

Kajian Jaminan Makanan

- *Kajian 24
Kampung
di Malaysia*

Diaturkan oleh:

Persatuan
Pendidikan dan
Penyelidikan
Untuk Pengguna
Malaysia

Dengan kerjasama:

Disokong Oleh

Regional Office for
Asia and the Pacific

Kajian Jaminan Makanan

*Kajian 24 Kampung
di Malaysia*

ERA CONSUMER MALAYSIA

(Persatuan Pendidikan & Penyelidikan untuk Pengguna Malaysia)

Kata Pengantar

Penerbitan ini adalah hasil sebuah kajian menyeluruh yang telah dilaksanakan oleh ERA Consumer Malaysia dan DHRRA (Development of Human Resources in Rural Asia) Network Malaysia, mengenai isu genting yang menarik perhatian orang ramai dan pihak kerajaan, iaitu isu jaminan makanan. Sewaktu Persidangan Kemuncak Makanan Sedunia di Rome pada tahun 1996, para wakil kerajaan-kerajaan sedunia telah membuat komitmen tegas untuk mengurangkan bilangan orang yang menghadapi kelaparan atau kekurangan makanan.

Pada masa itulah ERA Consumer Malaysia dan DHRRA (Development of Human Resources in Rural Asia) Network Malaysia mula terlibat dengan giat dalam isu jaminan makanan dan mengkaji punca berlakunya masalah jaminan makanan di Malaysia.

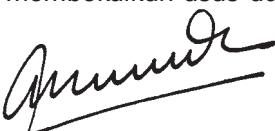
Hasil daripada kajian kami, terutamanya kajian oleh DHRRA Network Malaysia, kami menemui pelbagai masalah yang mengancam penghasilan makanan yang berterusan di Malaysia. Kami juga menemui sebab-sebab mengapa rancangan pembangunan dalam bidang pertanian telah dirumuskan tanpa memberi perhatian kepada kepentingan jaminan makanan. Ini adalah kerana ia lebih murah untuk mengimport makanan daripada pengeluar yang mempunyai "economies of scale".

Penerbitan ini mendokumentasikan kajian kami, yang dilaksanakan dengan kerjasama Asian NGO Coalition for Agrarian Reform (ANGOC). Pertubuhan ini telah menjalankan Projek 200 Kampung merangkumi rantau Asia untuk mencipta mekanisma mengawasi dan menilai setakat mana komitmen Persidangan Kemuncak Makanan Sedunia 1996 telah dicapai.

Kami ingin memberi penghargaan kepada pihak-pihak berikut, yang telah memberi sumbangan dan bantuan untuk melaksanakan Projek Kajian Mikro 24 Kampung, yang merupakan sebahagian daripada Projek 200 Kampung.

- 1) Penduduk kampung yang telah menyertai kajian tersebut
- 2) Penilai-penilai yang berasal dari Kelantan, Pahang, Perak, Selangor, Negeri Sembilan dan Sarawak
- 3) Consumers International - Regional Office for Asia and the Pacific (CI-ROAP), yang telah memberi sumbangan kewangan kepada projek kami
- 4) En Bishan Singh Bahadur, Pengarah Eksekutif Management Institute for Social Change (MINSOC), yang telah membantu melatih penilai-penilai dan menyelaras projek

ERA Consumer dan DHRRA Network Malaysia berharap penerbitan ini berkhidmat sebagai sumber asas untuk kemajuan di dalam bidang jaminan makanan di Malaysia di samping membekalkan asas dan ilham untuk menjalankan lebih kajian.

Marimuthu Nadason, AMN, AMP, PJK
Presiden, ERA Consumer Malaysia
Pengerusi, DHRRA NEtwork Malaysia

Kata Pendahuluan

Kemiskinan adalah satu punca berlakunya masalah jaminan makanan dan masyarakat luar bandar cenderung kepada masalah ini. Pada tahun 1999, adalah dianggarkan bahawa 10.7% daripada penduduk luar bandar hidup dalam kemiskinan.

Jaminan makanan biasanya bermakna “memiliki makanan yang mencukupi, seimbang dan halal dari segi budaya dan agama, yang mengizinkan kehidupan yang sihat dan produktif”. Di peringkat keluarga, jaminan makanan bermakna setiap ahli keluarga, tanpa mengira umur, jantina atau keadaan fizikal, memiliki bekalan makanan berkhasiat yang mencukupi dan berkekalan.

Mengikut perangkaan yang diperolehi daripada Projek 200 Kampung peringkat Asia, purata keuntungan bersih yang diperolehi oleh seorang petani daripada kerja sebulan adalah RM138. Ini bermakna dia tidak mampu memiliki ladangnya sendiri atau menyewa ladang yang lebih besar. Keadaan ini memerangkap petani di dalam kitaran kemiskinan: untuk memperbaiki kehidupannya, dia perlu memiliki ladang yang lebih besar untuk menambahkan pendapatannya daripada jualan hasil tani.

Harga komoditi makanan yang tidak stabil ketika musim menuai mengurangkan pendapatan petani. Tindakbalas petani adalah untuk membuang tanaman makanan atau pemusnahan secara besar-besaran kerana terdesak untuk melindungi harga di ladang.

Hasil daripada kajian mikro yang dijalankan di enam negeri di Malaysia, ERA Consumer Malaysia dan DHRRA Network Asia berpendapat bahawa petani berpendapatan pertengahan dan rendah, dapat menaikkan produktiviti pertanian dan pengeluaran makanan tanpa menggunakan kuantiti bahan kimia yang tinggi, jika mereka diberi latihan, sokongan dan bimbingan. Mereka juga dapat berfungsi sebagai kumpulan sokongan untuk berhubung dan membantu petani kecil-kecilan yang lain.

Di dalam penerbitan ini, kami juga berbincang tentang kaedah sektor swasta yang bersifat “capital-centred neo-economic”, yang menumpukan perhatian kepada pengeluaran monokultur secara besar-besaran yang bergantung kepada penggunaan bahan kimia. Monokultur dan penggunaan bahan kimia adalah ciri-ciri utama pertanian tidak mampan, yang dalam jangka masa panjang mencemar dan memusnahkan sumber semulajadi. Oleh kerana pulangan daripada pelaburan di dalam pertanian adalah rendah, pihak kerajaan terpaksa menawarkan subsidi dan konsesi yang lumayan kepada sektor swasta untuk menarik pelaburan. Ini bukanlah jalan penyelesaian yang baik atau wajar.

Para petani sendiri telah membuat beberapa cadangan untuk membantu negara kita memperolehi jaminan makanan. Mengikut para petani, pihak kerajaan harus mengubah pemikirannya dan bertindak untuk membekalkan petani dengan lebih banyak tanah. Perancangan yang lebih teliti di peringkat bawah diperlukan, di mana para petani dan nelayan mahu pegawai kerajaan dari pelbagai sektor bekerjasama dengan mereka apabila merancang atau membina infrastruktur, mahupun menghulurkan khidmat. Ada pula pihak

yang menuntut rombakan semula Jabatan Pertanian.

Pihak petani berpendapat bahawa pencantuman ladang-ladang kecil, penggunaan jentera dan teknik moden untuk menambah pengeluaran, merupakan jalan penyelesaian untuk masa depan ke arah membentuk pertanian koperasi yang dapat menaikkan taraf hidup mereka. Mereka mahu pihak kerajaan mencari penyelesaian segera kepada masalah kekurangan tanah dan tenaga pekerja.

Para penduduk kampung yang menyertai projek ini telah meminta ERA Consumer Malaysia dan DHRRA Network Malaysia untuk memainkan peranan mereka masing-masing. Kedua-dua organisasi ini akan melancarkan projek dalam jangka masa satu tahun, untuk membina keupayaan petani di kampung-kampung terpilih di dalam usaha mewujudkan komuniti yang berdikari.

Kami akan menitikberatkan pengekalan dan penggunaan sumber semulajadi yang mengikut dasar global mengenai “biodiversity”, pertanian mampan, penggunaan bestari dan pekerjaan restari. Kami berharap untuk bekerjasama dengan pelbagai jabatan dan agensi kerajaan ke arah objektif ini.

Kami percaya sokongan dan galakan yang diberi kepada para petani untuk menanam lebih banyak tanaman makanan, penambahan kepelbagaiian tanaman, dan bantuan ke arah pembentukan koperasi atau berhubung dengan koperasi yang sedia ada untuk menjual hasil tanaman mereka dapat mengolah langkah ke arah jaminan makanan di negara kita.

Indeks

Bahagian	Muka Surat
Kata Pengantar	1
Kata Pendahuluan	2
Indeks	4
Senarai Nama Singkatan	5
Bahagian 1 - Pertanian di Malaysia	6
Dasar Pertanian Negara (DPN)	12
Menilai Keadaan Jaminan Makanan Di Malaysia	
Dan Idea Untuk Tindakan: Kajian 24 Kampung	16
Perlaksanaan Projek	22
Proses Kajian	23
Pencapaian Kajian	24
Bengkel Perundingan	27
Masalah utama	28
Keperluan utama	29
Bagaimana pandangan para petani terhadap jaminan makanan	31
Cadangan-cadangan	32
Potensi jaminan makanan di Malaysia.	34
Lampiran I: Profil Masyarakat	35
Lampiran II : Kampung Jaminan Makanan	110

SENARAI NAMA SINGKATAN

ANGOC	Asian NGO Coalition for Agrarian Reform and Rural Development
BERNAS	Beras Nasional Malaysia
RMP	Rancangan Malaysia Pertama - 1966-70
RMK2	Rancangan Malaysia Kedua – 1971-75
RMK3	Rancangan Malaysia Ketiga – 1976-80
RMK4	Rancangan Malaysia Keempat – 1981-85
RMK5	Rancangan Malaysia Kelima – 1986-90
RMK6	Rancangan Malaysia Keenam – 1991-95
RMK7	Rancangan Malaysia Ketujuh – 1996-2000
FAMA	Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan
FELDA	Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan
FELCRA	Lembaga Penyatuan dan Pemulihan Tanah Persekutuan
GDP	Keluaran Pendapatan Kasar
LKIM	Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia
MAJUIKAN	Lembaga Pembangunan Perikanan Malaysia
MAJUTERNAK	Lembaga Pembangunan Ternakan Negara
MARDI	Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia
DPN1	Dasar Pertanian Negara Pertama – 1984-91
DPN2	Dasar Pertanian Negara Kedua – 1992-2010
DPN3	Dasar Pertanian Negara Ketiga – 1998-2010
DEB	Dasar Ekonomi Baru

Bahagian 1 - Pertanian di Malaysia

Dengan imej “Malaysia Truly Asia” yang digambarkan oleh risalah promosi pelancongan, negara kawasan khatulistiwa ini yang mempunyai 23 juta penduduk, terletak di satu daripada persimpangan yang strategik di dunia. Lebih kurang dua pertiga daripada negara Asia Tenggara yang berbilang kaum dan budaya ini diliputi oleh hutan hujan tropika.

Rakyat Malaysia tersebar di sekitar 12 negeri di Semenanjung dan dua negeri di Malaysia Timur, iaitu Sabah dan Sarawak, yang terletak di atas pulau Borneo. Penduduk Melayu, berserta penduduk asli yang lain iaitu Orang Asli di Semenanjung dan Bajau, Bidayuh, Bisayah, Iban, Kadazandusun, Kayan, Kenyah, Murut dan komuniti lain di Sabah dan Sarawak, mewakili 58% daripada jumlah penduduk. Kaum yang lain, seperti Cina mewakili 32%, India (termasuk Pakistan) 9% dan yang lain, seperti Eropah, Serani, Arab dan Filipina, 1%. Agama rasmi Malaysia adalah agama Islam, tetapi agama-agama lain seperti Buddha, Hindu, Kristian dan Baha'i juga mempunyai pengikut yang ramai.

Dasar-dasar modenisasi agresif yang diperkenalkan oleh Perdana Menteri yang keempat, Datuk Seri Dr Mahathir Mohamad, dalam dua puluh tahun kebelakangan ini, negara berdasarkan pertanian ini telah diubah kepada negara perindustrian. Negara ini yang dulunya terkenal sebagai pengeluar getah asli dan timah, kini mengeksport barang elektrik dan elektronik, tekstil dan pakaian, bahan kimia dan barang kimia, kayu dan barang kayu, besi, besi waja dan barang buatan logam, minyak kelapa sawit, minyak dan gas.

Pada penghujung tahun 60an dan pada awal tahun 70an, sektor pertanian memainkan peranan penting di dalam ekonomi negara dengan menyumbang 33% daripada keluaran kasar dalam negeri (GDP), 50% daripada jumlah pekerjaan dan 50% daripada pendapatan tukaran asing negara.

Dalam tahun 1970, sektor pertanian berkembang sebanyak 8%, akibat penumpuan terhadap penggunaan tenaga pekerja pertanian yang mahir mengikut rancangan pembangunan negara yang pertama, iaitu Rancangan Malaysia Pertama (RMP 1966-70). Pengeluaran padi dalam dua musim penanaman setahun, berkembang sebanyak 11.9% setahun dan Lembaga Padi dan Beras Negara (sekarang syarikat korporat yang dikenali sebagai BERNAS) telah ditubuhkan untuk menyelaras aspek-aspek pengeluaran, pemprosesan dan pemasaran padi dan beras.

Pengeluaran di dalam sektor lain juga bertambah. Sektor perikanan telah menunjukkan peningkatan pengeluaran sebanyak 8% setahun dan pengeluaran ternakan sebanyak 5.4% setahun, dengan perkembangan tertumpu kepada industri ayam dan khinzir. Semenjak kemerdekaaan pada tahun 1957, Malaysia bergantung kepada pengimportan barang tenusu.

Sewaktu perlaksanaan RMP, Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan (FAMA) memainkan peranan yang penting di dalam skim pengawalan di kawasan penanaman padi utama di Semenanjung di samping memulakan perdagangan padi di Tanjung Karang, Selangor, Kedah, Kelantan dan Terengganu. Bank Pertanian telah ditubuhkan untuk menguatkan dan menyelaraskan program kredit sektor awam untuk pertanian. Lembaga Penyatuan dan Pemulihan Tanah Persekutuan (FELCRA) telah ditubuhkan pada tahun 1966 untuk mengasingkan dan membangunkan tanah terbiar untuk tujuan pertanian.

Pada tahun 1975, sumbangan sektor pertanian kepada tukaran asing berjumlah 49.3% dan GDP 29.8%. Sektor ini mempunyai 1.9 juta pekerja atau 49.3% daripada jumlah pekerja dan terus menjadi teras penting ekonomi negara ke arah "pembasmian kemiskinan dan penyusunan semula masyarakat", dua matlamat penting Dasar Ekonomi Baru (DEB) yang dilaksanakan pada tahun 1971, berikutan rusuhan kaum pada tahun 1969.

Tempoh Rancangan Malaysia Kedua (RMK2 1971-75) melihat pertumbuhan sektor pertanian sebanyak 5.9% dan walaupun 150,000 pekerjaan baru telah disediakan, sektor ini mencatat penurunan angka jumlah pekerja akibat perkembangan yang lebih pesat di dalam sektor perkilangan, yang dapat menarik pekerja luar bandar. Pengeluaran makanan bertambah ketika RMK2 kerana tindakan kerajaan meningkatkan kemampuan diri, akibat krisis makanan sedunia 1972-73.

Krisis makanan sedunia telah mengakibatkan matlamat kemampuan diri dalam pengeluaran padi sebanyak 90% ditingkatkan kepada 100%. Di samping itu, perhatian telah diberi kepada pembekalan dan kemajuan kemudahan pengairan, pengenalan beras jenis baru yang berhasil tinggi, jaminan harga minima untuk penjualan dan pemborongan padi, urea serta subsidi, insentif dan kemudahan yang lain untuk petani. Pengeluaran padi sebanyak 2 juta tan pada tahun 1975 memenuhi 87% daripada keperluan tempatan.

Penangkapan ikan bertambah 9.8% setahun sewaktu RMK2 dengan penubuhan Lembaga Pembangunan Perikanan Malaysia (MAJUIKAN) dan penambahan bilangan bot/kapal nelayan daripada 20,300 dalam tahun 1971 kepada 22,400 dalam tahun 1975. Lembaga Pembangunan Ternakan Negara (MAJUTERNAK) telah ditubuhkan pada tahun 1972 untuk membangun dan memperdagangkan industri tenusu dan daging lembu. Malaysia memenuhi keperluan diri di dalam pengeluaran ayam, itik dan khinzir di samping menghasilkan 85% daripada keperluan daging lembu. Walau bagaimanapun, 95% daripada keperluan susu dan barang tenusu terus diimport.

Pengeluaran sayur-sayuran juga bertambah, daripada 370,400 tan dalam tahun 1970 kepada 523,100 tan dalam tahun 1975, hasil daripada subsidi ladang tanaman dan perlindungan yang diberi oleh kerajaan kepada penanam buah-buahan dan sayur-sayuran.

Rancangan Malaysia Ketiga (RMK3 1976-80) melihatkan pertambahan pengeluaran makanan, tetapi sumbangan sektor pertanian kepada GDP merosot kepada 22.2% pada tahun 1980. Kadar pertumbuhan sektor tersebut adalah 4.3% setahun. Pihak kerajaan

telah melabur sejumlah RM375.9 juta di bawah RMP, RM88.18 juta di bawah RMK2 dan RM2,744.65 juta di bawah RMK3 untuk meneroka tanah, memulihkan tanah terbiar dan membangunkan sistem pengaliran dan pengairan untuk pertanian dan tanaman makanan, termasuk pengeluaran padi. Pengeluaran ternakan meliputi 6% daripada jumlah pengeluaran pertanian dan perikanan pula meliputi 11.2%. Penanaman buah-buahan dan sayur-sayuran bertambah di antara tahun 1970 dan tahun 1980 dengan pemberian subsidi dan insentif pemasaran. Di penghujung tahun 1980, jumlah kawasan untuk sayur-sayuran adalah 9000 hektar.

Objektif muktamad Rancangan Malaysia Keempat (RMK4 1981-85) adalah untuk menambah pendapatan melalui peningkatan produktiviti dan mewujudkan peluang perkerjaan. NEP masih menjadi asas kepada pembangunan sektor pertanian di dalam rancangan pembangunan, kerana sektor ini mempunyai kadar kemiskinan yang tertinggi.

Pengeluaran padi bertambah sebanyak 1.1% setahun daripada 1,040,200 tan pada tahun 1980 kepada 1,258,000 tan pada tahun 1985. Kemampuan bagi beras berada pada tahap 92% dalam tahun 1980, tetapi merosot kepada 73.6% dalam tahun 1985. Kemerosotan ini dikaitkan dengan keadaan cuaca, ketidakstabilan hasil yang berterusan dan bertambahnya ladang padi yang terbiar. Pengurangan yang tinggi ini bermakna beras sejumlah RM257.1 juta terpaksa diimport di dalam tahun 1985.

Import ikan pada tahun 1985 bernilai RM237.2 juta. Pengeluaran daging lembu bertambah kepada 19,200 tan pada tahun 1985 manakala pengeluaran daging kambing, yang merosot kepada 600 tan pada tahun 1981, naik kepada 800 tan berikutan penternakan kambing biri-biri di ladang getah dan kelapa. Terdapat pengeluaran lebih bagi ayam itik, telur dan daging khinzir, menyebabkan hasil lebih ini dieksport. Jumlah import bagi susu, daging lembu dan kambing pada tahun 1985 bernilai RM465 juta.

Pengeluaran susu bertambah tiga kali ganda di antara tahun 1980 dan 1985, hasil daripada

penternakan baka yang lebih baik, pertambahan jumlah peladang tenusu dan pengurusan tenusu yang lebih baik. MAJUTERNAK, yang ditugaskan dengan pembangunan industri daging lembu dan tenusu, telah dimansuhkan pada tahun 1983 dan tugasnya telah diambilalih oleh Jabatan Perkhidmatan Veterinari. Bilangan jumlah import makanan pada tahun 1985 bernilai RM3,063 juta berbanding dengan RM2,340.3 juta pada tahun 1980.

RMK4 telah melihatkan perkembangan sektor pertanian sebanyak 3.4% setahun, tetapi sumbangan kepada GDP hanya 20.3% pada tahun 1985. Dari segi pengambilan pekerja, sektor pertanian hanya menyumbang 1.95 juta pekerjaan atau 35.7% daripada jumlah pekerja pada tahun 1985. Ketika tempoh rancangan dari tahun 1981 ke 1985, lebih kurang 42,300 pekerjaan (bersamaan 6% daripada jumlah pekerja) diwujudkan.

Usaha untuk memulih dan memodenkan sektor pertanian luar bandar di samping membangunkan kawasan luar bandar telah dijalankan ketika Rancangan Malaysia Kelima (RMK5 1986-90). Tujuan utama adalah untuk memodenkan dan memperdagangkan sektor peladang kecil, memberi rasional setakat mana campur tangan pihak kerajaan dan meningkatkan penyertaan sektor swasta, yang selama ini memainkan peranan yang kecil sahaja di dalam sektor pertanian. Sektor swasta hanya terlibat di dalam pembangunan 139,000 hektar tanah melalui program kerjasama dengan agensi kerajaan, daripada jumlah tanah sebanyak 888,100 hektar sewaktu RMP. Ketika RMK3, sektor swasta telah membangunkan 134,615 hektar tanah, juga dengan kerjasama sektor kerajaan.

Sektor pertanian mencatat pertumbuhan 4.6% setahun sewaktu RMK5 dan menyumbang 18.7% daripada GDP pada tahun 1990, walaupun Dasar Pertanian Negara Pertama (NAP1 1984-91) yang dirumuskan ketika RMK4, telah dilaksanakan dengan bersungguh-sungguh. Pengeluaran padi berjumlah 1,271,000 tan pada tahun 1990 dan pertumbuhan yang kecil sebanyak 1.03% telah dikaitkan dengan kekurangan pekerja, pulangan yang rendah, pengurusan yang lemah, dan kemarau yang melanda kawasan utara Semenanjung.

Pengeluaran sayur-sayuran bertambah sebanyak 4% setahun kepada 609,600 tan pada tahun 1990, dan kenaikan ini dicapai dengan penanaman intensif dan bukan penambahan kawasan penanaman. Malaysia masih sebuah negara pengimpor dengan bilangan import berjumlah RM366.8 juta pada tahun 1990. Import ternakan pula bernilai RM855.2 juta pada tahun yang sama. Walaupun ayam, telur dan daging khinzir dieksport, Malaysia hanya memenuhi 10% daripada keperluan susu. Pengeluaran daging lembu bertambah sebanyak 1.9% setahun sahaja sewaktu RMK5.

Rancangan Malaysia Keenam (RMK6 1991-95) menyeru penglibatan yang lebih daripada sektor swasta di dalam pertanian. Tanggungjawab pembangunan tanah telah diserahkan daripada FELDA kepada kerajaan-kerajaan negeri dan syarikat swasta. Sektor swasta telah meneroka 85% daripada jumlah tanah yang dibangunkan ketika RMK6.

Keutamaan di bawah RMK6 telah diberi kepada mengubah orientasi peladang kecil ke arah operasi yang lebih komersil untuk mencapai "economies of scale" dan meningkatkan keupayaan bersaing di arena dunia dalam jangka masa panjang. Matlamat utama bagi sektor pertanian adalah untuk menentukan keupayaan bersaing di pasaran antarabangsa, melalui kajian potensi ke atas tanaman baru. Penyelidikan untuk meningkatkan pengeluaran tanaman telah diberi kepentingan.

Di penghujung RMK6, sewaktu perlaksanaan Dasar Pertanian Negara Kedua (NAP2 1992-2010), pengeluaran padi berjumlah 1,373,000 tan (1995), atau pertumbuhan sebanyak

1.4% telah memenuhi 76.3% keperluan negara. Jurang pembekalan-keperluan telah bertambah daripada 359,000 tan pada tahun 1990 kepada 426,000 tan pada tahun 1995. Penggunaan tanah untuk penanaman padi telah berkurangan daripada 680,600 hektar pada tahun 1990 kepada 670,000 hektar pada tahun 1995.

Pengeluaran sayur-sayuran berjumlah 609,600 tan pada tahun 1995, memenuhi 71.7% keperluan negara manakala jumlah import bernilai RM683.4 juta. Import ternakan dan barang tenusu terus bertambah. Pengeluaran ternakan berjumlah 1,400,200 tan dan bilangan import untuk barang ternakan pula bernilai RM1,437.2 juta pada tahun 1995. Walaupun kegiatan akuakultur bertambah, barang ikan berjumlah RM762.4 juta diimport pada tahun 1995. Jumlah bilangan import makanan bagi tahun 1995 bernilai RM7,633.6 juta.

Sektor pertanian mencatat pertumbuhan 2% setahun ketika RMK6. Malaysia sedang berkembang ke arah menjadi negara perindustrian, matlamat utama Wawasan 2020, yang disarankan oleh Perdana Menteri Dato' Seri Dr Mahathir Mohamad. Pada tahun 1995, sumbangan sektor pertanian kepada pendapatan ekport adalah 13.1% dan sumbangan kepada jumlah pekerjaan hanyalah 18%, disebabkan oleh dasar kerajaan untuk mengubah ekonomi negara daripada yang berasaskan pertanian kepada yang berasaskan perindustrian. Pertanian disifatkan sebagai sektor yang tidak produktif di samping memerlukan pekerja dan modal yang banyak. Justeru itu, penumpuan diberi kepada pengeluaran komoditi seperti minyak kelapa sawit dan koko, yang bernilai kepada eksport dan sektor perlungan tempatan.

Rancangan Malaysia Ketujuh (RMK7 1996-2000) melihatkan pengurangan peranan sektor pertanian di dalam ekonomi negara dan pertumbuhan yang kecil di dalam sektor makanan. RMK7 menggalakkan penyertaan yang lebih di dalam pengeluaran pertanian secara besar-besaran, terutamanya dalam komoditi makanan dan tanaman bernilai tinggi. Dasar ini juga menyarankan pengukuhan orientasi cara pengeluaran untuk meningkatkan daya bersaing di dalam konteks pasaran yang lebih terbuka dan pengkajian semula tarif import pertanian. Dalam masa yang sama, rancangan itu menyarankan pengurangan subsidi secara beransuran untuk menggalakkan pasaran yang lebih efisien. Kesemua dasar-dasar mengesahkan pergerakan sektor pertanian ke arah ekonomi pertanian yang lebih terbuka dan kompetitif serta perdagangan bebas, setelah persetujuan-persetujuan Pertubuhan Perdagangan Dunia mula memberi kesan.

Pengeluaran padi bertambah sebanyak 0.9% setahun di antara 1996 dan 1998. Walau bagaimanapun, bilangan import beras juga bertambah daripada RM527.52 juta pada tahun 1996 kepada RM701.31 juta pada tahun 1997 dan RM910.52 juta pada tahun

1998. Pengeluaran sayur-sayuran juga mencatat kenaikan positif, tetapi import terus bertambah daripada 10% pada tahun 1996 kepada 16.6% pada tahun 1998. Bil import sayur-sayuran bagi tahun 1998 bernilai RM987.3 juta dan import utama adalah bawang, bawang merah dan bawang putih, diikuti oleh ubi kentang, lobak merah, kubis, "cauliflower" dan brokoli.

Walaupun Malaysia mempunyai bil import sayur-sayuran yang tinggi, masih terdapat eksport sayur-sayuran ke Singapura dan kadangkala pengeksportan semula import ke negara itu. Malaysia dikatakan mengeksport sayur-sayuran yang murah tetapi mengimport pula yang mahal. Sayur-sayuran yang diimpor bukanlah untuk orang ramai kerana harganya yang mahal. Ini bermakna bil import adalah tinggi kerana Malaysia mengimport sayur-sayuran yang mahal untuk orang-orang yang berpendapatan tinggi dan kaya. Ini adalah pengabaian orang-orang miskin kerana sayur-sayuran yang mereka makan dieksport dan sayur-sayuran untuk orang-orang kaya pula diimpor.

Bil import untuk ternakan juga semakin bertambah. Sumbangan utama kepada bil import, yang berjumlah 50% adalah daripada ternakan, daging dan barang daging, tenusu dan barang tenusu, yang merupakan barang tenusu - seperti susu dan krim, mentega dan lemak yang diperbuat daripada susu, keju dan "yoghurt". Malaysia hanya memenuhi 4% daripada keperluan tenusu. Perikanan adalah satu daripada bidang yang dibangunkan untuk tujuan eksport, juga menunjukkan nilai import dan eksport yang tinggi. Pengeluaran kekal dengan pertumbuhan 5.8% setahun di antara 1996 dan 1998 manakala penggunaan bertambah sebanyak 7.1% setahun. Walaupun pertambahan pengeluaran tidak dapat memenuhi pertambahan keperluan, Malaysia masih mengeksport makanan laut.

Pada masa kini, lebih banyak jenis makanan, yang segar dan yang diproses, sedang diimpor. Bil import makanan bagi tahun 2001 melebihi RM13 bilion. Pada suku pertama tahun 2001, sektor pertanian menyumbang 8.52% kepada GDP. Sebagai perbandingan, pada suku pertama tahun 2002, sektor tersebut menyumbang 8.02% kepada GDP.

Pada suku pertama 2001, sektor makanan menyumbang 3.23% kepada GDP, berbanding dengan 3.31% pada suku pertama 2001. Sektor pertanian bukan makanan pula menyumbang 5.29% pada suku pertama 2001, berbanding dengan 4.71% pada suku pertama 2002. Jumlah pekerja sektor pertanian termasuk peladang, nelayan, penternak, pekerja estet dan peladang kecil, berjumlah 3.87 juta orang pada tahun 2001.

Dasar Pertanian Negara (DPN)

Semasa Rancangan Malaysia Keempat (1981-1985), kerajaan telah memberikan penekanan untuk meningkatkan pendapatan dalam sektor pertanian menerusi penggunaan sumber negara secara berkesan / efisyen. Disebabkan oleh perubahan keadaan cuaca secara tidak menentu dan peningkatan dalam pengimportan makanan, kerajaan telah memperkenalkan Dasar Pertanian Negara yang pertama pada tahun 1984 untuk mengatasi masalah-masalah ini.

Keadaan ini telah menyebabkan arah pertanian menuju ke arah komersial. Skim-skim baru telah diperkenalkan sebagai penggantian bagi pemberian bahan-bahan dan input-input pertanian kepada para petani / nelayan. Subsidi-subsidi (pengecualian bagi subsidi padi) telah dikurangkan pada akhir Rancangan Malaysia Keempat. Ini telah menyebabkan peningkatan dalam kos-kos pengeluaran para petani dan nelayan. Justeru itu, telah menyebabkan penurunan dalam pengeluaran pertanian pada tahun 1984 dan 1985 walaupun langkah-langkah dalam Dasar Pertanian Negara adalah untuk mengurangkan kos-kos pengeluaran.

Selain itu, penswastaan dalam sektor ini juga berlaku kerana galakan yang telah diberikan kepada penglibatan sektor swasta dalam mencebur sektor ini. Projek-projek yang telah diswastakan adalah seperti Projek akuakultur di Puchong dan Sungai Dagga; Pusat Penetasan di Machang, Kelantan; Pusat Bela Khinzir di bandar-bandar utama di Semenanjung Malaysia; Kilang ais di Kompleks Ikan yang dijalankan oleh MAJUIKAN (sekarang dikenali sebagai Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia @ LKIM) dan akhirnya kilang teh yang dijalankan oleh MARDI di Cameron Highlands. Kesemua projek-projek ini telah mendatangkan kesan-kesan ke atas petani dan nelayan berskala kecil-kecilan kerana mereka perlu bayar lebih untuk mendapatkan barang atau perkhidmatan.

Ini merupakan permulaan sektor swasta terlibat dalam sektor pengeluaran makanan iaitu pengeluaran secara besar-besaran, peningkatan dari segi kawasan tanaman pertanian, pengurangan pengusaha-pengusaha kecil terutamanya dalam bidang sayuran, buah-buahan dan ternakan. Ini adalah disebabkan oleh objektif untuk meningkatkan pengeluaran untuk memenuhi permintaan dalaman dan untuk pengeksportan.

FAMA yang ditubuhkan untuk menolong para petani meningkatkan pendapatan menerusi penubuhan talian pemasaran secara terus dan penubuhan pusat-pusat jualan terus telah menukar strategi untuk mencari dan mewujudkan pasaran dalam pasaran luar negara. Ini telah menunjukkan bahawa penekanan telah diberikan kepada barang untuk pengekportan dan pasaran luar negara.

Setelah 5 tahun perlaksanaan Dasar Pertanian Negara, ia telah mewujudkan satu kesan yang merisaukan iaitu pengimportan makanan negara telah meningkat secara mendadak dan kadar keupayaan kendiri (self-sufficiency) telah menurun terutama dalam sektor padi. Penggunaan tanah tanaman untuk makanan komoditi seperti padi dan sayuran telah meningkat sebanyak 0.2% mencapai 0.4% setahun diantara tahun 1985 dan 1990. Sementara penggunaan tanah tanaman untuk tanaman komoditi seperti kelapa sawit dan koko telah meningkat di sekitar 6% dan 6.7% setahun. Tanaman makanan telah diketepikan kerana kos input adalah tinggi tetapi pemulangan adalah rendah.

Mekanisasi sektor pertanian seperti dalam bidang kajian dan pembangunan juga diberi

penekanan dibawah DPN1. Ini telah menyebabkan peningkatan kos pengeluaran dan juga telah menyebabkan sesetengah petani kecil-kecilan kehilangan pasaran. Ini kerana mekanisasi ini memerlukan modal yang besar. Sehubungan itu, peluang pekerjaan telah menurun sebanyak 3.8% bagi sektor ini pada tahun 1990.

DPN1 sepatutnya meningkatkan pendapatan para petani menerusi peningkatan dalam produktiviti dan keberkesanannya tetapi keadaan sebenar telah menunjukkan bahawa kadar kemiskinan masih tinggi dalam sektor pertanian. Sebaliknya yang meningkat hanyalah penglibatan peranan sektor swasta dalam sektor pertanian. Semasa Rancangan Malaysia kedua, 57.2% dari tanah yang diusahakan oleh sektor swasta adalah untuk projek-projek swasta manakala 42.5% adalah projek-projek kerjasama antara kerajaan dengan sektor swasta. Semasa DPN1, hanya 2% dari jumlah kawasan tanah yang diusahakan oleh sektor swasta adalah projek kerjasama dengan kerajaan. Ini telah menunjukkan bahawa penanaman tanaman komersial atau komoditi telah meningkat secara mendadak.

Semasa Dasar Pertanian Negara kedua (DPN2 : 1992-2010), tumpuan telah diberikan ke arah penanaman secara besar-besaran, perindustrian di kawasan pedalaman dan berdasarkan minat komersial. Oleh itu, keupayaan kendiri (self-sufficiency) dalam sektor pertanian tidak digalakkan dengan sebab Malaysia tidak mempunyai persaingan yang baik dalam arena pengeluaran makanan berbanding dengan negara-negara lain. Ini telah menyebabkan peningkatan berterusan dalam pengimportan makanan dan pengeluaran tanaman makanan negara pada aras yang rendah berbanding dengan pengeluaran tanaman komoditi seperti kelapa sawit dan sebagainya.

Sehubungan dengan itu, perlaksanaan DPN2 telah menyebabkan penurunan dalam sektor pengeluaran makanan. Ini adalah berlainan dengan DPN1 yang memberi penekanan dalam pemberian latihan-latihan dalam penanaman, pertanian, perikanan dan sebagainya. DPN2

telah memberi penekanan dalam mengintegrasikan ladang kecil menjadi ladang yang berskala besar supaya menjadi lebih sesuai untuk bertanding dalam pasaran dan juga galakan untuk menghasilkan tanaman yang menyokong sektor perindustrian.

Pada 1997, krisis ekonomi telah menyebabkan kemerosotan nilai matawang negara kepada US1 = RM 3.80. Ini telah menyebabkan kesulitan kepada negara. Ini adalah kerana negara kita mengimport kebanyakan daripada bahan makanan mahupun makanan ternakan dari negara lain, keadaan kemerosotan ini telah menyebabkan harga barang meningkat secara mendadak terutamanya bagi barang makanan.² Komoditi seperti gula, kelapa, ayam dan beras telah menghadapi peningkatan harga secara mendadak. Sementara itu, kekurangan makanan seperti sayuran, bawang, ubi kentang dan sebagainya telah berlaku. Ini adalah disebabkan oleh peningkatan harga makanan-makanan ini telah memaksa import dikurangkan. Keadaan sebegini tidak pernah berlaku di Malaysia (walaupun pada tahun 1972 dimana dunia menghadapi masalah krisis makanan). Ini telah jelas menunjukkan bahawa jika polisi kerajaan adalah ke arah jaminan makanan, keadaan sebegini tidak akan berlaku.

Home industry : Farm community women make keropok lekor, a local delicacy.

Disebabkan oleh krisis tersebut, DPN2 telah disemak semula semasa Rancangan Malaysia Ketujuh dan Dasar Pertanian Negara Ketiga (DPN3 : 1998-2010) yang diperkenalkan pada tahun 1998. Walaubagaimanapun, DPN3 ini juga tidak memberi penekanan kepada keupayaan kendiri dalam sektor makanan, malah telah mengabaikan isu-isu untuk meningkatkan pengeluaran makanan mahupun kajian untuk memastikan jaminan makanan.

Agro-perhutanan (agroforestry) yang dapat membantu dalam penghasilan tanaman yang mempunyai harga pasaran yang tinggi telah diberikan penekanan. Kajian dan pembangunan yang ditumpukan dari segi teknologi industri dapat meningkatkan lagi kecekapan pengeluaran tanaman bukan makanan. Penglibatan sektor swasta telah meningkat secara mendadak dan satu jawatankuasa masyarakat umum-swasta telah ditubuhkan untuk melaksanakan Dasar Pertanian Negara Ketiga. Galakan telah diberikan kepada sektor swasta untuk melibatkan diri dalam bidang penanaman padi secara besar-besaran dan juga pelaburan dalam kajian dan pembangunan yang berkaitan.

Kebergantungan Malaysia kepada pengimportan makanan telah menyebabkan kos makanan masyarakat tempatan turut meningkat dengan mendadak. Indeks Harga Pengguna (CPI) dengan jelasnya menunjukkan harga barang telah meningkat secara

berterusan sepanjang beberapa tahun kebelakangan ini. Sektor makanan telah menduduki tempat yang paling atas dalam senarai belanjawan dalam CPI, iaitu mencapai 34.9 daripada 100 (pada tahun 1994). Sebagai contoh, jika seseorang belanja RM 271.94 sebulan bagi makanan pada tahun 1994, dia perlu membelanjakan RM 357 sebulan pada makanan yang sama pada tahun 1998.

Tabiat pemakanan di Malaysia yang bertukar juga merupakan salah satu sebab bagi bil pengimportan yang tinggi. Terdapat sebahagian besar barang import merupakan barang yang diklasifikasikan sebagai ‘barang makanan barat’ seperti bijirin (oats, cornflakes, dll) yang telah mencapai 27% daripada bil import negara pada tahun 1998. Penukaran tabiat pemakanan sebegini adalah tidak sihat. Ini kerana negara tidak berupaya menghasilkan makanan sebegini dan terpaksa bergantung kepada makanan import dari negara lain. Kesemua ini adalah halangan untuk mencapai jaminan makanan negara.

Industri kampung: membersih ikan untuk dijadikan keropok.

Menilai Keadaan Jaminan Makanan Di Malaysia Dan Idea Untuk Tindakan: Kajian 24 Kampung

Kajian ke atas 200 kampung yang merintangi 10 buah negara Asian untuk menjana perpaduan komuniti adalah berdasarkan kepada maklumat yang diperolehi terhadap jaminan makanan yang dihasilkan untuk penduduk pada tahun 1999. Ia adalah sebagai tindakbalas kepada komitmen yang serius oleh 186 pemimpin global di Rom pada World Food Summit 1996 dimana ianya telah dikenalpasti bahawa jumlah kebuluran manusia di dunia perlu dikurangkan menjelang tahun 2015. Inisiatif ini dipandang serius memandangkan jumlah kebuluran dunia berada di tahap 2/3 atau 800 million manusia yang berada di Asia.

Makanan, udara, air, pakaian dan tempat berteduh, adalah mustahak untuk terus hidup dan manusia tidak boleh hidup tanpanya. Sebagai keperluan asas manusia, hak pemakanan juga adalah satu dari hak asasi yang dinyatakan dalam Universal Declaration of Human Rights.

Projek kajian 200 buah kampung ini dimulakan dengan kajian terhadap isi rumah di mana ianya boleh menunjukkan hubungan dalaman faktor asas dan kesan jaminan makanan kepada isi rumah serta tahap komuniti, 103 buah kampung di Bangladesh, Pakistan, Sri Lanka, Filipina dan Thailand. Kajian ini dilakukan dengan gabungan NGO Asian Agrarian Reform and Rural Development (ANGOC) untuk menghasilkan mekanisma untuk pemantauan dan penentuan had bagi mencapai objektif World Food Security 1996.

Menuju ke arah penubuhan satu projek kemasyarakatan dan cadangan polisi kepada kerajaan keatas kesediaan makanan pada harga yang munasabah kepada penduduk, satu dari kunci objektif projek ini adalah untuk membenarkan ahli-ahli komuniti melibatkan diri secara effektif dalam mengenalpasti masalah berkaitan dengan makanan, pelan tindakan untuk menyelesaikan masalah dan memantau perkembangan jaminan makanan dalam tahap komuniti melalui teknik Participatory Rural Appraisal (menilai penglibatan golongan pendalamam). Malaysia adalah antara negara yang terlibat dalam projek kajian 200 kampung ini pada September 2000.

Penyelidikan di Malaysia di kendalikan oleh Persatuan Pendidikan dan Penyelidikan Pengguna-Pengguna Malaysia (Educational and Research Assiciation for Consumers, Malaysia - ERA Consumer Malaysia), yang merupakan organisasi sukarela, bukan berdasarkan keuntungan dan bukan politik yang telah menyelesaikan penyelidikan mikro tentang 24 buah kampung yang merangkumi 6 dari 14 buah negeri dalam negara. Ini termasuklah satu di Malaysia Timur (Pulau Borneo), sebagai bahagian yang perlu untuk projek 200 kampung ini. ERA Consumer Malaysia dibantu oleh DHRRA Network Malaysia dalam melaksanakan kerja penyelidikan ini.

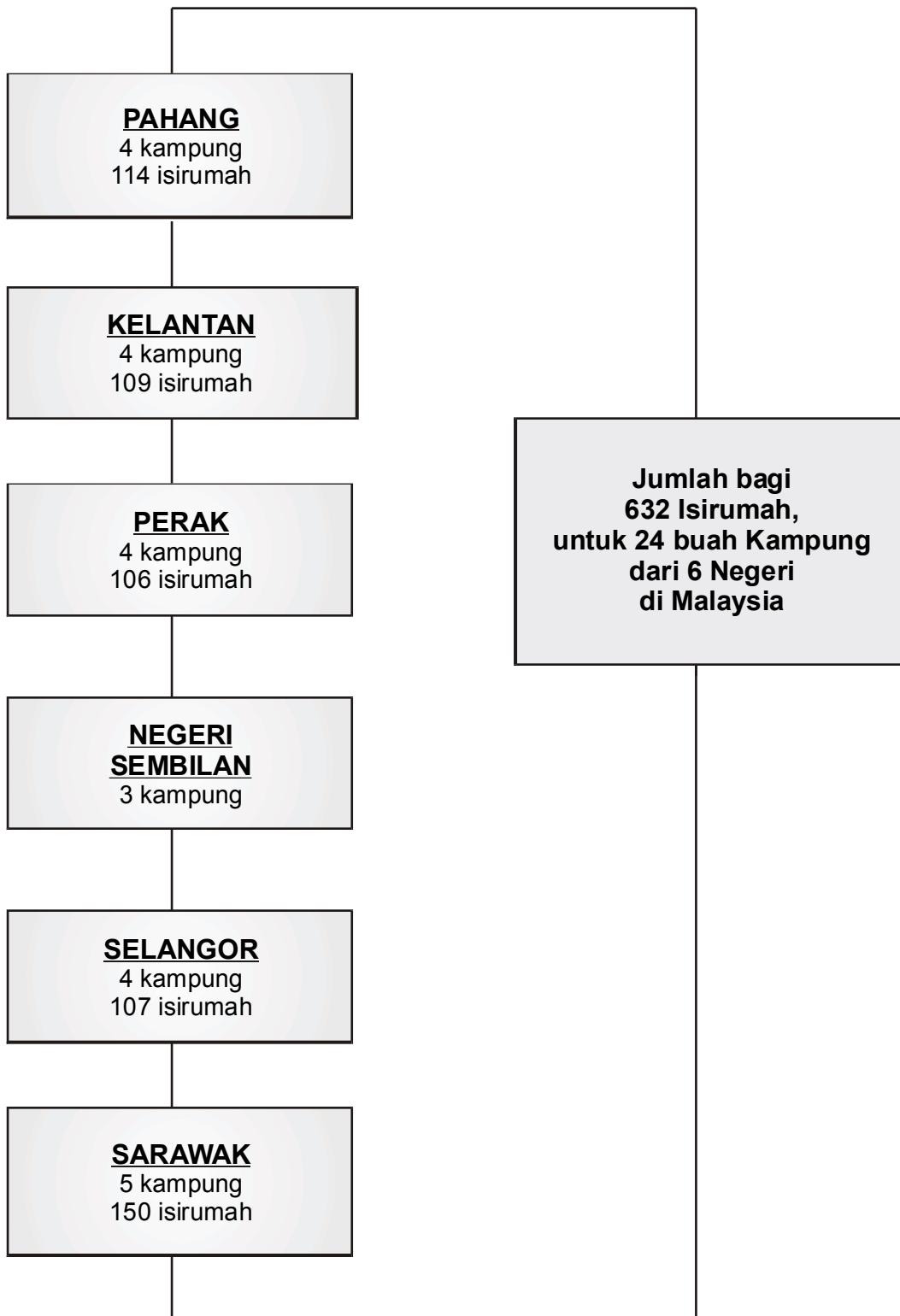
Malaysia dibahagikan kepada Malaysia Barat dan Semenanjung Malaysia. Kawasan yang mangalami masalah jaminan makanan yang paling serius adalah di dua kawasan Malaysia Barat, yakni negeri Sabah dan Sarawak, berbanding beberapa kawasan di Semenanjung Malaysia. 6 buah negeri yang telah dipilih untuk menjalankan kajian ini adalah negeri Perak, Kelantan, Pahang, Negeri Sembilan, Selangor dan Sarawak. Pada mulanya, Sabah dipilih sebagai kawasan percubaan penyelidikan, dan oleh kerana tahap keselamatan penyelidik yang bertindak untuk menjalankan penyelidikan tidak selamat maka ERA Consumer Malaysia telah mengugurkan Sarawak sebagai salah satu kawasan kajian.

Secara keseluruhan, sejumlah 632 isirumah dalam 24 buah kampung dikaji. Empat buah kampung dalam negeri Perak, Kelantan, Pahang dan Selangor telah mewakili 406 isirumah. Di Negeri Sembilan, 66 isirumah bagi 3 buah kampung terlibat dalam kajian ini, manakala di Sarawak, 5 buah kampung menyertai kajian dimana seramai 150 isirumah terlibat.

Kampung yang menyertai kajian ini adalah:

Perak	● Parit Buntar, Taiping● Pondok Tanjung, Taiping● Gopeng, Ipoh● Semanggol, Taiping
Pahang	● Kampung Ulu Jengka● Batu 49, Kuala Terlak● Kota Gelanggi, Temerloh● Berinchang, Cameron Highland
Kelantan	● Kampung Peringat, Kota Bharu● Kampung Repek, Bachok● Chuchuk Puteri, Kuala Krai● Kampung Kok Seraya, Tumpat
Negeri Sembilan	● Taman Jaya Bahru● Batu 10 Pantai, Seremban● Kuala Pilah, Bahau
Selangor	● Kampung Sungai Serai, Kuang● Parit 4, Sungai Burung, Sekinchan● Kampung Sri Tiram Jaya, Tanjung Karang● Kampung Baru Kundang, Kuang
Sarawak	● Batu 8, Jalan Sibu, Bintulu● Kampung Simpok, Tapak Sarawak● Kampung Gayu, Pedawan, Kuching● Kampung Skuduk, Tapak, Kuching● Kampung Lundu, Serian

DIAGRAM 1

Tujuan Utama kajian ini

Jaminan makanan wujud apabila semua orang pada satu masa mempunyai pendekatan untuk mendapat keselamatan makanan, khasiat makanan dan kecukupan makanan secara fizikal mahupun secara ekonomi. Oleh itu makanan mestilah dianggap sebagai suatu keselamatan negara dengan pengeluaran makanan dijamin dan dilindungi walaupun ia akan memerlukan kos yang agak tinggi.

Satu populasi yang sihat dan membangun hanya akan dicapai jika semua rakyatnya mendapat makanan yang berpatutan. Sesebuah kerajaan/negara akan gagal jika negara itu menghadapi kekurangan makanan. Oleh itu adalah amat penting untuk sesebuah negara mencapai jaminan makanan iaitu keupayaan negaranya untuk menghasilkan makanan yang dapat memenuhi permintaan dalaman negara itu dan tidak seharusnya ditentukan oleh ‘Organisasi Perdagangan Dunia’ (World Trade Organisation).

Pasar Besar Kota Bharu, Kelantan

Selain daripada 800 million orang penduduk di Asia yang menghadapi keadaan kekurangan zat makanan, 25% daripada kanak-kanak mati disebabkan kekurangan zat makanan dan vitamin. Lebih kurang 3 million daripada kanak-kanak yang berumur kurang daripada 5 tahun di Asia mati setiap tahun disebabkan penyakit taun yang berpunca daripada makanan yang tidak selamat, tidak bersih dan juga sumber air yang kotor.

Projek 200 kampung inilah adalah bertujuan untuk cuba mengurangkan kemiskinan dengan mempromosikan jaminan makanan dengan penglibatan segenap lapisan masyarakat seperti, organisasi bukan kerajaan, pihak kerajaan, masyarakat setempat dan sebagainya.

Objektif utama kajian ini adalah :

1. Menghasilkan satu rangka kerja yang dapat menunjukkan hubung-kait di antara faktor-faktor asas yang memberi kesan terhadap jaminan makanan pada peringkat

keluarga dan peringkat komuniti.

2. Menghasilkan dan melaksanakan kaedah atau latihan untuk membina kapasiti NGO tempatan dan komuniti tempatan dalam memastikan jaminan makanan dan pembangunan luar bandar
3. Membolehkan komuniti akar umbi untuk melibatkan diri dengan lebih berkesan dalam mengenalpasti mengenai masalah makanan dan potensi untuk mencapai jaminan makanan dalam komuniti masing-masing
4. Menggunakan data yang diperolehi untuk mengaitkan aktiviti tempatan dengan ANGOC dan kerja polisi dengan kerajaan tempatan ataupun agensi antarabangsa
5. Menggalakkan perbincangan dan mewujudkan peluang untuk menghasilkan keadaan yang lebih berpihak kepada perancangan polisi yang menggalakkan jaminan makanan
6. Meningkatkan keberkesanan penukaran pengetahuan dan perkongsian pengalaman di antara jaringan ANGOC dan menguatkan kapasiti NGO-NGO dari Selatan
7. Menubuhkan dan bertindak terhadap isu-isu jaminan makanan tempatan dan menghasilkan polisi yang dapat mempengaruhi perancangan pada peringkat tempatan, nasional dan antarabangsa untuk menghapuskan kebuluran dan mencapai piawai jaminan makanan
8. Membolehkan penduduk tempatan mengenali dan memahami mengenai globalisasi menerusi inisiatif komuniti yang dijalankan.

Khususnya di Malaysia, ERA Consumer Malaysia juga menumpukan perhatian dalam:

1. Mentafsir keadaan jaminan makanan pada peringkat isi rumah dan komuniti di 24 kampung dari 6 negeri
2. Menerima dan menyesuaikan sesuatu kaedah itu pada peringkat komuniti untuk melaksanakan perancangan dan bertindak terhadap isu mengenai jaminan makanan mampan dan pembangunan luar bandar
3. Menggunakan analisis untuk menjalankan polisi advokasi pada peringkat nasional
4. Mempromosikan dan menolong komuniti dalam kampung untuk memilih pekerjaan yang akan menyumbang terhadap jaminan makanan

Format penyelidikan:

Kampung-kampung yang terlibat dalam penyelidikan ini telah dipilih berpandukan kriteria-kriteria di bawah ini :

1. Satu kawasan yang mengeluarkan tanaman bukan makanan untuk dieksport atau untuk permintaan domestik

2. Satu kawasan yang mengeluarkan tanaman khasnya untuk permintaan domestik
3. Satu kawasan yang memperolehi jenis tanaman yang berlainan, penggunaan yang berlainan dan keadaan geografik yang berlainan.
4. Satu kawasan yang sudah adanya kewujudan NGOs atau organisasi tempatan yang bersetuju untuk menyertai penyelidikan ini

Ciri-ciri untuk pemilihan isi rumah :

Isi rumah yang telah menyertai dalam penyelidikan ini telah memiliki ciri-ciri seperti di bawah :

1. Mereka yang bersetuju untuk ditemuramahkan dan memberikan kerjasama dalam projek ini
2. Mereka yang bergantung sepenuhnya kepada pengeluaran tanaman makanan untuk menyara kehidupan harian
3. Mereka yang mempunyai potensi dalam meningkatkan pengeluaran makanan
4. Keutamaan telah diberikan ke atas kawasan yang mengalami makanan yang tidak selamat, miskin, orang asli dan keluarga ibu tunggal
5. Mereka yang ingin menyertai projek ERA mengenai jaminan makanan

Perlaksanaan Projek

Perlaksanaan projek ini meliputi 3 fasa :

1. Garis pangkal kaji selidik dan perancangan komuniti

- Mengumpul maklumat berkenaan isu rumah dan komoditi dan data berkaitan dengan situasi keselamatan makanan pada setiap tahap melalui temuduga dan soal selidik.
- Perancangan tindakan isi rumah bagi menyelesaikan masalah makanan yang tidak selamat.
- Laporan situasi keselamatan makanan kebangsaan.

2. Perlaksanaan projek komuniti

- Melaksanakan sistem penggantian yang lama dengan yang baru bagi menyelesaikan masalah makanan yang tidak selamat pada tahap isi rumah berdasarkan keputusan fasa pertama yang dijalankan.

3. Cadangan polisi

- Berdasarkan pengalaman dan pencapaian yang diperolehi pada fasa pertama dan kedua, cadangan polisi ini dapat digunakan untuk mengukur keputusan dicapai.

Pengurusan projek:

Keseluruhan pengurusan projek adalah di bawah tanggungjawab ANGOC Board dan Sekretariat Regional ANGOC. Project Advisory Committee (PAC) dan Technical Working Group (TWG) merupakan penasihat. PAC memastikan projek dapat dijalankan mengikut rangka kerja yang dipersetujui. ANGOC membantu dalam perlaksanaan mesyuarat seperti menyediakan tempat berdialog termasuk pembentangan perolehan projek. TWG merupakan institusi dan organisasi yang menyediakan bantuan teknikal dalam menyiapkan rekabentuk projek, menyediakan alat bantuan untuk kajiselidik dan perancangan, merekabentuk sistem pengkalan data, teknik pengaplikasian Participatory Rural Appraisal (PRA) dan menyediakan kriteria pemilihan kampung dan rakan kongsi NGO.

Dalam setiap negeri, 20 buah kampung telah dipilih sebagai kampung contoh yang mempunyai karektor ekologi dan produktiviti bagi tersebut. Setiap negeri mempunyai satu organisasi sebagai Country Focal Point (CFP). Garis panduan disediakan untuk CFP berkenaan metodologi kajiselidik.

Di Malaysia kajian dijalankan oleh dua orang pegawai lapangan, seorang dari ERA Consumer Malaysia, Parvathi Letchumanan, dan seorang lagi, Vijayakumar Annamuthu, dari DHRRA Network Malaysia. mereka telah diberikan latihan dalam penyelidikan metodologi bagi kajian ANGOC, pendekatan penglibatan yang harus diambil adalah berkenaan, isu keselamatan makanan dan perkara berkaitan dan kemudian dihantar ke kampung-kampung untuk melatih ketua-ketua kampung yang membantu membuat penyelidikan.

Proses Kajian

Melatih pengkaji

Satu ujian yang dijalankan bagi memilih pengkaji untuk projek dan untuk mempertimbangkan kesesuaian pengkaji dimana soal selidik ini dijalankan di Cameron Highlands, Kota Bahru dan Kota Kinabalu. Ia juga merupakan satu peluang untuk mendapatkan sokongan yang dijangka oleh ERA Consumer Malaysia dari daerah-daerah tersebut. Sabah digugurkan sebagai tempat kajian kerana kami tidak dapat mengenalpasti rakan kongsi yang bersesuaian untuk memberi sokongan asas.

Selepas ujian dan soalselidik diedit, satu latihan berkenaan cara menjalankan penyelidikan peringkat kebangsaan diadakan di Kuala Lumpur dengan 30 orang ketua, sukarelawan, ketua-ketua NGO dan wakil dari persatuan wanita dari 6 negeri. Salinan soalselidik yang telah diedit di terjemahkan kepada Bahasa Melayu dan Tamil, dan diberikan kepada 30 peserta utama.

Kemudian latihan bantuan tempatan dalam kampung dipilih, sebelum penyelidikan dimulakan. Selepas mendapatkan kebenaran dari ketua kampung, ketua organisasi penduduk tempatan atau ketua organisasi petani tempatan, satu mesyuarat bersama penduduk kampung diadakan.

Pada sesi ini, antara 2 atau 3 jam, pengkaji membantu penemuduga berkenaan dalam proses keseluruhan penyelidikan, iaitu bagaimana untuk melaksanakannya dan melatih mereka membangunkan kebolehan menyоal.

Secara khususnya penemuduga juga dilatih untuk:

- memerhati dan merekod persekitaran tempatan dan keadaan geografi
- memeriksa dan melaporkan perkhidmatan sosial yang ada
- memeriksa dan melaporkan perkhidmatan kesihatan yang ada
- memerhati bagaimana ladang diuruskan
- melaporkan peranan wanita diladang
- melaporkan masalah dan isu komuniti
- mendapatkan maklumat berkenaan kesihatan, makanan dan keseimbangan pemakanan isi rumah dan maklumat tentang situasi keseluruhan keluarga, dan
- laporan maklumat kaedah berladang dan teknologi yang digunakan.

Soal selidik dikaji setiap hari oleh para pengkaji dan pada tahap kedua kajian isi rumah, para pengkaji harus mendapatkan petani dan penemuduga untuk mendapatkan penjelasan lanjut berkenaan kajian. Melalui maklumbalas dan sesi penilaian ini, para pengkaji dapat melengkapkan bahagian-bahagian soal selidik yang tidak lengkap atau memilih tindakbalas yang diperlukan untuk kajian. Keseluruhannya, proses-proses ini dijalankan dengan mudah, dan para petani menunjukkan minat terhadap kajian yang menjanjikan kehidupan yang lebih baik untuk mereka.

Lapangan kerja dan pengumpulan data

Semua isi rumah yang dilawati akan diberi penjelasan tentang objektif kajian supaya mereka dapat memahami soalan yang diajukan. Ia mengambil masa purata 2 hingga 3 jam bagi satu keluarga untuk sesi soal selidik dan selalunya, lawatan kedua diperlukan untuk mengenalpasti atau menghabiskan soal selidik. Para pengkaji juga menghadapi masalah penggunaan bahasa semasa kajian dan satu penyebab adalah kerana tahap pendidikan para petani. Selalu juga, para petani tidak dapat memberi maklumat lengkap tentang pengeluaran atau kadar pendapatan/perbelanjaan.

Senarai jadual temuduga, mengikut negeri:

Tempat	Masa
Perak	22 – 30 Disember 2000
Negeri Sembilan	2 – 6 Januari 2001
Pahang	8 – 14 Januari 2001
Kelantan	15 – 24 Januari 2001
Sarawak	29 Januari – 12 Februari 2001
Selangor	14 – 19 Februari 2001

Pencapaian Kajian

Pencapaian dibahagi kepada 3 kategori:

a) Karedktor umum bagi responden isi rumah

Secara purata saiz isi rumah di dalam 24 buah kampung adalah 5 ke 6 orang, dan beberapa isi rumah di Kelantan mempunyai 8 orang. Purata isi rumah adalah terdiri daripada 30% dewasa (18 tahun ke atas), 40% belia (antara 10 dan 18 tahun) dan 30% kanak-kanak (bawah 10 tahun). Dalam tema pendidikan lebih kurang 80% isi rumah peladang menggunakan 4 bahasa utama- Bahasa Melayu, Bahasa Inggeris, Bahasa Cina dan Tamil. Daripada 80% itu, 60% daripadanya adalah pelajar sekolah rendah dan menengah manakala 40% lagi hanya setakat sekolah rendah sahaja.

Pekerjaan utama bagi petani yang berlainan berdasarkan kepada tempat tinggal dan musim. Pendidikan menunjukkan bahawa 25% isi rumah adalah terlibat dengan perladangan sepenuh masa termasuk wanita. 50% lagi adalah merupakan petani separuh masa dan termasuk surirumah, buruh kasar, pesara dan pekerja makan gaji seperti pekerja kilang. 25% selebihnya adalah merupakan suri rumah dan pekerja kilang yang menanam makanan di rumah untuk kegunaan sendiri.

Purata pendapatan isi rumah, petani sepenuh masa di Semenanjung Malaysia mencecah hampir RM 10,000 setahun. Petani di Cameron Highlands mendapat

hampir RM 25,000 setahun tetapi situasinya berbeza di Sarawak, dimana purata pendapatan biasanya di bawah RM 5000.

Sumber pendapatan bagi penduduk kampung adalah dari gaji dan penjualan sayuran dan tanaman lain. Perbelanjaan bulanan penduduk kebanyakannya dibelanjakan untuk membeli makanan. Selebihnya digunakan untuk rumah, pakaian, bil, pendidikan, kesihatan dan rekreasi dan hanya lebih kurang 2% dijadikan simpanan.

Hasil tani utama adalah beras, sayur sayuran, lada hitam, bunga dan minyak kelapa sawit manakala ada antara mereka yang bertani untuk keperluan sendiri dan menternak ikan kolam. Pinjaman dan sumber kewangan diperolehi dari Bank Pertanian dan koperasi, saudara mara, kawan-kawan, kedai menjual barang keperluan harian dan pembekal.

Tiada isi rumah yang menghadapi masalah makanan, lebih kurang 65% isi rumah mempunyai status pemakanan selamat, 25% sederhana selamat dan 10% tidak selamat. Majoriti petani atau 50% mengerjakan tanah sendiri, 25% tanah sewa, 20% tanah kerajaan dan 5% tanah perkongsian. Cuma 10% petani yang mengikuti latihan pertanian yang dijalankan untuk membangunkan sektor pertanian ini.

Sesetengah petani tidak menjalankan kaedah pertanian yang betul, 25% lagi menggunakan separuh daripada kaedah pertanian yang disarankan, manakala 15% selebihnya mengutip herba dan tanaman liar.

b) Pengesan keselamatan makanan

Kebanyakan komuniti petani memanfaatkan kuasa pembelian keperluan asas. Walaubagaimanapun harga meningkat dan orang yang kurang berkemampuan sukar untuk mendapatkannya. Kualiti makanan yang dikeluarkan adalah baik tapi pendidikan dan langkah berjaga-jaga adalah perlu untuk kegunaan penduduk tempatan dalam pemilihan makanan yang sesuai.

Penglibatan dalam membuat keputusan, pemasaran dan perbincangan membuat polisi adalah lemah. Kerajaan memainkan peranan penting untuk membangunkan bidang pertanian dan kawasan pedalaman. Walaupun kaedah baru pertanian yang disarankan tidak disenangi oleh petani tetapi mereka sedar bahawa keadaan itu perlu bagi mendapatkan hasil tani yang bersih dan selamat dimakan.

c) ***Persepsi isi rumah terhadap makanan yang sedia ada***

Kuantiti makanan mencukupi bagi penduduk kampung tetapi perlu ada peningkatan dari segi kuasa membeli. Ketidakstabilan dan peningkatan pada harga adalah persepsi utama penduduk kampung terhadap jaminan keselamatan makanan. Penyelesaian bagi masalah ini adalah dengan cara menanam tanaman dikawasan rumah dan perladangan secara komuniti.

Bengkel Perundingan

Bengkel ini diadakan di Kuala Lumpur untuk membincangkan tentang pencapaian penyelidikan berkenaan kajian mikro 24 buah kampung dan pada masa yang sama menjana idea tindakan untuk meningkatkan pengeluaran makanan oleh petani dan kehidupan yang lebih baik untuk mereka. Seramai 57 orang peserta yang dipilih adalah merupakan orang penting di kalangan petani dan sukarelawan yang membantu di dalam kajian dan pencapaian projek. Proses penyelidikan dijalankan dalam 2 bahagian. Bahagian pertama, ketua petani disuruh memilih 1 kampung yang dikaji dan mewujudkan satu profil keselamatan makanan. Bahagian kedua, hasil yang diperolehi oleh pengkaji berkenaan kajian mikro dicapai.

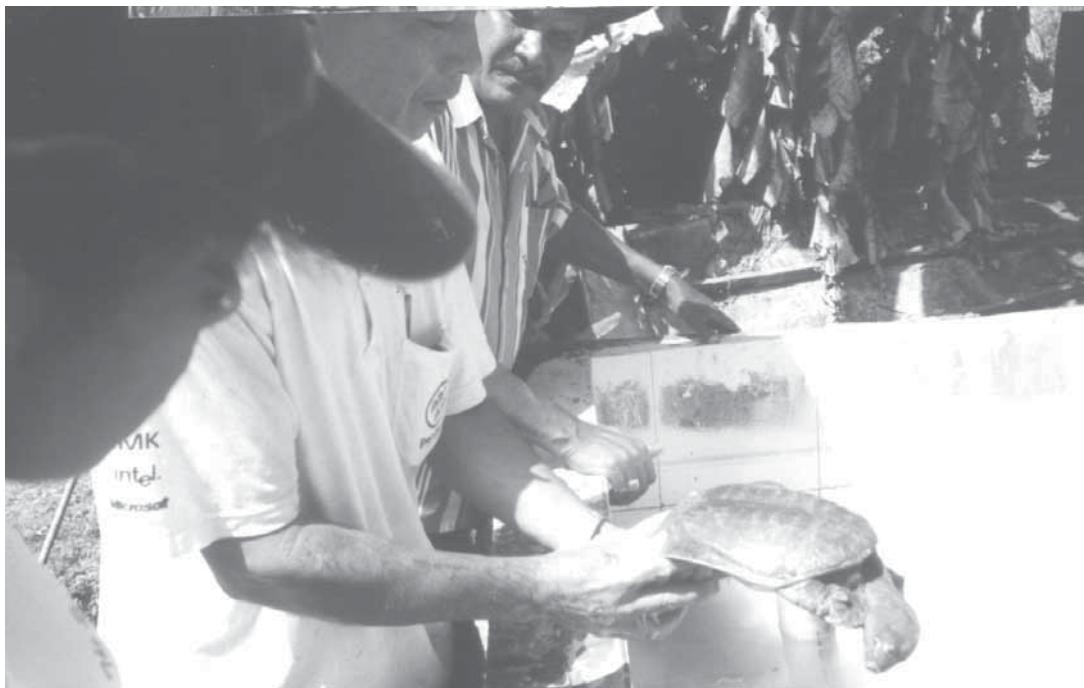
Output Kajian

Seramai 57 wakil dari Kelantan, Negeri Sembilan, Pahang, Perak, Sarawak dan Selangor bertemu pada 2 Mac hingga 4 Mac 2001 sebagai susulan terhadap kajian Mikro 24 buah kampung yang dipilih antara Disember 2000 dan Februari 2001 untuk melihat situasi keselamatan makanan di dalam kampung di Malaysia.

Sebagai sebahagian dari sesi perundingan dan bengkel, para peserta menjana idea-idea untuk tindakan dan membuat cadangan kepada ERA Consumer Malaysia untuk program tindakan susulan.

Di dalam bahagian 1, ketua petani ditugaskan untuk menganalisis situasi keselamatan makanan di kampung yang dipilih, dan kemudian menganalisis keputusan analisis akan dibentang dalam sesi perbincangan. Objektif utama latihan ini diadakan ialah untuk mengingatkan dan mengimbas pengalaman peserta semasa penyelidikan dan kajian; untuk berkongsi pengalaman dan menjana analisis baru dan dalaman; dan untuk bertindak.

Bahagian ke-2 menunjukkan pencapaian hasil kajian mikro yang dijalankan. Para peserta dibahagikan kepada 3 kumpulan untuk membuat laporan, membuat pemerhatian,

menyediakan maklumbalas dan memperbaiki data. Latihan ini juga mempunyai 3 objektif iaitu: bagi membolehkan sukarelawan dan petani mendapat gambaran penuh dan bagaimana proses dihubungkan dengan gambaran jelas berkenaan kehidupan yang baik, pertanian dan keselamatan makanan; menganalisis dan menjana idea-idea untuk tindakan bagaimana meningkatkan situasi dan bantu hasil kajian.

Masalah utama

Daripada bengkel perundingan ini masalah utama komuniti petani ini adalah mereka menjadi mangsa permainan politik pihak atasaran yang terdiri daripada parti kerajaan dan parti pembangkang. Satu dari kesan negatif yang dihadapi dari permainan politik ini menyebabkan berlakunya sindrom “pembantu carian”.

Isi rumah peladang dan komuniti pedalaman ini bergantung kepada kerajaan dan lain-lain untuk bantuan dan sokongan. Proses ini menjadi semakin sukar dalam setiap perancangan pembangunan, oleh itu pembantu kerajaan memegang tugas yang penting.

Ini dikenalpasti sebagai penyebab kepada peningkatan semangat, kerjasama komuniti, pemikiran kreatif dan tindakan inovatif. Terdapat beberapa keperluan untuk kempen pendidikan dan masalah berikutnya adalah berkenaan dengan masalah kewangan. Skala petani yang kecil menyebabkan mereka sukar mendapatkan pinjaman, walaupun dari Bank Pertanian, untuk membolehkan mereka membangunkan ladang kerana mereka tidak ada sesuatu yang bernilai yang boleh dicagarkan sekiranya mereka tidak boleh membayar pinjaman. Petani berkerja keras untuk menguruskan ladang mereka tetapi hasil yang diperolehi tidak dapat menjamin apa-apa kerajaan pendapatan mereka yang tak mencukupi.

Menurut kadar yang diperolehi dari 200 projek kampung yang telah siap dikaji menunjukkan purata keuntungan petani atas kerja yang dibuat selama satu bulan adalah RM 138. Dengan itu, mereka tidak dapat menampung belian ke atas tanah ladang sendiri atau

menyewa lot tanah yang lebih besar untuk bercucuk tanam. Keadaan ini meletakkan petani di dalam kebuluran kerana jika mereka terlalu mengharapkan kehidupan yang lebih baik, mereka perlu memiliki tanah yang lebih besar supaya mereka dapat menanam lebih banyak tanaman dan memperolehi lebih tunai atas jualan.

Petani mengalami masalah pendapatan yang rendah kerana harga komoditi makanan yang tidak stabil. Sebagai akibatnya, tanaman makanan dibuang untuk melindungi ataupun meningkatkan harga di ladang. Kajian juga menunjukkan penanaman tembakau telah terjejas kerana terlalu banyak air semasa musim monsun terutama sekali di timur Semenanjung Malaysia.

Peladang yang menghabiskan seluruh waktu kerja mereka dengan menanam tanaman mereka hanya ada sedikit ataupun tiada langsung pengetahuan mengenai pemasaran produk. Oleh kerana itu wujud orang tengah yang mengambil kesempatan terhadap peladang. Orang tengah ini berperanan untuk menjual tanaman peladang dimana mereka mengaut keuntungan yang lebih berbanding dengan penanam. Ia telah menjadi amalan biasa di Malaysia di mana harga yang ditetapkan oleh orang tengah ini lebih rendah daripada harga pasaran. Agensi seperti BERNAS dan FAMA telah memberi impak kepada pasaran tanaman, dimana wujud lebihan penawaran padi dan sayuran semasa perayaan.

Kemudahan infrastruktur yang kurang memuaskan juga memberi kesan kepada pengeluaran peladang. ERA Consumer Malaysia telah mengenalpasti beberapa kawasan di negeri Sarawak yang tiada bekalan elektrik. Komuniti yang tinggal di kawasan pedalaman mempunyai kepercayaan lama yang kuat dimana pada kebiasaan mereka menolak ataupun tidak menerima perkembangan teknologi baru yang sebenarnya boleh meningkatkan produktiviti mereka. Sebenarnya masyarakat ini ingin mengekalkan dan melindungi nilai budaya mereka sendiri di mana jika keadaan ini berterusan masyarakat ini akan ketinggalan segala teknologi baru yang dapat memperkembangkan industri mereka. Akhirnya peladang tradisional ini akan kekal miskin dan ketinggalan kerana kekurangan pengetahuan dalam bidang perladangan dan pemasaran yang moden.

Keperluan utama

Keperluan utama untuk keselamatan pemakanan di Malaysia ialah produktiviti pertanian dan produktiviti pemakanan yang harus ditingkatkan. Ia memfokuskan kepada kumpulan baru, golongan berpendapatan sederhana dan rendah dalam komuniti perladangan dan mereka yang telah berkahwin. Kebanyakan daripada mereka kini terlibat dalam bidang perladangan secara sambilan. Ini adalah untuk menghasilkan produktiviti di masa lapang dan pendapatan tambahan.

Pendekatan semasa yang diutarakan di Malaysia adalah untuk memberi latihan dan membawa masuk pengangur muda ke alam pertanian. 2 sebab utama pendekatan ini ialah keupayaan sosial yang rendah di kalangan petani dan kenyataan duduk dibandar menjadi tarikan kepada remaja serta menjanjikan peluang pekerjaan yang cerah.

Remaja di kawasan pedalaman ataupun perladangan telah meninggalkan kampung mereka dan berpindah ke bandar untuk mencari pekerjaan. Maka perladangan tidak aktif serta banyak tanah-tanah perladangan terbiar dan tidak digunakan untuk tujuan perladangan ataupun pertanian di seluruh Malaysia.

DPN3 mengutarakan penyelesaian bagi masalah perladangan iaitu sektor swasta harus campur tangan dalam pertanian dengan membuka tanah-tanah baru dan mengendalikan perladangan komersil. Tetapi jalan penyelesaian ini tidak praktikal kerana dua sebab. Sebab pertama ialah pertanian komersil ialah “monokultur” dan bergantung kepada input kimia yang boleh mengakibatkan pencemaran dimasa depan serta memusnahkan sumber-sumber asli. Sebab kedua ialah pulangan pertanian dari pelaburan adalah rendah. Ini kerana kerajaan memberi subsidi yang banyak maka penglibatan sektor swasta dalam bidang ini tidak digalakkan serta tidak menguntungkan. Maka ia bukanlah jalan penyelesaian yang baik.

Daripada kajian yang dijalankan maka dapat disimpulkan bahawa penggunaan orang tengah dan golongan berpendapatan rendah daripada komuniti perladangan jika diberi latihan, sokongan serta bimbingan maka produktiviti dapat dipertingkatkan. Bukan itu sahaja, pengeluaran pemakanan tanpa kandungan bahan kimia yang banyak dapat dihasilkan. Secara tidak langsung dapat mewujudkan peladang yang dapat mengkomersilkan pertanian mereka serta meningkatkan taraf hidup.

Bagaimana pandangan para petani terhadap jaminan makanan

Di sini kita akan melihat pemahaman para petani dan nelayan terhadap keupayaan kendiri makanan (food self-sufficiency) dan pendapat mereka terhadap Malaysia menjadi sebuah negara yang mencapai jaminan makanan :

1. Perancangan yang lebih baik diperlukan. Para petani dan nelayan ingin pihak-pihak kerajaan yang berkaitan seperti, jabatan pertanian, jabatan bekalan air, jabatan veterinar dan sebagainya melibatkan mereka semasa perancangan mengenai pertanian dijalankan.
2. Mereka ingin mendapatkan kemudahan kesihatan yang lebih baik. Mereka juga berharap mendapat pendidikan dan pendedahan mengenai isu tabiat makanan yang sihat.
3. Mereka berpendapat bahawa pertanian secara koperasi dapat meningkatkan pengeluaran dan meningkatkan taraf kehidupan mereka.
4. Kekurangan tanah dan tenaga buruh merupakan masalah yang telah berlaku berterusan, mereka berharap pihak kerajaan dapat menyelesaikan masalah ini secepat mungkin.
5. Mereka memerlukan latihan dari segi kemahiran. Sebagai contohnya mereka yang terlibat dalam ladang kelapa sawit tidak tahu cara yang betul untuk menuai kelapa sawit telah menyebabkan kehilangan buah kelapa sawit semasa menjoloknya. Ini akan mengurangkan pendapatan mereka.
6. Mereka inginkan lebih banyak latihan yang berlandaskan pertanian secara mampan dan pengurusan ladang. Mereka juga berharap lawatan sambil belajar dapat dijalankan dengan lebih kerap dan melibatkan lebih ramai orang.
7. Mereka yakin bahawa jika sokongan dan galakan diberikan kepada mereka untuk menanam lebih banyak tanaman makanan dan ini menolong mereka menubuhkan koperasi petani yang dapat meletakkan Malaysia ke arah mencapai jaminan makanan.
8. Mereka mahu memelihara sungai dan hutan. Ini kerana semua ini adalah penting dalam pertanian.
9. Mereka juga perlu penekanan yang lebih diberikan kepada penanaman secara organik dan penggunaan baja organik. Pihak kerajaan harus mengusahakan projek yang dapat menghasilkan baja organik kepada para petani dan bukannya memberikan para petani baja kimia seperti keadaan sekarang. Mereka juga ingin memperolehi maklumat mengenai baja kimia dan racun serangga yang akan mendatangkan kesan ke atas kesihatan mereka.
10. Untuk mencapai jaminan makanan keluarga, mereka percaya bahawa setiap keluarga petani patut menghasilkan tanaman seperti sayuran, ayam dan sebagainya untuk kegunaan keluarga sendiri.

Cadangan-cadangan

Semua peserta yang menghadiri bengkel konsultasi ini telah bersetuju dengan sebulat suara bahawa langkah-langkah inovatif perlu untuk negara Malaysia mencapai jaminan makanan. Proses untuk mewujudkan kesedaran, pendidikan dan membina keupayaan para petani untuk menukar pemikiran dari keadaan ‘terima bantuan’ kepada semangat berdikari’ adalah diperlukan. Petani yang ingin menjalani pertanian / penanaman secara separuh-masa perlu dikumpulkan dan diberikan latihan penanaman, pemasaran secara terus dan sebagainya. Dengan ini mereka dapat membantu untuk mengurangkan penglibatan orang tengah yang biasanya mengurangkan keuntungan para petani.

Sebagai permulaan dalam usaha ini, adalah dicadangkan ERA Consumer Malaysia menjalankan projek perintis di enam negeri yang terlibat dalam kajian. Projek perintis ini akan berdasarkan cara yang melibatkan para petani dalam proses perlaksanaan dan juga ia akan merupakan projek ‘belajar menerusi latihan’ (doing and learning). Ini kerana dengan cara ini, ia akan dapat memberikan pengalaman, pendidikan dan sikap berdikari kepada para petani. Kampung yang terlibat dalam projek perintis ini akan menjadi ‘kampung contoh’ yang akan mencapai jaminan makanan menerusi pertanian secara lestari dan pembangunan secara lestari.

Inisiatif ini patut dilaksanakan sebagai penyokong kepada inisiatif kerajaan untuk meningkatkan pengeluaran pertanian dan pengeluaran makanan. Projek ini boleh dijalankan sebagai satu projek kerjasama di antara pihak kerajaan dan ERA Consumer Malaysia serta organisasi-organisasi lain yang ada kaitan dengannya seperti Kementerian Pembangunan Luar Bandar dan sebagainya.

Tujuan utama projek ini adalah untuk memulakan proses perintis, dokumentasi, perkongsian pengalaman, membina keupayaan kendiri, replikasi, memperbaiki dan menjayakan projek ini sebagai langkah inovatif untuk meningkatkan pengeluaran pertanian, memastikan jaminan makanan dan juga memastikan bahawa pembangunan lestari dijalankan. Ini kerana pembangunan adalah proses masyarakat, oleh masyarakat dan untuk masyarakat.

Oleh sebab itu, petani separuh masa dari para petani yang berasal dari kumpulan sederhana dan miskin perlu dikumpulkan. Mereka ini perlu diberikan latihan, pendidikan dan sokongan untuk membolehkan mereka meneruskan aktiviti pertanian terutamanya pertanian secara lestari yang tidak menggunakan bahan kimia.

Sebagai tambahan pula, kumpulan ini juga akan dapat membantu para petani sepenuh masa untuk mengkomersialkan pertanian mereka supaya kehidupan mereka akan menjadi lebih terjamin. Proses ini adalah untuk mewujudkan kesedaran masyarakat pedalaman untuk mencapai jaminan makanan dan meningkatkan serta memperbaiki pengeluaran pertanian. Ini akan dapat membantu dalam usaha menyelesaikan masalah tanah terbiar, tenaga buruh yang terbiar, mengurangkan kemiskinan, meningkatkan lagi keharmonian sosial dan memastikan pembangunan lestari. Projek perintis ini dapat direplikasikan oleh segenap lapisan masyarakat terutamanya masyarakat pedalaman yang bakal dapat menjamin kehidupan mereka.

Projek perintis ERA Consumer Malaysia / DHRRA Network Malaysia.

Pada penghujung tahun 2006, ERA Consumer Malaysia / DHRRA Network Malaysia berharap dapat menubuhkan :

- i. 6 masyarakat perintis untuk pertanian lestari dan jaminan makanan. Satu di setiap negeri yang terlibat dalam kajian yang berupaya bertindak sebagai kawasan contoh dan berupaya menolong usaha untuk mereplikasikan kawasan sebegini di kawasan-kawasan yang lain di dalam negeri masing-masing.
- ii. Tidak kurang daripada 18 orang sumber (resource person) dengan 3 bagi setiap masyarakat projek perintis. Daripada bilangan orang ini, tidak kurang daripada 10 orang adalah terdiri daripada kaum wanita.
- iii. Tidak kurang daripada 18 orang petani yang berpengalaman dengan sekurang-kurangnya 3 di setiap masyarakat projek perintis. Daripada bilangan orang ini, tidak kurang daripada 10 orang adalah terdiri daripada kaum wanita yang akan memberikan latihan dan pengalaman
- iv. Beberapa proses inovatif yang akan menggalakkan pengeluaran, pembangunan teknologi, pemasaran dan sebagainya
- v. Satu jaringan nasional di antara para petani untuk berkongsi pengalaman, pengetahuan, teknologi dan sebagainya yang terdiri daripada 6 kawasan projek perintis
- vi. Satu dokumentasi mengenai pengalaman dan langkah-langkah nasional untuk menginstitusikan model / projek ini

Aktiviti-aktiviti seperti ini adalah sejajar dengan prinsip yang terdapat dalam United Nations Development Programme (UNDP) yang memberi penekanan kepada pemeliharaan sumber semulajadi, biodiversiti, pertanian lestari dan pembangunan lestari.

Pelaksanaan projek perintis ini yang sejajar dengan prinsip ini adalah tidak menjadi masalah. Ini adalah kerana para petani dengan sendirinya bersetuju ingin mendapatkan latihan sebegini yang dapat membantu dalam memelihara alam sekitar dan menjaminkan pembangunan lestari.

Oleh sebab itu, projek perintis ini akan bertumpu dalam pertanian secara integrasi, kawalan serangga secara integrasi, penggunaan baja organik, memelihara biodiversiti tumbuhan, penanaman tanaman herbal, pembangunan semula kawasan tanaman yang terbiar, mengawal penggunaan bahan kimia dalam pertanian dan juga menubuhkan koperasi petani.

Cara-cara yang akan digunakan dalam projek perintis ini adalah berdasarkan pengalaman ERA Consumer Malaysia / DHRRA Network Malaysia dalam projek-projek yang berkaitan dan yang pernah dilaksanakan sebelum ini.

Langkah pertama adalah untuk mewujudkan hubungan dengan para petani di kawasan pedalaman dan yang menghadapi penekanan. Kemudian ialah menjalankan dialog dengan petani untuk mengetahui masalah-masalah yang mereka hadapi dan cara untuk menyelesaikannya. Selain itu juga untuk mengetahui keinginan mereka untuk menjalankan perubahan jika adanya pilihan. Ini akan membawakan keluarga petani untuk mendapatkan keputusan sebulat suara yang akan mendatangkan kebaikan untuk semua.

Langkah-langkah sebegini telah berjaya dilaksanakan dan digunakan semasa projek-projek lain dijalankan di Asia terutamanya projek-projek yang telah dijalankan oleh AsiaDHRRA.

Langkah yang seterusnya adalah menujukan satu jawatankuasa di kawasan projek perintis yang akan menghasilkan satu Pelan Tindakan untuk masyarakat itu. Dalam Pelan Tindakan ini akan tercatatnya langkah-langkah yang akan diambil untuk membawa perubahan untuk membangunkan masyarakat tersebut untuk menjadi masyarakat yang berdikari, yang berupaya meningkatkan pengeluaran yang berasaskan pertanian lestari dengan menggunakan sumber yang sedia ada.

Dengan melibatkan keluarga-keluarga petani secara terus dalam merangkakkan Pelan Tindakan ini akan dapat membantu mereka meningkatkan ilmu pengetahuan, menghasilkan cara baru yang lebih berkesan, meningkatkan keyakinan dan juga meningkatkan keupayaan kendiri.

Projek perintis ini juga akan memberikan peluang untuk penglibatan para wanita yang akan memainkan peranan yang penting dalam sektor pertanian. Kaum wanita kini akan berpeluang untuk mendapatkan latihan, pendidikan dan sebagainya mengenai penanaman. Bengkel-bengkel dan seminar-seminar akan diadakan untuk semua iaitu termasuk kaum wanita mahupun kaum lelaki.

Pembukaan tanah baru untuk penanaman tanaman makanan dapat meningkatkan pengeluaran makanan secara domestik dibandingkan dengan pembukaan tanah untuk tanaman bukan makanan. Ini pada masa yang sama dapat membantu negara untuk mengurangkan bil import makanan yang tinggi. Pihak kerajaan diharap dapat memberikan sokongan kepada para petani ini seperti memberikan tanah tanaman, membantu dalam memperbanyak pasaran, insentif yang berpatutan dan sebagainya kepada petani yang menggunakan cara tanaman secara lestari atau menjalankan pertanian lestari.

Sehubungan dengan itu, ERA Consumer Malaysia / DHRRA Network Malaysia dapat menggunakan hubungan mereka untuk meminta sokongan kerajaan dari segi seperti di atas. Sebagai contohnya meminta Bank Pertanian untuk memberikan lebih banyak kredit untuk para petani sebagai usaha untuk menggalakkan para petani menjalankan pertanian lestari.

Potensi jaminan makanan di Malaysia

Dalam konteks globalisasi, untuk memastikan jaminan makanan adalah sukar disebabkan sesebuah negara tidak ada pilihan untuk memastikan polisi ekonomi mereka apabila berkaitan dengan jaminan makanan. Ini adalah kerana pasaran adalah terbuka. Dalam era globalisasi, petani yang miskin dari negara yang menbangun terpaksa bertanding dengan petani dari negara membangun disebabkan pemansuhan tarif dan halangan di antara negara dalam bidang perdagangan.

Malaysia mempunyai potensi yang baik untuk mengeluarkan dan memenuhi permintaan makanan negara. Sebagai sebuah negara yang berasaskan pertanian, Malaysia telah dikurniakan sumber-sumber yang bersesuaian dengan pengeluaran makanan. Keadaan cuaca yang bersesuaian, hujan yang mencukupi dan kelembapan yang bersesuaian merupakan syurga untuk tanaman jenis makanan.

Selain itu, potensi yang juga terdapat di sektor pertanian Malaysia adalah golongan muda. Mereka inilah yang merupakan generasi yang dapat meneruskan pertanian. Kebanyakan mereka ini adalah berasal dari keluarga petani dan mempunyai pengalaman dalam pengusahaan ladang pertanian sejak kecil lagi. Tambahan pula, generasi inilah yang juga berpeluang untuk melanjutkan pelajaran ke universiti. Ini bermakna negara kita mempunyai golongan yang berpengetahuan, pengalaman, penuh tenaga dan berpotensi untuk menjadi usahawan dalam sektor pertanian. Mereka ini adalah berupaya untuk meluaskan dan meningkatkan pengeluaran pertanian negara kita dan juga menolong dalam usaha untuk mengurangkan bil import makanan.

Selain itu, negara kita juga mempunyai tanah yang mencukupi untuk menjalankan kegiatan tanaman. Tanah kita yang sesuai untuk tanaman adalah sebanyak 14.8 million hektar yang terdiri daripada 7.15 million hektar di Semenanjung Malaysia, 3.15 million hektar di Sabah dan 4.5 million hektar di Sarawak. Malaysia mempunyai kedudukan yang strategik untuk tanaman makanan. Ini adalah kerana kawasan yang sesuai untuk tanaman makanan bukan sahaja terdiri daripada kawasan tanah rendah malah mempunyai kawasan tanah tinggi seperti Cameron Highland.

Tambahan pula, jaminan makanan dan peningkatan dalam pengeluaran makanan dapat dicapai jika penggunaan tenaga buruh dari lapisan masyarakat yang terdiri daripada golongan sederhana dan miskin. Ini kerana mereka mempunyai potensi yang tinggi untuk menjalankan tugas ini.

Malaysia juga mempunyai banyak pusat kajian dan pembangunan yang dapat menyalurkan maklumat-maklumat dan sokongan yang diperlukan dalam pertanian lestari. Pusat-pusat ini dapat memberikan latihan dan maklumat mengenai cara yang lebih berkesan dan latihan kepada para petani.

Menerusi pendidikan dan penyedaran, para petani dapat meningkatkan pengetahuan mengenai cara teknologi baru untuk menghasilkan produk pertanian yang lebih berkualiti. Selain itu, pusat-pusat kajian dan pembangunan juga dapat membantu para petani meningkatkan taraf hidup mereka dengan memperkenalkan teknik-teknik yang lebih berkesan. Pusat kajian ini juga boleh membantu dari segi memberikan para petani benih organik dan pinjaman kepada para petani.

Kedudukan Malaysia yang tidak mengalami bencana alam seperti ribut taufan, letupan gunung berapi, gempa bumi dan sebagainya telah memberi sumbangan kepada Malaysia menjadi sebuah negara yang penuh dengan potensi.

Lampiran 1

Profil Masyarakat : Kampung Repek, Bachok, Kelantan

Latar Belakang

Kampung Repek berlokasi di pantai timur Kelantan, Semenanjung Malaysia. Ia terletak kira-kira 30km dari Kota Baru, Kelantan, dan kira-kira 6km dari bandar yang terdekat iaitu Jelawat.

Pada tahun 1940, semasa pentadbiran orang Jepun, terdapat sekeluarga orang Cina tinggal di kampung ini. Orang kampung menggelarkan orang tua daripada keluarga Cina ini "Ah Pek". Lama-kelamaan, orang-orang tua daripada kampung ini mempercayai bahawa perkataan ini telah mencemarkan nama kampung dan bertukar kepada "repek". Kini, Kampung Repek terkenal dengan tanaman tembakau dan sayur-sayuran di Kelantan.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini secara utamanya adalah pasir kostal dan tanah gambut.

Kegunaan tanah dan kelas tanah: Keseluruhan tanah ini adalah seluas 1,215 hektar. Dalam kawasan ini, 970 hektar tanah digunakan sebagai kawasan pertanian, 202 hektar digunakan sebagai tempat tinggal dan yang baki 40 hektar digunakan untuk perdagangan dan perindustrian. Selain itu, kira-kira 690 hektar adalah tanah rendah yang terkena hujan dan yang lain 122 hektar adalah tanah tinggi perairan.

Keadaan cuaca: Musim kering di kampung ini bermula dari bulan Mac hingga Ogos dan musim lembap bermula dari bulan September hingga Februari.

Perairan sedia ada: Kampung ini berlokasi di sebelah laut dan sumber air utama untuk rumah-rumah adalah hujan, perigi dan pembekalan saluran air. Cuaca di Kampung Repek senang menjadi kemarau manakala hujan lebat sewaktu musim monsun. Di samping itu, ombak dan banjir juga selalu berlaku.

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kepadatan penduduk juga adalah tinggi. Jumlah lelaki adalah melebihi jumlah perempuan.

	1999	2000
Kadar Perkembangan	10%	10%
Densiti	85/km ²	90/km ²
Jumlah penduduk bandar	200	200
Jumlah penduduk luar Bandar	3,300	3,400
Jumlah penduduk	3,500	3,600
Jumlah penduduk lelaki	1,800	1,850
Jumlah penduduk perempuan	1,700	1,750
Densiti penduduk	3,500	3,600
Taburan umur:		
14 tahun kebawah	1,000	300
15 – 64	2,200	2,300
65 tahun keatas	300	1,000
Bilangan keluarga	600	600
Kumpulan ethnik	20	20
Bahasa/loghat yang digunakan	Melayu	Melayu

Agama Islam adalah agama dominan di kampung ini, terdapat 98% penduduk adalah Muslim dan yang lain adalah Buddhist.

Pendidikan

Tiada pendidikan	49%
Sekolah rendah	25%
Sekolah menengah	20%
Sekolah tinggi	3%
Kolej	1 orang
Ijazah	1 orang
Sekolah vokasional	1 orang

Kira – kira separuh penduduk daripada kampung ini tidak menerima pendidikan.

Perumahan: Terdapat 40% rumah di kampung ini dibina dengan batu-bata dan campuran simen. Di samping itu, 30% rumah adalah separuh kekal struktur dimana ia dibina dengan bahan campuran papan dan konkrit dengan bumbung nipah. Selain itu, terdapat 20% rumah adalah separuh tidak kekal yang dibina menggunakan bahan campuran ringan dengan kayu/papan. Kira-kira 10% rumah berstruktur tidak kekal yang dibina dengan bahan ringan seperti buluh dan nipah.

Kesihatan: Penyakit yang paling banyak dihidapi oleh penduduk kampung adalah kencing manis, di mana 12% orang penduduk menghidapinya. Terdapat 120 orang per seribu menghidapi penyakit dalam satu tahun. Pada setiap tahun, kira-kira 6% orang penduduk mati disebabkan kencing manis.

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Selsema	5 – 10 tahun	10%	100
Penyakit darah tinggi	20 – 50 tahun	10%	100
Kencing manis	30 – 60 tahun	12%	120

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Penyakit darah tinggi	40 – 60 tahun	5%	50
Kencing manis	50 – 60 tahun	6%	60
Umur tua	60 – 70 tahun	5%	50
Lain-lain	1 – 75 tahun	10%	100

Status berkhasiat: Penilaian nutrisi dibuat di kalangan kanak-kanak berumur 5 tahun kebawah (pre-bersekolah) didapati kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan sama-sama menghidapi kekurangan zat makanan di kampung ini.

Status	Bilangan			
	Lelaki	Perempuan	Jumlah	Peratusan
Kekurangan makanan				
Peringkat Pertama	50	50	100	10%
Peringkat kedua	100	100	200	20%
Peringkat ketiga	100	100	200	20%
Jumlah	250	250	500	50%

Perkhidmatan asas sosial: Kampung Repek mempunyai empat tadika, empat sekolah rendah dan dua sekolah menengah di mana satu sekolah menengah adalah sekolah vokasional. Selain itu, terdapat sebuah klinik yang mempunyai enam perubatan pembantu dan seorang jururawat yang menjaga pesakit melebihi 200 orang dalam sebulan. Di samping itu, terdapat juga dua bidan dan 14 tradisi penyembuh. Sukan aktiviti yang biasa dimainkan adalah bola sepak, sepak takraw dan badminton. Kes-kes trafik kemalangan naik dari satu kes pada tahun 1999 ke tiga kes dalam tahun 2000.

Aktiviti ekonomi:

Jenis-jenis pekerjaan: Majoriti komuniti di kampung ini bekerja sebagai pekerja ladang. Petani adalah kebanyakan antara mereka diikuti dengan nelayan, penternak dan pekerja jualan. Bilangan orang yang bukan bekerja dalam aktiviti penanaman adalah kurang secara bandingan. Kadar bilangan penduduk yang tidak bekerja di kampung ini adalah kurang.

Jenis pekerjaan	1998	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>			
Peladang	878	890	900
Nelayan	50	55	60
Penternak	30	30	35
Pasaran/jualan	10	12	15
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>			
professional/teknikal	-	-	-
pekerja perkhidmatan	-	-	-
pekerja pembinaan	10	10	12
Pekerja jualan	10	12	15
Lain-lain	-	-	-
Tidak berpekerjaan/penggangur(15 – 65 tahun)	10	8	8

Modal untuk teknologi dan perairan: Jumlah tanah yang tidak mempunyai perairan adalah 890 hektar (tahun 2000) dan dengan ini, terdapat 390 hektar digunakan untuk pertanian di mana bahan kimia baja digunakan.

Kawasan tidak mempunyai pengairan (ha)	1998	1999	2000
Luas kawasan	810	850	850
Luas kawasan yang menggunakan bahan kimia baja	390	345	390
Luas kawasan yang menggunakan racun serangga	-	-	-

Hasil tanaman dalam tahunan

Tanaman	Kawasan tanaman yang berkesan (hektor)			Hasil pengeluaran (kg)		
	1998	1999	2000	1998	1999	2000
Padi	50	50	50	30,000	35,000	35,000
Gandum	100	100	100	100,000	100,000	100,000
Ubi, beбаванг & akar	50	50	50	50,000	50,000	50,000
Tembakau	820	850	960	5,640,000	5,950,000	6,720,000

Pemilikan rumah: kira-kira 90% penduduk di kampung adalah tuan rumah.

Penternak: Binatang yang paling banyak diternak adalah ayam dan itik berbanding dengan binatang ternakan yang lain.

Binatang Ternakan	Bilangan
kerbau	30
Lembu	100
Khinzir	-
Kambing	150
Ayam & Itik	3,000

Penangkap ikan: Bilangan nelayan yang menggunakan bot tidak bermotor adalah dua kali ganda nelayan yang menggunakan bot bermotor.

	1998 (no.)	1999 (no.)	2000 (no.)
Bot menangkap ikan yang bermotor	10	10	10
Bot menangkap ikan yang tidak bermotor	20	20	20
Kolam	-	-	-

Peranan Wanita dalam aktiviti ekonomi: Penduduk wanita di kampung ini adalah sangat aktif and rajin. Kira – kira 60% lelaki mencebur dalam bidang pertanian; penternak atau menangkap ikan, walau bagaimanapun, 40% sumber tenaga disumbangkan oleh wanita. Selain itu, jumlah bilangan bagi lelaki dan wanita yang mencebur dalam bidang kerja kraftangan, tukang jahit dan logam kraf adalah sama.

	Jumlah bilangan pekerja	Lelaki	Perempuan
Pertanian	500	300	200
Binatang ternakan	50	30	20
Menangkap ikan	50	30	20
Kerja kraftangan	10	5	5
Tukang jahit	20	10	10
Logam kraf	4	2	2
Logam pekerja	2	1	1

Sumber asas makanan: Keladi, jagung, sayur-sayuran, buah-buahan, daging/ ternakan dan makanan laut adalah sumber utama makanan untuk penduduk kampung ini. Bukan semua makanan yang diperlukan dapat diperolehi dalam sepanjang tahun. Sayur-sayuran boleh didapatkan dari bulan Februari hingga Oktober dan buah-buahan boleh didapatkan dari bulan April hingga Disember. Keladi boleh didapatkan dari bulan Mac hingga Ogos sementara itu, jagung hanya boleh diperolehi pada bulan Julai, Ogos dan September. Daging dan ternakan hanya boleh didapatkan dalam tiga bulan iaitu dari Oktober hingga Disember. Makanan laut boleh diperolehi dari Julai hingga November. Orang kampung juga mempunyai kemudahan menyimpan makanan seperti makanan bijirin untuk tanaman pada waktu musim.

Kemudahan awam: pengangkutan yang paling popular di antara penduduk adalah basikal, sementara itu, terdapat juga bas dan teksi. Di kampung ini, terdapat 7km jalan tar dan 10km jalan selekeh, dua jambatan konkrit dan tujuh jejantas.

1. Sumber air utama untuk rumah adalah air hujan, air pam, air perigi dan perigi terbuka. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik untuk menakung air dan menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan yang tidak tahan lama.
2. Elektrik dibekalkan untuk seluruh kampung.
3. 70% penduduk telah menggunakan perkhidmatan telekomunikasi dan kira-kira 90% memperolehi media penyiaran.

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	4	
Sekolah Rendah	4	
Sekolah Menengah	2	
Pusat kesihatan/klinik	1	
Dewan Masyarakat / Dewan mesyuarat	-	6
Masjid/tempat bersembahyang	9	
Tapak permainan	2	6
Doktor haiwan		6
Pejabat pos		6
Telefon	6	
Jalan utama/Lebuh raya	20	
Pasar		6
Farmasi		6
Bank luar bandar		6
Koperatif bekerjasama		6
Perairan		5
Jentera mengisar padi		15
Janakuasa elektrik		6
Set radio masyarakat		6
Bekalan air minuman		6
Tandas awam		6
Tanah perkuburan	6	
Kawasan pembuangan		6

Pengurusan keadaan sekeliling: Dua cara yang paling banyak digunakan untuk menghapuskan sampah adalah membakar dan menanam dalam tanah.

Organisasi sosial: Politik organisasi adalah sosial organisasi utama untuk kampung.

Nama organisasi	Bilangan ahli	Jenis-jenis organisasi
UMNO	510	Politik
PAS	1,800	Politik
HAMIM	100	Politik

Isu – isu komuniti dan masalah

- Kesihatan dan nutrisi:** Kos perubatan yang tinggi.
- Pendidikan:** Pengetahuan mengenai kesihatan makanan adalah kurang.
- Sukan dan rekreasi:** Tiada kemudahan.
- Pengeluaran/pembekalan makanan:** Tembakau – masalah sistem saliran. Buah kelapa – ia dijual dengan harga yang rendah.
- Infrastruktur:** kekurangan infrastruktur.
- Masalah- masalah yang lain:** Tanaman berpenyakit.
- Bencana/malapetaka:** Pada waktu musim monsun, kebanjiran akan berlaku.

Profil Masyarakat : RKT Chuchuh Peteri, Kuala Krai

Latar Belakang

RKT (Rancangan Kampung Tersusun atau (“planned Village”) Chuchuh Peteri berlokasi berhampiran dengan Kuala Krai, di paling utara Kelantan, pantai timur Semenanjung Malaysia. Kuala Krai terletak kira-kira 100km dari Kota Bharu, ibu negeri Kelantan, dan 30km dari Kuala Krai.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini adalah tanah tinggi.

Kegunaan tanah dan kelas tanah: Keseluruhan tanah ini adalah seluas 2,400 hektar. Dengan ini, 1,920 hektar tanah digunakan sebagai kawasan pertanian, 61 hektar digunakan sebagai tempat tinggal, 20 hektar adalah untuk perindustrian/perdagangan dan 20 hektar adalah untuk kegunaan institusi. Selain itu, kira-kira 61 hektar kawasan rumput dan 324 hektar telah dijadikan sungai simpanan. Di samping itu, kira-kira 810 hektar adalah tanah rendah yang terkena hujan, 845 hektar adalah tanah tinggi berkenan hujan dan 405 hektar adalah tanah rendah perairan.

Keadaan cuaca: Musim kering di RKT Chuchuh Peteri bermula dari bulan Mac hingga September musim monsun bermula dari bulan Oktober hingga Februari. Sumber air utama di kampung ini adalah mata air, air sungai dan air dari gunung sekeliling.

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kepadatan penduduk juga adalah tinggi. Jumlah lelaki adalah melebihi jumlah perempuan.

	1999	2000
Kadar Perkembangan	10%	10%
Densiti	85/km ²	90/km ²
Jumlah penduduk bandar	120	130
Jumlah penduduk luar Bandar	2,880	2,870
Jumlah penduduk	3,000	3,000
Jumlah penduduk lelaki	1,650	1,680
Jumlah penduduk perempuan	1,350	1,320
Densiti penduduk	2,000	3,000
Taburan umur:		
14 tahun kebawah	1,000	1,000
15 – 64	1,600	1,650
65 tahun keatas	450	250
Bilangan keluarga	600	600
Kumpulan ethnik	25	30
Bahasa/loghat yang digunakan	Melayu	Melayu

Agama Islam adalah agama dominan di kampung ini, terdapat 98% penduduk adalah Muslim diikuti dengan agama Buddha.

Pendidikan

Tiada pendidikan	47%
Sekolah rendah	39%
Sekolah menengah	8%
Sekolah tinggi	6%
Kolej	1 orang
Ijazah	1 orang
Sekolah vokasional	1 orang

Kira – kira separuh penduduk daripada kampung ini tidak menerima pendidikan, sementara itu, kebanyakan penduduk berpendidikan hanya menerima pendidikan hingga sekolah rendah atau enam tahun pendidikan formal.

Perumahan: Rumah yang paling banyak di kampung ini adalah rumah struktur separuh kekal yang dibina dengan batu-bata dan campuran simen. Di samping itu, 30% rumah struktur adalah separuh kekal dimana ia dibina oleh bahan campuran papan dan konkrit dengan bumbung nipah. Sementara itu, terdapat 10% rumah adalah jenis tidak kekal yang dibina dengan bahan ringan seperti buluh dan nipah.

Kesihatan: Penyakit yang paling banyak dihidapi oleh penduduk kampung adalah kencing manis, di mana 12% orang penduduk menghidapinya. Terdapat 100 orang per seribu menghidapi penyakit dalam satu tahun. Pada setiap tahun, kira-kira 6% orang penduduk mati disebabkan kencing manis dimana kira-kira 60 per seribu penduduk mati dalam setahun.

Punca-punca penyakit

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Malaria	5 – 15 tahun	Kedua-dua	50
Kencing manis	30 – 60 tahun	Kedua-dua	60
Umur tua	55 – 65 tahun	Kedua-dua	30

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Malaria	5 – 10 tahun	Kedua-dua	25
Kencing manis	50 – 60 tahun	Kedua-dua	15
Umur tua	60 – 70 tahun	Kedua-dua	50

Status berkhasiat: Penilaian nutrisi dibuat di kalangan kanak-kanak berumur 5 tahun kebawah (pre-bersekolah) dalam keadaan yang adil didapati kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan sama-sama menghidapi kekurangan zat makanan di kampung ini.

Status	Bilangan			
	Lelaki	Perempuan	Jumlah	Peratusan
Kekurangan makanan				
Peringkat Pertama	250	250	500	25%
Peringkat kedua	200	200	400	20%
Peringkat ketiga	150	150	300	15%
Jumlah	600	600	1,200	70%

Perkhidmatan asas sosial: RKT Chuchuh Peteri mempunyai satu tadika, empat sekolah rendah dan satu sekolah vokasional. Selain itu, terdapat sebuah klinik diuruskan oleh empat perubatan pembantu dan dua orang jururawat yang menjaga pesakit melebihi 200 orang dalam sebulan. Di samping itu, terdapat juga dua bidan dan 40 tradisi penyembuh. Sukan aktiviti yang biasa dimainkan adalah bola sepak, sepak takraw dan badminton. Terdapat satu kes kemalangan dilaporkan pada tahun 1999 dan tiga kes pada tahun 2000.

Aktiviti ekonomi:

Jenis-jenis pekerjaan: Kebanyakan penduduk di kampung ini bekerja di ladang. Majoriti penduduk bekerja sebagai petani diikuti dengan penternak dan penjual. Bilangan orang yang bukan bekerja dalam aktiviti pananaman adalah kurang. Kadar bilangan penduduk yang tidak bekerja di kampung ini adalah kurang.

Jenis pekerjaan	1998	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>			
Petani	600	600	600
Penternak	20	25	25
Pasaran/jualan	30	30	35
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>			
professional/teknikal	-	-	-
pekerja perkhidmatan	-	-	-
pekerja pembinaan	10	15	20
lain-lain	10	10	10
Tidak berpekerjaan/penggangur(15 – 65 tahun)	-	-	-

Modal untuk teknologi dan perairan: Jumlah tanah yang tidak mempunyai perairan adalah 850 hektar (tahun 2000) dan dengan ini, terdapat 390 hektar digunakan untuk pertanian di mana bahan kimia baja digunakan.

Kawasan tidak mempunyai pengairan (hektar)	1998	1999	2000
Luas kawasan	810	850	850
Luas kawasan yang menggunakan bahan kimia baja	390	345	390
Luas kawasan yang menggunakan racun serangga	-	-	-

Hasil tanaman dalam tahunan

Tanaman	Kawasan tanaman yang berkesan (hektar)			Hasil pengeluaran (kg)		
	1998	1999	2000	1998	1999	2000
Padi	50	50	50	30,000	35,000	35,000
Gandum	100	100	100	100,000	100,000	100,000
Ubi, bebwang & akar	50	50	50	50,000	50,000	50,000
Tembakau	820	850	960	5,640,000	5,950,000	6,720,000

Pemilikan rumah: kira-kira 90% penduduk di kampung adalah tuan rumah.

Penternak: Binatang yang paling banyak diternak adalah ayam dan itik berbanding dengan binatang ternakan yang lain.

Binatang Ternakan	Bilangan
Kerbau	-
Lembu	100
Kambing	-
Ayam & Itik	3,000

Penangkap ikan: Bilangan nelayan yang menggunakan bot tidak bermotor adalah dua kali ganda nelayan yang menggunakan bot bermotor.

	1998 (no.)	1999 (no.)	2000 (no.)
Bot menangkap ikan yang bermotor	10	10	10
Bot menangkap ikan yang tidak bermotor	20	20	20
Kolam	-	-	-

Peranan Wanita dalam aktiviti ekonomi: Penduduk wanita di kampung ini adalah seperti yang lain datang dari Kelantan dimana mereka sangat aktif and rajin. Kira – kira 60% lelaki mencebur dalam bidang pertanian; penternak atau menangkap ikan, walau bagaimanapun, 40% sumber tenaga disumbangkan oleh wanita. Selain itu, jumlah bilangan bagi lelaki dan wanita yang mencebur dalam bidang kerja kraftangan, tukang jahit dan logam kraf adalah sama.

	Jumlah bilangan pekerja	Lelaki	Perempuan
Pertanian	500	300	200
Binatang ternakan	50	30	20
Kerja kraftangan	10	30	20
Tukang jahit	20	10	10
Logam kraf	4	2	2
Logam pekerja	2	1	1

Sumber asas makanan: Keladi, jagung, sayur-sayuran, buah-buahan, daging/ ternakan dan makanan laut adalah sumber utama makanan untuk penduduk kampung ini. Bukan semua makanan yang diperlukan dapat diperolehi dalam sepanjang tahun. Sayur-sayuran boleh didapatkan dari bulan Februari hingga Oktober dan buah-buahan boleh didapatkan dari bulan April hingga Disember. Keladi boleh didapatkan dari bulan Mac hingga Ogos sementara itu, jagung hanya boleh diperolehi pada bulan Julai, Ogos dan September. Daging lembu dan ternakan hanya boleh didapatkan dalam tiga bulan iaitu dari Oktober hingga Disember. Makanan laut boleh diperolehi dari Julai hingga November. Orang kampung juga mempunyai kemudahan menyimpan makanan seperti bijirin untuk tanaman pada waktu musim.

Kemudahan awam:

- Pengangkutan yang paling popular di RKT Chuchuh Peteri adalah basikal, teksi dan bas. Di kampung ini, terdapat 7km jalan tar dan 10km jalan selekeh, dua jambatan konkrit dan tujuh jejantas.
- Sumber air utama adalah air hujan, air pam, air perigi dan perigi terbuka. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik untuk menakung air dan menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan yang tidak tahan lama.
- Elektrik dibekalkan untuk seluruh kampung.

70% penduduk telah menggunakan perkhidmatan telekomunikasi dan kira-kira 90% memperolehi media penyiaran.

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	2	
Sekolah Rendah	1	
Sekolah Menengah	-	
Pusat kesihatan/klinik	1	
Dewan Masyarakat/Dewan mesyuarat	1	
Masjid/tempat bersembahyang	4	
Tapak permainan	2	
Doktor haiwan		30
Pejabat pos		20
Talipon	100	
Jalan utama/Lebuh raya	1	
Pasar		20
Farmasi		30
Bank luar bandar		30
Koperatif bekerjasama		30
Perairan		100
Jentera mengisar padi		100
Janakuasa elektrik	1	
Set radio masyarakat		
Bekalan air minuman	Ada	
Tandas awam	4	
Tanah perkuburan	2	
Kawasan pembuangan	-	

Pengurusan keadaan sekeliling: Dua cara yang paling banyak digunakan untuk menghapuskan sampah adalah membakar dan membuang ke dalam sungai.

Organisasi sosial: Politik organisasi adalah sosial organisasi utama untuk kampung.

Nama organisasi	Bilangan ahli
UMNO	300
PAS	800
Petani	30

Isu – isu komuniti dan masalah

- Kesihatan dan nutrisi: Pengaduan adalah kos perubatan yang tinggi.
- Pendidikan: Pendidikan tentang kesihatan adalah kurang
- Pengeluaran/pembekalan makanan:** Tanaman: harga buah kelapa adalah tidak stabil. Perikanan: kemudahan yang tidak lengkap untuk penjualan. Ternakan: kurang permintaan
- Infrastruktur:** kekurangan infrastruktur.

- e. **Sukan dan rekreasi:** Tiada kemudahan.
- f. Masalah yang lain: tanaman dijangkiti penyakit.
- g. Bencana Alam: banjir sering berlaku pada waktu berhujan.

Profil Masyarakat : Kampung Peringat, Kelantan

Latar Belakang

Kampung Peringat terletak di pantai timur Kelantan, Semenanjung Malaysia. Ia bertempatan kira-kira 33km dari Kota Baru, ibu negeri Kelantan. Peringat dikenalkan sebagai kampung "lebah-lebah". Serangga ini sangat berbahaya. Dengan ini, ramai orang menjauhkan diri dari kawasan ini. Selepas 100 tahun, serangga ini tidak dijumpai di kawasan ini. Ramai orang datang tinggal di sini dan mereka membuka kawasan hutan ini untuk penanaman.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk tanaman kawasan rendah.

Kegunaan tanah dan kelas tanah: Keseluruhan tanah ini adalah seluas 92 hektar. Dalam kawasan ini, 50 hektar tanah digunakan sebagai kawasan pertanian, 17 hektar digunakan sebagai tempat tinggal. Yang baki 15 hektar digunakan untuk perdagangan dan perindustrian serta 10 hektar adalah kawasan rumput. Kawasan pertanian di Kampung Peringat adalah kawasan perairan dan kawasan rendah adalah tanah liat yang subur.

Keadaan cuaca: Musim kering di kampung ini bermula dari bulan Februari hingga Oktober dan musim lembap bermula dari bulan November hingga Januari.

Sumber air utama untuk kampung ini adalah sungai. Kampung ini selalu menghadapi musim kering dan banjir disebabkan hujan lebat ketika musim monsun.

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kapadatan penduduk juga adalah tinggi. Jumlah wanita adalah melebihi jumlah lelaki.

	1999	2000
Kadar Perkembangan	8%	10%
Densiti	85/km ²	88/km ²
Jumlah penduduk bandar	200	250
Jumlah penduduk luar Bandar	1,100	1,200
Jumlah penduduk	1,300	1,450
Jumlah penduduk lelaki	600	600
Jumlah penduduk perempuan	700	800
Densiti penduduk	-	-
Taburan umur:		
14 tahun kebawah	270	300
15 – 64	520	600
65 tahun keatas	300	300
Bilangan keluarga	250	250
Kumpulan ethnik	15	30
Bahasa/loghat yang digunakan	Melayu	Melayu

Agama Islam adalah agama dominan di kampung ini, terdapat 95% penduduk menganut agama Islam dan yang lain 5% adalah beragama Buddha.

Pendidikan

Tiada pendidikan	49%
Sekolah rendah	25%
Sekolah menengah	20%
Sekolah tinggi	3%
Kolej	1 orang
Ijazah	1 orang
Sekolah vokasional	1 orang

Kira – kira separuh penduduk daripada kampung ini tidak menerima pendidikan. Hanya 25% daripada penduduk menerima pendidikan sehingga sekolah rendah.

Perumahan: Kebanyakan rumah struktur di kampung ini adalah separuh tidak kekal yang dibina menggunakan bahan campuran ringan dengan kayu/papan. (70% daripada jumlah rumah). Ini diikuti dengan 20% rumah struktur yang separuh kekal dimana ia dibina dengan bahan campuran papan dan konkrit dengan bumbung nipah. Di samping itu, 5% rumah adalah separuh kekal struktur dibina dengan batu-bata dan campuran. Kira-kira 5% rumah berstruktur jenis tidak kekal yang dibina dengan bahan ringan seperti buluh dan nipah.

Kesihatan: Penyakit yang paling banyak dihidapi oleh penduduk kampung adalah kencing manis, di mana 12% orang penduduk menghidapinya. Terdapat 100 orang per seribu menghidapi penyakit dalam satu tahun. Pada setiap tahun, kira-kira 6% orang penduduk mati disebabkan kencing manis dan ia adalah penyakit yang mengambil nyawa ramai penduduk.

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Penyakit batuk kering (Tibi)	> 30 tahun	-	-
Kencing manis	> 40 tahun	-	-
Penyakit darah tinggi	30 – 60 tahun	-	-
Umur tua	> 65 tahun	Kedua-dua	10 – 15 orang
Penyakit jantung	> 40 tahun	-	-

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Penyakit darah tinggi	> 50 tahun	-	30
Kencing manis	> 50 tahun	-	-
Sakit Jantung	> 40 tahun	-	-
Kemalangan	> 18 tahun	-	-
Demam	> 30 tahun	-	-

Status berkhasiat: Tiada maklumat yang diperolehi.

Sosial perkhidmatan asas: Kampung Peringat mempunyai tiga tadika, tiga sekolah rendah Selain itu, terdapat sebuah klinik yang mempunyai lima perubatan pembantu, satu pekerja terlatih dan enam jururawat yang menjaga pesakit melebihi 150 orang dalam sebulan. Di samping itu, terdapat juga enam bidan dan 36 tradisi penyembuh. Sukan yang biasa dimainkan adalah bola sepak, dan badminton. Rekreasi adalah memancing ikan, ayam jantan berlawanan dan sukan tahan diri.

Bilangan kes jenayah telah meningkat sejak kebelakangan ini, iaitu, daripada 20 kes pada tahun 1998 hingga 28 kes pada tahun 1999 dan 30 kes dalam tahun 2000. Kes-kes trafik kemalangan juga kerap berlaku iaitu tujuh kes pada tahun 1998, lima kes pada tahun 1999 dan 10 kes pada tahun 2000. Kes kebakaran berlaku di kampung ini adalah dua kes pada tahun 1998 dan empat kes pada tahun 1999 dan dua kes pada tahun 2000.

Aktiviti ekonomi:

Jenis-jenis pekerjaan: Majoriti komuniti di kampung ini bekerja sebagai pekerja ladang. Petani adalah terbanyak antara mereka diikuti dengan nelayan, penternak dan pekerja jualan. Bilangan orang yang bukan bekerja dalam aktiviti pananaman adalah kurang. Kadar bilangan penduduk yang tidak bekerja di kampung ini adalah tinggi iaitu 30%.

Jenis pekerjaan	1998	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>			
Peladang	50%	53%	53%
Penternak	40%	37%	35%
Pasaran/jualan	10%	10%	12%
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>			
professional/teknikal	-	8	10
pekerja perkhidmatan	40	50	60
pekerja pembinaan	5	10	20
pekerja penjual	-	-	-
lain-lain	-	-	-
Tidak berpekerjaan/pengangur(15 – 65 tahun)	-	-	30%

Peranan Wanita dalam aktiviti ekonomi: Penduduk wanita di kampung ini adalah sangat aktif and rajin selain daripada bekerja di pertanian dan ternakan, mereka juga menceburi dalam bidang kerja kraftangan, tukang jahit dan logam kraf.

	Jumlah bilangan pekerja	Lelaki	Perempuan
Kerja kraftangan	2	1	1
Tukang jahit	14	4	10
Logam kraf	4	2	2

Sumber asas makanan: Keladi, jagung, sayur-sayuran, buah-buahan, daging/ternakan dan makanan laut adalah sumber utama makanan untuk penduduk kampung ini. Makanan seperti nasi, keladi dan sayuran boleh memperolehi sepanjang tahun tetapi buah-buahan hanya boleh memperolehi dari bulan Mac hingga September. Daging lembu dan ternakan juga boleh memperolehi sepanjang tahun sementara waktu makanan laut hanya diperoleh dari bulan Mac hingga Oktober. Orang kampung juga mempunyai kemudahan menyimpan makanan seperti makanan bijirin untuk tanaman pada waktu musim. Mereka menyimpan makanan/bijirin dalam

peti sejuk dan bekas plastik. Petani mendapat bekalan baja daripada kerajaan.

Kemudahan awam:

- a. Pengangkutan yang paling popular di antara penduduk adalah basikal, teksi, jeep, kereta dan bas. Jarak Jalan raya di kampung ini adalah 2km. Jalan raya adalah jalan tar dan jalan selekeh. Di samping itu, terdapat dua jambatan konkrit dan satu jejantas.
- b. Sumber air utama untuk rumah adalah air hujan, air pam, air perigi dan perigi terbuka. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik untuk manakung air dan menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan yang tidak tahan lama.
- c. Elektrik dibekalkan untuk seluruh kampung.
- d. Penduduk boleh menggunakan perkhidmatan telekomunikasi dan media penyiaran.

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	3	
Sekolah Rendah	3	
Sekolah Menengah	-	
Pusat kesihatan/klinik	1	
Dewan Masyarakat/Dewan mesyuarat	1	
Masjid/tempat bersembahyang	13	
Tapak permainan	2	
Doktor haiwan	-	
Pejabat pos	1	
Talipon	3	
Jalan utama/Lebuh raya	15	
Pasar	1	
Farmasi	-	
Bank luar bandar	-	
Koperatif bekerjasama	-	
Perairan	-	
Jentera mengisar padi	-	
Janakuasa elektrik	-	
Set radio masyarakat	-	
Bekalan air minuman	-	
Tandas awam	-	
Tanah perkuburan	5	
Kawasan pembuangan	-	

Pengurusan keadaan sekeliling: Dua cara yang paling banyak digunakan untuk menghapuskan sampah adalah membakar dan membuang ke dalam sungai.

Organisasi sosial: Politik organisasi adalah sosial organisasi utama untuk kampung.

Nama organisasi	Bilangan (wanita)	Bilangan (Lelaki)	Bilangan ahli
UMNO	218	124	342
PAS	315	129	444
Rukun Tetangga	550	650	1,200

Isu – isu komuniti dan masalah

- a. **Sukan dan rekreasi:** Tiada kemudahan.
- b. **Pengeluaran/pembekalan makanan:** Tanaman: harga buah kelapa adalah tidak stabil. Perikanan: kemudahan yang tidak lengkap untuk penjualan. Ternakan: kurang permintaan
- c. **Infrastruktur:** kekurangan infrastruktur.

Profil Masyarakat : Kampung Kok Seraya, Tumpat, Kelantan

Latar Belakang

Kampung Kok Seraya berlokasi di pantai timur Kelantan, Semenanjung Malaysia. Ia bertempatan kira-kira 12km dari Kota Baru, ibu kota Kelantan. Kebanyakan penduduk di sini adalah keturunan Thai dan kampung ini dinamakan "Kok Seraya" kerana penduduk di sini adalah berasal dari sebuah pekan kecil di selatan Thai yang juga bernama "Kok Seraya".

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini secara utamanya adalah tanah rendah untuk penanaman.

Kegunaan tanah dan kelas tanah: Keseluruhan tanah ini adalah seluas 110 hektar. Dalam kawasan ini, 70 hektar tanah digunakan sebagai kawasan pertanian, 17 hektar digunakan sebagai tempat tinggal. 15 hektar digunakan untuk perdagangan dan perindustrian serta 10 hektar adalah kawasan rumput. Semua kawasan pertanian adalah pengairan dan tanah rendah.

Keadaan cuaca: Musim kering di kampung ini bermula dari bulan Februari hingga Oktober dan musim monsun bermula dari bulan November hingga Januari.

Sumber air utama di kampung ini adalah sungai. Cuaca di Kampung Kok Seraya senang menjadi kemarau dan hujan lebat pada waktu musim monsun dimana banjir berlaku.

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kapadatan penduduk juga adalah tinggi. Jumlah wanita adalah melebihi jumlah lelaki.

	1999	2000
Kadar Perkembangan	-	-
Densiti	-	-
Jumlah penduduk bandar	-	-
Jumlah penduduk luar Bandar	580	820
Jumlah penduduk	580	
Jumlah penduduk lelaki	260	
Jumlah penduduk perempuan	320	
Densiti penduduk		
Taburan umur:		
14 tahun kebawah		
15 – 64		
65 tahun keatas		
Bilangan keluarga		
Kumpulan ethnik		Thai/Melayu
Bahasa/loghat yang digunakan		Thai/Melayu

Agama Islam adalah agama dominan di kampung ini, terdapat 98% penduduk adalah Muslim dan yang lain adalah beragama Buddha.

Pendidikan

Tiada pendidikan	49%
Sekolah rendah	25%
Sekolah menengah	20%
Sekolah tinggi	3%
Kolej	1 orang
Ijazah	1 orang
Sekolah vokasional	1 orang

Kira – kira separuh penduduk daripada kampung ini tidak menerima pendidikan. Hanya 25% daripada penduduk menerima pendidikan sehingga sekolah rendah.

Perumahan: Kebanyakan rumah struktur di kampung ini adalah separuh tidak kekal yang dibina menggunakan bahan campuran ringan dengan kayu/papan. (70%). Terdapat 20% rumah berstruktur separuh kekal dibina dengan bahan campuran papan dan konkrit dengan bumbung nipah. Selain itu, 5% adalah separuh kekal yang dibina menggunakan batu-bata dan campuran simen. Kira-kira 5% adalah jenis tidak kekal yang dibina menggunakan buluh dan nipah.

Kesihatan: Penyakit yang paling banyak dihidapi oleh penduduk kampung adalah kencing manis, di mana 12% orang penduduk menghidapinya. Terdapat 100 orang per seribu menghidapi penyakit dalam satu tahun. Pada setiap tahun, kira-kira 6% orang penduduk mati disebabkan kencing manis, atau kira-kira 60 per seribu dalam setahun.

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Penyakit batuk kering (Tibi)	> 30 tahun	-	-
Penyakit darah tinggi	> 40 tahun	-	-
Kencing manis	30 – 60 tahun	-	-
Umur tua	> 65 tahun	Kedua-dua	10 – 15 orang
Sakit jantung	> 40 tahun	-	-

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Penyakit darah tinggi	> 50 tahun	-	30
Kencing manis	> 50 tahun	-	-
Sakit Jantung	> 40 tahun	-	-
Kemalangan	> 18 tahun	-	-
Demam	> 30 tahun	-	-

Status berkhasiat: Tiada maklumat yang diperolehi.

Sosial Perkhidmatan asas: Kampung Kok Seraya mempunyai satu tadika, satu sekolah rendah dan satu sekolah menengah. Selain itu, terdapat sebuah klinik di Kampung Kok Seraya yang mempunyai empat kakitangan perubatan yang menjaga pesakit melebihi 150 orang dalam sebulan. Di samping itu, terdapat juga tiga bidan dan 6 tradisi penyembuh di kampung.

Sukan yang biasa dimainkan adalah bola sepak, dan badminton. Rekreasi adalah memancing ikan, ayam jantan berlawanan dan sukan tahan diri.

Bilangan kes jenayah telah meningkat sejak kebelakangan ini, iaitu, daripada 20 kes pada tahun 1998 hingga 28 kes pada tahun 1999 dan 30 kes dalam tahun 2000. Kes-kes trafik kemalangan juga kerap berlaku iaitu tujuh kes pada tahun 1998, lima kes pada tahun 1999 dan 10 kes pada tahun 2000. Kes kebakaran berlaku di kampung ini adalah dua kes pada tahun 1998 dan empat kes pada tahun 1999 dan dua kes pada tahun 2000.

Aktiviti ekonomi:

Jenis-jenis pekerjaan: Majoriti komuniti di kampung ini berkerja sebagai pekerja ladang. Petani adalah terbanyak antara mereka diikuti dengan nelayan, penternak dan pekerja jualan. Bilangan orang yang bukan bekerja dalam aktiviti penanaman adalah kurang secara bandingan. Kadar bilangan penduduk yang tidak bekerja di kampung ini adalah tinggi sehingga 30%.

Jenis pekerjaan	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>		
Peladang	220	280
Nelayan	8	12
Penternak	32	20
Pasaran/jualan	25	30
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>		
professional/teknikal	21	30
pekerja perkhidmatan	10	15
pekerja pembinaan	60	80
Jualan	15	10
Lain-lain	5	8
Tiada pekerjaan/pengganguran (15 – 65)	-	-

Peranan Wanita dalam aktiviti ekonomi: Penduduk wanita di kampung ini adalah sangat aktif and rajin. Mereka mencebur dalam bidang kerja kraftangan, tukang

jahit dan logam kraf.

	Bilangan pekerja	Lelaki	Perempuan
Tukang jahit	2	1	1
Logam kraf	14	4	10
Logam pekerja	4	2	2

Sumber asas makanan: Keladi, nasi, sayur-sayuran, buah-buahan, daging/ternakan dan makanan laut adalah sumber utama makanan untuk penduduk kampung ini. Makanan seperti nasi, keladi dan sayuran boleh diperolehi sepanjang tahun tetapi buah-buahan hanya boleh diperolehi dari bulan Mac hingga September. Daging dan ternakan juga boleh diperolehi sepanjang tahun sementara waktu makanan laut hanya diperoleh dari bulan Mac hingga Oktober. Orang kampung juga mempunyai kemudahan menyimpan makanan seperti makanan bijirin untuk tanaman pada waktu musim. Mereka menyimpan makanan/bijirin dalam peti sejuk dan bekas plastik. Petani menerima baja daripada kerajaan.

Kemudahan awam:

- Pengangkutan yang paling popular di antara penduduk adalah basikal, teksi, jeep, kereta dan bas. Jarak jalan raya di kampung ini adalah 2km. Jalan raya adalah jalan tar dan jalan selekeh. Di samping itu, terdapat dua jambatan konkrit dan satu jejantas.
- Sumber air utama untuk rumah adalah air hujan, air pam, air perigi dan perigi terbuka. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik untuk menakung air dan menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan yang tidak tahan lama.
- Elektrik dibekalkan untuk seluruh kampung.
- Penduduk boleh menggunakan perkhidmatan telekomunikasi dan media penyiaran.

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	1	
Sekolah Rendah	1	
Sekolah Menengah	1	
Pusat kesihatan/klinik	1	
Dewan Masyarakat/Dewan mesyuarat	2	
Masjid/tempat bersebahan	2	
Tapak permainan	1	
Doktor haiwan	-	
Pejabat pos	-	
Telefon	3	
Jalan utama/Lebuh raya	1	
Pasar	-	
Farmasi	-	
Bank luar bandar	-	

Koperatif bekerjasama	-	
Perairan	1	
Jentera mengisar padi	1	
Janakuasa elektrik	-	
Set radio masyarakat	-	
Bekalan air minuman	-	
Tandas awam	-	
Tanah perkuburan	2	
Kawasan pembuangan	-	

Pengurusan keadaan sekeliling: Dua cara yang paling banyak digunakan untuk menghapuskan sampah adalah membakar dan membuang ke dalam sungai.

Organisasi sosial: Politik organisasi adalah sosial organisasi utama untuk kampung.

Nama organisasi	Bilangan (wanita)	Bilangan (Lelaki)	Bilangan ahli
UMNO	218	124	342
PAS	315	129	444
Rukun Tetangga	550	650	1,200

Isu – isu komuniti dan masalah

- a. **Sukan dan rekreasi:** Tiada kemudahan.
- b. **Pengeluaran/pembekalan makanan:** Tanaman: harga buah kelapa adalah tidak stabil. Perikanan: kemudahan yang tidak lengkap untuk penjualan. Ternakan: kurang permintaan
- c. **Infrastruktur:** kekurangan infrastruktur.

Profil Masyarakat : Kampung Batu 49, Kuala Terlak, Pahang

Latar Belakang

Kampung Batu 49, Kuala Terlak berlokasi di Cameron Highlands, Pahang. Ia bertempatan kira-kira 78km dari Tanah Rata, bandar utama Cameron Highlands. Kampung Batu 49, Kuala Terlak adalah tidak tersusun semasa penduduk dan kawasan ini adalah di bawah jajahan komunis pada tahun 1951. Pada masa itu, keperluan asas adalah tidak mencukupi kerana hanya dapat empat kedai dibenarkan menjual makanan kepada 600 penduduk.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk tanaman kawasan tinggi.

Kegunaan tanah dan kelas tanah: Dalam kawasan ini, 350 hektar tanah digunakan sebagai kawasan pertanian, satu hektar digunakan untuk institusi dan 40 hektar digunakan sebagai tempat tinggal. Kira – kira 350 hektar kawasan pertanian adalah tanah tinggi berkena hujan.

Keadaan cuaca: Musim kering di kampung ini bermula dari bulan Januari hingga Mac dan musim lembap bermula dari bulan April hingga May dan Ogos hingga Disember.

Jenis tanah utama: tanah liat

Sumber air: sungai dan air pasang

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kapadatan penduduk juga adalah tinggi. Jumlah lelaki adalah melebihi jumlah wanita.

	1999	2000
Kadar Perkembangan	-	1.5%
Densiti	-	70/hektar
Jumlah penduduk bandar		2,800
Jumlah penduduk luar Bandar		
Jumlah penduduk		2,800
Jumlah penduduk lelaki		1,420
Jumlah penduduk perempuan		1,320
Densiti penduduk		
Taburan umur:		
14 tahun kebawah		500
15 – 64		2,150
65 tahun keatas		150
Bilangan keluarga		380
Kumpulan ethnik		
Bahasa/loghat yang digunakan		

Kebanyakan penduduk menganut agama Buddha, diikuti dengan Hindu dan Roman Katholik.

Pendidikan: Kebanyakan penduduk menerima pendidikan mereka hingga darjah enam

Pendidikan

Tiada pendidikan	20%
Sekolah rendah	45%
Sekolah menengah	-
Sekolah tinggi	35%
Kolej	-
Ijazah	-
Sekolah vokasional	-

Perumahan: Rumah di Kampung Batu 49 Kuala Terlak adalah dibina dengan bahan campuran papan dan konkrit dengan bumbung nipah atau batu-bata dan konkrit.

Kesihatan: Tiada maklumat mengenai kesihatan.

Sosial perkhidmatan asas: Kampung Batu 49, Kuala Terlak mempunyai dua tadika dan satu sekolah rendah. Satu tadika mempunyai dua guru dan 40 pelajar dan yang satu lagi mempunyai tiga guru dan 36 pelajar. Sekolah rendah mempunyai 17 guru dan 286 pelajar. Sukan yang biasa dimainkan adalah bola sepak, badminton dan bola keranjang. Kampung ini mempunyai padang bola sepak dan gelanggang badminton. Terdapat dua kes kemalangan dilaporkan pada tahun 2000.

Aktiviti ekonomi:

Jenis pekerjaan	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>		
Peladang	800	-
Penternak	-	-
Pasaran/jualan	30	-
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>		
professional/teknikal	20	-
pekerja perkhidmatan	-	-
pekerja pembinaan	-	-
pekerja penjual	12	-
lain-lain	-	-
Tidak berpekerjaan/ penggangur(15 – 65 tahun)	-	-

Peranan Wanita dalam aktiviti ekonomi:

	Jumlah bilangan pekerja	Perempuan
Pertanian	800	300

Sumber asas makanan: Tiada maklumat mengenainya.

Kemudahan awam:

- a. Pengangkutan yang paling popular di antara penduduk adalah teksi, dan bas. Jarak jalan raya di kampung ini adalah 20km dengan 16km adalah jalan tar. Terdapat tiga jambatan konkrit di kampung ini.
- b. Sumber air utama untuk rumah adalah air hujan dan air pam. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik untuk manakung air dan menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan yang tidak tahan lama. Makanan menuai pada waktu musim akan disimpan dalam bilik yang sejuk sehingga Pemborong datang mengambil.
- c. Elektrik dibekalkan untuk seluruh kampung.
- d. Penduduk boleh menggunakan perkhidmatan telekomunikasi dan media penyiaran.

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	2	
Sekolah Rendah	1	
Sekolah Menengah	-	
Perpustakaan awam/ pusat bacaan	-	
Pusat kesihatan/ klinik	Dalam pembinaan	
Dewan masyarakat/ Dewan mesyuarat	1	
Masjid/tempat bersembahyang	2	
Taman herba	-	
Tapak permainan	1	
Doktor haiwan	-	
Pejabat pos	-	4km
Telefon	Ada	
Jalan utama/Lebuh raya	Ada	
Pasar	-	4km
Farmasi	-	15km
Bank luar bandar	-	15km
Koperatif bekerjasama	-	15km
Perairan	-	
Jentera mengisar padi	-	
Janakuasa elektrik	1	
Set radio masyarakat	-	
Bekalan air minuman	Air pam	
Tandas awam	1	
Tanah perkuburan	-	
Kawasan pembuangan	-	

Pengurusan keadaan sekeliling: Cara pembuangan sampah adalah terdapat orang datang mengutip sampah.

Organisasi sosial: Politik organisasi adalah sosial organisasi utama untuk kampung.

Nama organisasi	Bilangan (wanita)	Bilangan (Lelaki)	Bilangan ahli	Type (GO, NGO, PO)
JKKK Kuala Terlak	-	15	15	GO
Indian Farmers Assn	20	80	100	NGO
Chinese Farmers Assn	70	130	200	NGO

Isu – isu komuniti dan masalah

- Sukan dan rekreasi:** Tiada kemudahan.
- Pengeluaran/pembekalan makanan:** Keluasan tanah tidak cukup.
- Pekerjaan:** Sektor pertanian menghadapi masalah kekurangan petani..

Profil Masyarakat : Kampung Kota Gelanggi, Pahang

Latar Belakang

Kampung Kota Gelanggi berlokasi di tepi Sungai Pahang daerah Jerantut di Pahang, pantai timur Semenanjung Malaysia.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini adalah tanah biasa.

Kegunaan tanah dan kelas tanah: 65% kawasan ini digunakan untuk pertanian, 20% digunakan untuk perumahan, 10% adalah kawasan perhutanan dan 5% adalah kawasan rumput.

Sumber air: Sungai Pahang.

Keadaan cuaca: Musim lembap dan musim kering berlaku di sepanjang tahun

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kapadatan penduduk juga adalah tinggi. Jumlah wanita adalah melebihi jumlah lelaki.

	1999	2000
Kadar Perkembangan		
Densiti		
Jumlah penduduk bandar		
Jumlah penduduk luar Bandar		
Jumlah penduduk	200,000	200,000
Jumlah penduduk lelaki		
Jumlah penduduk perempuan		
Densiti penduduk		
Taburan umur:		
14 tahun kebawah	40%	40%
15 – 64	40%	40%
65 tahun keatas	20%	20%
Bilangan keluarga		
Kumpulan ethnik	Orang Asli	Orang Asli
Bahasa/loghat yang digunakan	Melayu	Melayu

Tiga agama utama yang dianuti oleh penduduk di kampung ini adalah agama Islam, Hindu dan Buddha. Terdapat 12% penduduk Cina menyembah nenek moyang mereka.

Pendidikan

Tiada pendidikan	15%
Sekolah rendah	35%
Sekolah menengah	-
Sekolah tinggi	45%
Kolej	2%
Ijazah	-
Sekolah vokasional	3%

Perumahan: Penduduk tinggal di rumah batu-bata dan papan.

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Penyakit darah tinggi	30	Kedua – dua	
Kencing manis	30	Kedua – dua	
Sakit jantung	Melebihi 45	L	

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Penyakit batuk kering	30 keatas	Kedua – dua	
Kencing manis	30 keatas	Kedua – dua	

Status berkhasiat: Tiada maklumat yang diperolehi.

Sosial perkhidmatan asas: Kampung Kota Gelanggi mempunyai dua tadika, satu sekolah rendah dan satu sekolah menengah. Tadika itu mempunyai dua guru dengan 160 pelajar. Sekolah Rendah terdapat 10 guru dan 160 pelajar. Sekolah Menengah mempunyai 30 guru dan 190 pelajar. Terdapat sebuah klinik yang mempunyai dua perubatan pembantu, dua bidan dan empat jururawat. Sementara itu, terdapat juga enam penyembuh tradisi. Sukan yang biasa dimainkan adalah bola sepak, badminton dan sepak takraw.

Aktiviti ekonomi:

Jenis-jenis pekerjaan: Majoriti komuniti di kampung ini berkerja sebagai pekerja di ladang. Petani adalah terbanyak antara mereka diikuti dengan penternak dan pekerja jualan. Bilangan orang yang bukan bekerja dalam aktiviti pananaman adalah kurang.

Jenis pekerjaan	1998	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>			
Peladang	30%	32%	35%
Nelayan	15%	15%	14%
Penternak	30%	30%	30%
Pasaran/jualan	20%	22%	30%
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>			
professional/teknikal	10%	12%	18%
pekerja perkhidmatan			
pekerja pembinaan		16%	18%
pekerja penjual	10%		
lain-lain	30%		
Tidak berpekerjaan/penggangur(15 – 65 tahun)			

Sumber asas makanan: Sumber makanan utama adalah nasi, jagung, ubi kayu, sayuran, buah-buahan dan ikan tawar dan udang. Nasi boleh diperolehi dalam sepanjang tahun, pada masa yang sama, jagung tidak dapat diperolehi dari bulan Mei hingga Julai dan Disember. Daging kambing dan ternakan, ikan, sayuran dan ubi kayu boleh diperolehi dalam sepanjang tahun. Makanan selalu disimpan dalam bekas logam dan peti sejuk.

Kemudahan awam:

- a. Pengangkutan yang paling popular di antara penduduk adalah basikal, bas, teksi dan kereta. Jalan di kampung adalah jalan konkrit.
- b. Walaupun air pam dibekalkan, tetapi air hujan dan air perigi juga digunakan. Orang kampung biasanya menggunakan bekas plastik dan peti sejuk untuk menyimpan air.
- c. Elektrik dan LPG dibekalkan untuk seluruh kampung.
- d. Penduduk dapat menggunakan perkhidmatan telekomunikasi dan media penyiaran dengan secukup-cukupnya.

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	2	
Sekolah Rendah	1	
Sekolah Menengah	1	
Pusat kesihatan/klinik	1	
Dewan Masyarakat/Dewan mesyuarat	-	
Masjid/tempat bersembahyang		
Taman herba	1	
Tapak permainan	1	
Doktor haiwan	1	
Pejabat pos	1	
Telefon		
Jalan utama/Lebuh raya	1	
Pasar	1	
Farmasi	1	
Bank luar bandar	5	
Koperatif bekerjasama	1	
Perairan	Ada	
Jentera mengisar padi	1	
Janakuasa elektrik	1	
Set radio masyarakat	-	
Bekalan air minuman	Ada	
Tandas awam	Ada	
Tanah perkuburan	Ada	
Kawasan pembuangan	Ada	

Pengurusan keadaan sekeliling: Sampah sarap dikutip oleh pengutip sampah.

Profil Masyarakat : Brinchang, Cameron Highlands, Pahang

Latar Belakang

Brinchang adalah bukit yang terkenal di Pahang berlokasi di Cameron Highlands, negeri yang terbesar di Semenanjung Malaysia. Ia bertempatan kira-kira 56km dari Kuantan, ibu negeri Pahang.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini adalah tanah tinggi sesuai untuk pertanian.

Kegunaan tanah dan kelas tanah: Keluasan kawasan di Brinchang yang berlokasi dari Tanah Rata, bandar utama di Cameron Highlands adalah 71,200 hektar. Dalam kawasan ini, 5,130 hektar tanah digunakan sebagai kawasan pertanian, 1,3150 hektar digunakan sebagai tempat tinggal, 230 hektar untuk institusi, 12 hektar untuk perdagangan/perindustrian dan 90 hektar untuk kursus golf. Jumlah kawasan perhutanan adalah 64,423 hektar dan tiada kawasan rumput. Jumlah kawasan tinggi pertanian yang mempunyai sistem saliran adalah 1,500 dan 68,835 hektar adalah tanah tinggi berkena hujan.

Keadaan cuaca: Musim lembap bermula dari bulan April hingga Mei dan musim kering bermula dari bulan Januari hingga Mac dan Jun hingga Ogos.

Jenis tanah dominan di kampung ini adalah 100% tanah liat dimana ia sesuai untuk pertanian. Sumber air utama adalah air hujan dan sungai.

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kapadatan penduduk juga adalah tinggi. Jumlah lelaki adalah melebihi jumlah wanita.

	1999	2000
Kadar Perkembangan	-	
Densiti	-	
Jumlah penduduk bandar	-	
Jumlah penduduk luar Bandar	3,500	
Jumlah penduduk	-	
Jumlah penduduk lelaki	51%	
Jumlah penduduk perempuan	49%	
Densiti penduduk	900/km ²	
Taburan umur:		
14 tahun keawah	32%	
15 – 64	57%	
65 tahun keatas	11%	
Bilangan keluarga	-	
Kumpulan ethnik	-	
Bahasa/loghat yang digunakan	-	

Kebanyakan penduduk menganut agama Buddha, diikuti dengan Hindu dan Islam.

Pendidikan: Tiada maklumat mengenainya.

Perumahan: 3% rumah di kampung ini adalah dibina dengan menggunakan kayu papan, 9% daripada kombinasi papan dan konkrit dengan bumbung nipah dan yang lain adalah dibuat dengan batu-bata dan campuran simen.

Kesihatan: Tiada maklumat mengenainya.

Status khasiat: Tiada maklumat mengenainya.

Sosial perkhidmatan asas: Di kampung ini terdapat dua tadika yang bernama Tadika Brinchang dan Kelas Tadika Rinching dengan 78 dan 34 pelajar di dalamnya. Nisbah guru dan pelajar adalah 1:26. Terdapat sebuah Sekolah Rendah, SJK(c) Brinchang, dimana ada 184 pelajar dan 11 guru. Sukan yang biasa dimainkan adalah bola sepak, badminton dan bola keranjang. Walaupun di kampung ini terdapat kursus golf, tetapi tiada penduduk yang bermain golf. Walau bagaimanapun, kampung ini mempunyai padang bola sepak dan gelanggang badminton.

Aktiviti ekonomi:

Jenis-jenis pekerjaan: Majoriti komuniti di kampung ini bekerja sebagai pekerja ladang. Petani adalah terbanyak antara mereka diikuti dengan nelayan, penternak dan pekerja jualan. Bilangan orang yang bukan bekerja dalam aktiviti penanaman adalah kurang.

Jenis pekerjaan	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>		
Peladang	N/A	120 keluarga
Penternak		
Pasaran/jualan		8 keluarga
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>		
professional/teknikal	N/A	20
pekerja perkhidmatan		
pekerja pembinaan		
pekerja penjual		12
lain-lain		
<i>Tidak berpekerjaan/pengangur(15 – 65 tahun)</i>		

Peranan Wanita dalam aktiviti ekonomi: Penduduk wanita di kampung ini adalah sangat aktif and rajin. Terdapat 180 wanita mencebur dalam bidang pertanian dan kebanyakan mereka juga mencebur dalam bidang kraftangan dan jahitan.

	Jumlah bilangan pekerja	Perempuan
Kraftangan	20	5
Jahitan	3	1

Sumber asas makanan: Tiada maklumat mengenainya.

Kemudahan awam:

- Pengangkutan yang paling popular di kampung ini adalah jeep, teksi, dan bas. Jarak jalan raya di kampung ini adalah 110km dimana 75% adalah jalan tar, 15% konkrit dan 10% adalah jalan selekeh.
- Sumber air utama untuk rumah adalah air hujan dan air pam. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik untuk menakung air dan menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan yang tidak tahan lama.
- Elektrik dibekalkan untuk seluruh kampung terdapat sebilangan rumah

mempunyai penjana elektrik dan bateri.

- d. Penduduk boleh menggunakan perkhidmatan telekomunikasi dan media penyiaran.

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	2	
Sekolah Rendah	1	
Sekolah Menegah	-	5km
Perpustakaan awam/ pusat bacaan	-	
Pusat kesihatan/ klinik	2	5km
Dewan masyarakat/ Dewan mesyuarat	-	5km
Masjid/tempat bersembahyang	4	
Taman herba	-	
Tapak permainan	1	
Doktor haiwan	-	
Pejabat pos	1	
Telefon	Cukup	
Jalan utama/Lebuh raya	1	
Pasar	1	
Farmasi	-	
Bank luar bandar	1	
Koperatif bekerjasama	-	
Gudang/ alat penyimpan	2	
Perairan	-	
Jentera mengisar padi	-	
Janakuasa elektrik	1	
Set radio masyarakat		
Bekalan air minuman	Semua rumah	
Tandas awam	1	
Tanah perkuburan	-	
Kawasan pembuangan	-	

Pengurusan keadaan sekeliling: Cara pembuangan sampah adalah terdapat orang datang mengutip sampah.

Organisasi sosial: Politik organisasi adalah sosial organisasi utama untuk kampung.

Nama organisasi	Bilangan (wanita)	Bilangan (Lelaki)	Bilangan ahli	Type (GO, NGO, PO)
Rukun Tetangga Brinchang	1,700	1,800	3,500	GO
Cameron Highlands Vegetables Growers Association	10	85	95	NGO

Isu – isu komuniti dan masalah

- a. **Sukan dan rekreasi:** Kemudahan tidak mencukupi.
- b. **Pengeluaran/pembekalan makanan:** Keluasan tanah pertanian yang tidak mencukupi.
- c. **Pekerjaan:** Sektor pertanian menghadapi masalah kekurangan petani.
- d. **Infrastruktur:** Dewan masyarakat yang tidak mencukupi.

Bencana alam: tanah runtuh adalah masalah di kampung ini.

Profil Masyarakat : Kampung Ulu Jengka 4, Pahang

Latar Belakang

Kampung Ulu Jengka terletak kira-kira 32km dari Maran dan kira-kira 110km dari Kuantan, ibu negeri Pahang Darul Makmur, di pantai timur Semenanjung Malaysia. Kawasan Ulu Jengka dahulu dikenalkan sebagai “Jin Pertendang” dan tinggal oleh orang asli, dimana mereka tinggal di hutan dan menjual tanaman hutan seperti petai, buah-buahan terbiar dan herbal di bandar atau kampung.

Program Pertanian untuk orang miskin yang dianjurkan oleh Perdana Menteri Kedua Tun Abdul Razak Hussien dan melancarkan Federal Land Development Authority (FELDA) membuka 25 tanah di Pahang. Kebanyakan skim ini diadakan di kawasan Jengka dengan setiap skim melibatkan perumahan sebanyak 400 orang dalam 1,000 hektar. Kawasan Jengka menjadi kawasan pertanian, pokok getah, pokok kelapa sawit, sayuran dan ternakan yang penting.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk tanaman kawasan rendah.

Keadaan cuaca: Musim kering di kampung ini bermula dari bulan Januari hingga Oktober dan musim lembap bermula dari bulan November hingga Disember.

Jenis tanah: tanah subur

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kapadatan penduduk juga adalah tinggi. Jumlah lelaki adalah melebihi jumlah wanita di Kampung Ulu Jengka 4.

	1999	2000
Kadar Perkembangan		
Densiti		
Jumlah penduduk bandar		
Jumlah penduduk luar Bandar		
Jumlah penduduk	2,100	2,052
Jumlah penduduk lelaki	1,002	1,050
Jumlah penduduk perempuan	1,098	1,002
Densiti penduduk		
Taburan umur:		
14 tahun kebawah		
15 – 64	35%	65%
65 tahun keatas	35%	65%
Bilangan keluarga	398	402
Kumpulan ethnik		
Bahasa/loghat yang digunakan	Melayu	Melayu

Kebanyakan daripada penduduk di kampung ini adalah Muslim.

Pendidikan: tiada maklumat yang terperinci.

Perumahan: semua rumah dibuat daripada batu dan simen.

Kesihatan:

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Penyakit darah tinggi	40	20% M	15% F
Sakit Jantung	40	10% M	5% F
Kencing manis	40	20% M	20% F

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Sakit mengusap-usap	> 40 tahun	-	-
Kencing manis	>40 tahun	-	-

Status berkhasiat: Tiada maklumat yang diperolehi.

Sosial perkhidmatan asas: Kampung Ulu Jengka 4 mempunyai satu tadika yang mempunyai tiga guru dan 60 pelajar, dan satu Sekolah Rendah dengan 30 tugu dan 350 pelajar dan sebuah sekolah Menengah. Terdapat seorang bidan dan lima tradisi penyembuh. Sukan yang biasa dimainkan adalah bola sepak, badminton dan sepak takraw. Terdapat sebuah taman rekreasi yang dinamakan Taman Selesa.

30 kes jenayah telah dilaporkan dalam tahun 2000, berbanding dengan 42 kes dalam tahun 1999. Terdapat 10 kes kemalangan jalan raya telah dilaporkan dalam tahun 1999 berbanding dengan 3 kes dalam tahun 2000. Tiada kes kebakaran telah dilaporkan dalam dua tahun ini.

Activiti-aktiviti ekonomi:

Jenis-jenis pekerjaan: Kebanyakan penduduk adalah pekerja ladang dengan petani adalah terbanyak. Ini diikuti dengan peternak dan pekerja penjual. Pekerja yang tidak mencebur dalam bidang pertanian adalah kurang.

Jenis pekerjaan	1998	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>			
Peladang	400	400	400
Penternak	45	45	50
Pasaran/jualan	40	40	42
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>			
professional/teknikal	-	-	-
pekerja perkhidmatan	150	150	150
pekerja pembinaan	-	-	-
pekerja penjual	-	-	-
lain-lain	-	-	-
Tidak berpekerjaan/penggangur(15 – 65 tahun)	35	40	65

Peranan Wanita dalam aktiviti ekonomi: Penduduk wanita di kampung ini adalah sangat aktif and rajin.

	Jumlah bilangan pekerja	Perempuan
Kerja kraftangan	3	3
Tukang jahit	12	10

Sumber asas makanan: Tiada maklumat yang terperinci.

Kemudahan awam:

- Pengangkutan yang paling popular di antara penduduk adalah basikal, kereta, teksi dan bas. Jalan raya adalah jalan tar.
- Sumber air utama untuk rumah adalah air paip. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik untuk menakung air dan menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan yang tidak tahan lama.
- Elektrik dibekalkan untuk seluruh kampung.
- Penduduk boleh menggunakan perkhidmatan telekomunikasi dan media penyiaran.

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	1	
Sekolah Rendah	1	
Sekolah Menengah	1	
Perpustakaan awam	1	
Pusat kesihatan/klinik	1	
Dewan Masyarakat/Dewan mesyuarat	1	
Masjid/tempat bersembahyang	1	
Tapak permainan	1	
Doktor haiwan		1 km
Pejabat pos		1 km
Telefon	3	
Jalan utama/Lebuh raya	2	
Pasar	1	
Farmasi		5km
Bank luar bandar		4km
Koperatif bekerjasama	1	
Tempat penyimpanan		1km
Perairan		1km
Jentera mengisar padi		
Janakuasa elektrik		1 km
Set radio masyarakat		
Bekalan air minuman	1	
Tandas awam	1	
Tanah perkuburan	1	
Kawasan pembuangan	-	

Pengurusan keadaan sekeliling: Dua cara yang paling banyak digunakan untuk menghapuskan sampah adalah membakar, membuang ke dalam sungai dan dikutip oleh pengutip sampah.

Organisasi sosio: Politik organisasi adalah sosial organisasi utama untuk kampung.

Nama organisasi	Bilangan (wanita)	Bilangan (Lelaki)	Bilangan ahli	Type (GO, NGO, PO)
Village Security and Development Committee	280	65	345	GO

Isu – isu komuniti dan masalah

- Kesihatan dan nutrisi:** Sukar untuk mendapatkan perkhidmatan kesihatan kerana hospital dan klinik adalah jauh.
- Pendidikan:** Guru tidak mencukupi.
- Keselamatan:** Kes pecah rumah adalah tinggi dan terdapat ramai penagih dadah dalam komuniti.
- Pengeluaran/pembekalan makanan:** Tiada masalah yang serius berlaku.
- Pekerjaan:** Tiada masalah yang serius berlaku.

Profil Masyarakat : Kampung Parit Buntar

Latar Belakang

Kampung Parit Buntar terletak di Perak. Kampung ini terletak kira-kira 40km dari Taiping dan 70 km dari Ipoh, ibu negeri Perak. Kebanyakan petani di sana mempunyai tanah mereka sendiri dan tanaman utama mereka ialah padi. Kampung ini merupakan kampung Melayu tradisional di mana 50% tanah dimiliki oleh orang Melayu, 35% tanah dimiliki oleh orang Cina dan 15% tanah dimiliki oleh orang India. Baru-baru ini, kebanyakan petani meninggalkan kawasan dalaman di kampung tersebut kerana masalah haiwan liar yang datang dari tempat lain. Padi masih ditanam dalam skala kecil, dengan adanya sedikit bantuan dari pihak kerajaan.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kawasan ini digunakan untuk pertanian kawasan tanah rendah dan pingir pantai.

Keadaan cuaca: Musim Hujan ialah dari Ogos hingga September dan musim kering ialah dari Disember hingga Julai.

Jenis tanah: Tanah liat yang subur.

System pengairan: Sungai dan perigi. Kampung ini mengalami kemarau dan banjir.

Ciri-ciri sosio-demografik:

	1999	2000
Kadar Perkembangan		
Densiti		
Jumlah penduduk bandar	5,800	6,000
Jumlah penduduk luar Bandar	3,599	3,650
Jumlah penduduk		
Jumlah penduduk lelaki	1,790	1,800
Jumlah penduduk perempuan	1,809	1,850
Densiti penduduk		
Taburan umur:		
14 tahun kebawah		
15 – 64		
65 tahun keatas		
Bilangan keluarga		

Kumpulan ethnik / Bahasa/lohat yang digunakan : Kebanyakkan penduduk kampung beragama Islam diikuti dengan agama Hindu dan agama Buddha.

Pendidikan:

Tiada pendidikan	49%
Sekolah rendah	25%
Sekolah menengah	20%
Sekolah tinggi	3%
Kolej	1 orang
Ijazah	1 orang
Sekolah vokasional	1 orang

Perumahan: Kira-kira 15% daripada penduduk tinggal di dalam rumah batu dan yang lain tinggal dalam rumah kayu.

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Penyakit jantung	45 - 70	Kedua-dua	
Panyakit darah tinggi	40 - 70	Kedua-dua	
Penyakit kencing manis	38 - 70	Kedua-dua	

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Tua	65 - 70	-	
Kemalangan	10 - 45	-	

Status berkhasiat: Tiada maklumat terperinci dapat diperolehi.

Aktiviti Ekonomi:

Jenis pekerjaan	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>		
Peladang	75%	
Penternak	15%	
Pasaran/jualan	5%	
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>		
Professional/teknikal	5%	
pekerja perkhidmatan	10%	
pekerja pembinaan	-	
pekerja penjual	10%	
lain-lain	-	
<i>Tiada pekerjaan (15 – 65 tahun)</i>	<i>5%</i>	

Peranan Wanita dalam aktiviti ekonomi: Kaum wanita di kampung ini sangat aktif dan rajin dimana ada di antara mereka terlibat dalam pembuatan handikraf, penjahit pakaian, kraf besi dan menjual snek.

Sumber asas makanan: tiada maklumat terperinci dapat diperolehi.

Kemudahan Awam:

- Pengangkutan yang biasa di kampung ini ialah basikal, teksi dan bas.
- Sumber air minum ialah air paip dan air hujan. Penduduk kampung biasanya menggunakan peti sejuk untuk menyimpan air dan makanan. Mereka juga menggunakan bekas plastik untuk menyimpan makanan.
- Bekalan elektrik dibekalkan kepada kampung ini.
- Penduduk mempunyai akses ke perkhidmatan telekomunikasi, media cetak dan media penyiaran.

Kemudahan:

Alam sekitar: Cara biasa yang digunakan untuk membuang sampah sarap ialah dengan membuang ke dalam sungai, membuang ke tempat terbiar dan menanam.

Sosial: Aktivity sosial yang biasa disertai oleh penduduk kampung ialah organisasi politik.

Isu-isu komuniti:

- a. makanan dan nutrisi : Tahap kesihatan ialah minimal kerana kebersihan dalam menyediakan makanan dan menyimpan makanan tidak di utamakan.
- b. Pendidikan: Terdapat banyak pengaruh negatif.
- c. Sukan: Tiada kemudahan.
- d. Makanan: Ada masalah dalam penggunaan tanah dan kemudahan. Antara masalah yang dihadapi ialah masalah perangai petani-petani yang acuh tak acuh, kos tinggi, peranan agensi kerajaan yang tidak dipersetujui oleh penduduk kampung. Terdapat banyak kawasan tanah yang terbiar.
- e. Pekerjaan: Tiada tenaga pekerja untuk sektor pertanian kerana peladang migrasi ke kawasan bandar disebabkan gaji yang rendah.
- f. Infrastruktur: Tidak mencukupi.

Profil Masyarakat : Kampung Pondok Tanjung

Latar Belakang

Kampung Pondok Tanjung terletak di Larut Matang, Perak. Kampung ini terletak kira-kira 25km dari Larut Matang dan 125 km dari Ipoh, ibu negeri Perak. Kampung ini mendapat namanya dari tempat bertemunya dua aliran sungai yang di panggil ‘tanjung’. Penduduknya, iaitu petani dan nelayan, telah membina pondok mereka di sekitar kawasan ini dan dengan itu kampung ini mendapat nama Pondok Tanjung.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk pertanian tanah rendah, tanah tinggi dan pinggir pantai.

Keluasan kawasan: Jumlah luas kawasan ini ialah 10,000 hektar dengan 800 hektar digunakan untuk pertanian, 2,000 hektar untuk kawasan perumahan, 200 hektar untuk kegunaan institusi-institusi dan 10,000 hektar ialah kawasan hutan. 1,000 hektar lagi ialah kawasan rumput sementara 7,000 hektar ialah kawasan tanah rendah yang bersaliran air, 2,500 hektar ialah kawasan tanah rendah berhujan dan 8,500 hektar ialah tanah tinggi bersaliran air. Daripada jumlah tanah perladangan yang ada, terdapat 6,000 hektar masih terbiar.

Keadaan cuaca: Musim hujan ialah dari bulan September hingga Disember.

Jenis tanah: Tanah liat dan pasir.

System pengairan: Sungai, sebuah tasik dan mata air. Kampung Pondok Tanjung cenderung menerima banjir.

Ciri-ciri sosio-demografik:

	1999	2000
Kadar Perkembangan		
Densiti	5,500	5,000
Jumlah penduduk bandar	1,200	1,000
Jumlah penduduk luar Bandar	4,300	4,000
Jumlah penduduk	5,600	5,000
Jumlah penduduk lelaki	2,200	2,000
Jumlah penduduk perempuan	3,400	3,000
Densiti penduduk	5,500	5,000
Taburan umur:		
14 tahun kebawah		
15 – 64		
65 tahun keatas		
Bilangan keluarga	660	600
Kumpulan ethnik	Melayu, India	Melayu, India
Bahasa/loghat yang digunakan	Melayu, Tamil	Melayu,

Tiga agama utama di kampung ini ialah agama Islam, Buddhist dan Hindu.

Pendidikan:

Tiada pendidikan	15%
Sekolah rendah	65%
Sekolah menengah	10%
Sekolah tinggi	10%
Kolej	-
Ijazah	-
Sekolah vokasional	-

Perumahan: Kira-kira 10% daripada penduduk tinggal di dalam rumah batu dan yang lain tinggal di dalam rumah kayu.

Kesihatan: Tiada maklumat terperinci mengenai punca-punca kematian dan jangkitan penyakit.

Status nutrisi: Tiada maklumat terperinci yang dapat diperolehi.

Perkhidmatan sosio: Kampung Pondok Tanjung mempunyai satu tadika dan dua sekolah rendah. Terdapat satu guru dan 40 anak murid di sekolah tadika. Sekolah rendah pula mempunyai 18 dan 14 guru masing-masing. Kampung ini tidak mempunyai sebarang sekolah menengah. Klinik kampung ini mempunyai seorang bidan dan lima jururawat yang merawati 300 pesakit secara purata dalam satu bulan. Terdapat seorang penyembuh tradisional di kampung tersebut. Sukan yang biasa dimainkan ialah bola sepak dan sepak takraw.

Aktiviti-aktiviti ekonomi:

Jenis-jenis pekerjaan: Kebanyakan penduduk bekerja di sektor pertanian, di mana petani merupakan jumlah terbesar diikuti dengan penternak dan penjual hasil ternakan. Hanya sebilangan sahaja yang terlibat dalam aktiviti yang tidak melibatkan pertanian.

Jenis pekerjaan	1998	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>			
Peladang	700	600	600
Nelayan	50	50	50
Penternak	200	250	300
Pasaran/jualan	150	120	150
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>			
professional/teknikal	25	20	24
pekerja perkhidmatan	100	80	100
pekerja pembinaan	30	30	25
pekerja penjual	1,000	1,200	1,300
lain-lain	4,000	4,000	4,000
Tidak berpekerjaan/penggangur(15 – 65 tahun)	-	-	-

Peranan wanita dalam ekonomi: Kaum wanita di kampung ini adalah sangat aktif dan rajin. Terdapat wanita yang membuat handikraf, kraf besi dan membuat snek.

Sumber asas makanan: Nasi, jagung, buah-buahan, jualan ternakan dan makanan laut merupakan makanan biasa bagi penduduk kampung ini. Makanan ini boleh didapati bergantung pada pengeluaran, bekalan di pasaran, cuaca dan keupayaan membeli penduduk kampung. Nasi, buah-buahan, hasil ternakan dan makanan laut boleh didapati sepanjang tahun tetapi jagung hanya boleh didapati pada bulan Januari, Mei, September dan Disember. Penduduk kampung biasanya menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan.

Kemudahan awam:

- Pengangkutan yang biasa di kampung ini ialah basikal dan bas. Jumlah panjang jalan raya di kampung ini ialah 10km dan terdapat satu jambatan konkrit.
- Air paip di bekalkan kepada penduduk kampung tetapi penduduk kampung juga menggunakan air daripada perigi, mata air dan air terjun berhampiran. Mereka juga menggunakan bekas plastik untuk menyimpan makanan mereka.
- Sumber cahaya di kampung ini ialah bekalan elektrik.
- Komuniti di kampung ini mempunyai perkhidmatan telekomunikasi.

Kemudahan-kemudahan:

Pengurusan alam sekitar: Cara utama untuk membuang sampah-sarap ialah dengan membakar dan diambil oleh pengangkut sampah.

Organisasi sosial: Organisasi sosial yang paling biasa di kampung ini ialah parti politik.

Isu-isu dan masalah-masalah komuniti:

- Pendidikan: Pusat pembelajaran adalah jauh dari kampung.
- Sukan dan rekreasi: Tiada kemudahan.
- Pekerjaan: Terdapat banyak penduduk yang tidak mempunyai pekerjaan.
- Tanah terbiar: Ini merupakan masalah serius komuniti. Terdapat kira-kira 6,000 hektar tanah terbiar dan ketua kampung mengatakan bahawa tuan punya

tanah enggan bekerja di ladang mereka.

- e. Masalah sosial: Penyalahgunaan dadah dan masalah sosial lain dikatakan sedang meningkat kerana banyak pemuda tidak mempunyai pekerjaan.

Profil Masyarakat : Kampung Semanggol Perak

Latar Belakang

Kampung ini terletak berdekatan dengan Taiping, kira-kira 264 km dari Ipoh, ibu negeri Perak. Pada 1850, 44 orang Melayu dari negeri Kedah datang untuk menubuhkan satu petempatan di kawasan ini. Mereka mendapati orang asli iaitu orang Semang tinggal di "tunggul" pokok di sana. Dengan itu, nama kampung ini diperolehi dan berkembang untuk menjadi nama "Semanggol".

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kawasan ini digunakan untuk pertanian kawasan tanah rendah.

Jenis tanah yang digunakan: Jumlah luas kawasan tanah ialah 150 hektar. Terdapat 60 rumah di kampung ini dan 80 hektar digunakan untuk pertanian.

Cuaca: Hujan turun sepanjang tahun.

Tanah: Tanah liat.

System pengairan: Sungai. Kampung ini selalu mengalami angin puting beliung.

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar populasi adalah tinggi dan densiti populasi juga sangat tinggi.

	1999	2000
Kadar Perkembangan		
Densiti		
Jumlah penduduk bandar	2,300	5,000
Jumlah penduduk luar Bandar	300	500
Jumlah penduduk	5,300	5,500
Jumlah penduduk lelaki	200	400
Jumlah penduduk perempuan	800	800
Densiti penduduk		
Taburan umur:		
14 tahun keawah		
15 – 64		
65 tahun keatas		
Bilangan keluarga		
Bahasa/loghat yang digunakan	Melayu	Melayu

Semua penduduk beragama Muslim.

Pendidikan:

Tiada pendidikan	12%
Sekolah rendah	55%
Sekolah menengah	33%
Sekolah tinggi	-
Kolej	-
Ijazah	-
Sekolah vokasional	-

Perumahan: Rumah di kampung ini adalah separuh-sementara yang dibuat daripada bahan ringan dan papan.

Kesihatan: Tiada maklumat terperinci dapat diperolehi megenai kematian dan punca jangkitan penyakit.

Status nutrisi: Tiada maklumat terperinci.

Kemudahan asas: Kampung Semanggol mempunyai dua sekolah rendah dan satu sekolah menengah. Terdapat 200 anak murid dan 20 guru dalam satu sekolah rendah dan 500 anak murid dan 35 guru dalam sekolah rendah yang lain. Sekolah menengah pula mempunyai 500 anak murid dengan guru. Terdapat dua klinik di kampung ini dan sukan yang biasa dimainkan ialah bola sepak, badminton dan sepak takraw.

Pekerjaan: Kebanyakan penduduk bekerja di sektor pertanian. Petani merupakan majoriti diikuti dengan penternak dan penjual hasil ternakan.

Makanan yang diperlukan: Tiada maklumat dapat diperolehi.

Kemudahan awam:

- Pengangkutan yang biasa di kampung ini ialah motosikal, teksi dan bas. Jumlah panjang jalan raya di kampung ini ialah 2 km dan semua jalan raya dibuat daripada konkrit. Terdapat lapan jambatan konkrit.
- Air paip dibekalkan kepada semua penduduk. Penduduk kampung biasanya menggunakan peti sejuk, bekas plastik dan botol liat untuk menyimpan air. Mereka juga menggunakan bekas plastik dan peti sejuk untuk menyimpan makanan.
- Bekalan elektrik dibekalkan kepada kampung ini.
- Penduduk mempunyai akses ke perkhidmatan telekomunikasi dan media cetak dan media penyiaran.

Kemudahan:

Alam sekeliling: Cara biasa yang digunakan untuk membuang sampah sarap ialah dengan membuang ke dalam sungai, membuang ke tempat terbiar, menanam dan dipungut oleh pemungut sampah.

Organisasi sosio: Aktivity sosial yang biasa disertai oleh penduduk kampung ialah organisasi politik iaitu PAS.

Isu-isu dan masalah-masalah komuniti:

- a. makanan dan nutrisi : Tahap kesihatan ialah sederhana kerana cara pemakanan mereka yang tidak sihat.
- b. Pendidikan: Terdapat banyak pengaruh negatif antara pelajar.
- c. Sukan dan rekreasi: Tiada kemudahan.
- d. Makanan: Ada masalah dalam penggunaan tanah dan kemudahan. Antara masalah yang dihadapi ialah masalah perangai petani-petani yang acuh tak acuh, kos tinggi, peranan agensi kerajaan yang tidak dipersejuaui oleh penduduk kampung. Terdapat banyak kawasan tanah yang terbiar.
- e. Pekerjaan: Tiada tenaga pekerja untuk sektor pertanian kerana peladang migrasi ke kawasan bandar disebabkan gaji yang rendah.
- f. Infrastruktur: Tidak mencukupi.

Alam sekitar: Kampung ini sering dilanda angin puting beliung.

Profil Masyarakat : Kampung Gopeng, Kampar, Perak

Latar Belakang

Kampung Gopeng terletak di Kampar. Ia bertempatan kira-kira 19km dari Ipoh, ibu kota Perak, dan 9km dari bandar yang terdekat, Batu Gajah. Kampung Gopeng adalah lombong bijih timah yang pertama dan ditinggalkan oleh puak Hakka yang datang dari negara China. Perlombongan bijih timah adalah skala komersil yang berakhir 30 tahun yang lalu dan generasi kedua dan ketiga pelombongan bijih timah bertukar ke bidang pertanian, yang merupakan aktiviti keluarga mereka sehingga kini. Kebanyakan tanah di kawasan ini telah ditukar kepada kawasan perumahan dan perindustrian oleh kerajaan tempatan. Dimarginkan di bawah program ini oleh State Economic Development Corporation, petani-petani sedang berlawan untuk mengekalkan tanah mereka dengan kerjasama Perak Consumers Association.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah dalam kampung ini sesuai untuk perlombongan timah.

Kegunaan tanah dan kelas tanah: Sejumlah 276,000 hektar tanah digunakan untuk pertanian, 34,944 hektar untuk perumahan dan 436,977 hektar adalah hutan. Kawasan tanah lapang adalah 1,421 hektar, 84,460 hektar ditanam dengan pokok getah dan 156,345 hektar ditanam dengan pokok minyak kelapa sawit.

Keadaan cuaca: Cuaca adalah hujan dan kemarau sepanjang tahun.

Sumber yang sedia ada: Sungai Gopeng dan kawasan perlombongan terbiar juga digunakan untuk aktiviti penternakan ikan air tawar. Kawasan kampung mudah diancam oleh bencana seperti banjir.

	1999	2000
Kadar Perkembangan		
Densiti		
Jumlah penduduk bandar	100,800	101,000
Jumlah penduduk luar Bandar		
Jumlah penduduk		
Jumlah penduduk lelaki		
Jumlah penduduk perempuan		
Densiti penduduk		
Taburan umur:		
14 tahun kebawah		
15 – 64		
65 tahun keatas		
Bilangan keluarga	10,000	10,030
Kumpulan ethnik		
Bahasa/loghat yang digunakan	Melayu	Melayu

Agama Islam adalah agama dominan di kampung ini, diikuti dengan orang Cina yang menyembah nenek moyang dan Hindu.

Pendidikan

Tiada pendidikan	15%
Sekolah rendah	45%
Sekolah menengah	5%
Sekolah tinggi	30%
Kolej	2%
Ijazah	-
Sekolah vokasional	3%

Perumahan: Kira-kira 60% rumah dalam kampung adalah rumah batu dan yang lain ialah rumah papan

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Sakit Jantung	40 tahun dan keatas	Kedua-dua	
Kencing manis	40 tahun dan keatas	Kedua-dua	
Kemalangan Jalan Raya	20 tahun	M	

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Selsema		Kedua-dua	
Demam		Kedua-dua	
Kencing manis		Kedua-dua	
Penyakit darah tinggi		Kedua-dua	

Status berkhasiat: Tiada maklumat yang diperolehi.

Sosial perkhidmatan asas: Kampung Gopeng mempunyai lapan tadika, enam sekolah rendah dan dua sekolah menengah. Tadika mempunyai 2 guru dan 30 pelajar. Sekolah rendah ada sejumlah 44 guru dengan nisbah 30:1. Sekolah menengah mempunyai 30 guru dan 200 pelajar. Klinik di kampung dikendali oleh pegawai kesihatan dengan purata 300 orang pesakit sebulan. 2 doktor, 2 bidan dan 2 jururawat bekerja dalam klinik tersebut. 4 orang penyembuh tradisi dalam kampung. Penduduk mempunyai keinginan dalam kegiatan memancing

Aktiviti ekonomi:

Jenis-jenis pekerjaan: Majoriti komuniti di kampung ini bekerja sebagai pekerja ladang. Petani adalah terbanyak antara mereka diikuti dengan nelayan, penternak dan pekerja jualan. Bilangan orang yang bukan bekerja dalam aktiviti penanaman adalah kurang. Pada tahun 1997, 2,600 hektar ditanam dengan sayur dan 40,715 hektar dengan padi. Tambahan, petani juga menternak kambing, ayam, itik dan ikan.

Jenis pekerjaan	1998	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>			
Peladang	20%	23%	23%
Nelayan	25%	30%	30%
Penternak	25%	25%	25%
Pasaran/jualan	30%	22%	22%
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>			
professional/teknikal	2,000	3,000	4,000
pekerja perkhidmatan, pekerja pembinaan			
pekerja penjual dan lain-lain			
Tidak berpekerjaan/pengangur(15 – 65 tahun)			

Peranan Wanita dalam aktiviti ekonomi: Penduduk wanita di kampung ini adalah sangat aktif and rajin selain daripada bekerja di pertanian dan ternakan, mereka juga menceburi dalam bidang kerja kraftangan, tukang jahit dan logam kraf.

Sumber asas makanan: Tiada maklumat diperolehi.

Kemudahan awam:

- a. Pengangkutan yang paling popular di antara penduduk adalah basikal, teksi, kereta dan bas.
- b. Sumber air utama untuk rumah adalah air paip. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik untuk menakung air dan menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan yang tidak tahan lama.
- c. Elektrik dan minyak dibekalkan untuk seluruh kampung.
- d. Penduduk boleh menggunakan perkhidmatan telekomunikasi dan media penyiaran.

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	8	
Sekolah Rendah	6	
Sekolah Menegah	2	
Perpustakaan awam	-	
Pusat kesihatan/klinik	2	
Dewan Masyarakat/Dewan mesyuarat	4	
Masjid/tempat bersebahyang	Ada	
Taman herbal	-	
Tapak permainan	1	
Doktor haiwan	1	
Pejabat pos	1	
Telefon	Ada	
Jalan utama/Lebuh raya	1	
Pasar	3	
Farmasi	1	
Bank luar bandar	2	
Koperatif bekerjasama	1	
Perairan	-	
Jentera mengisar padi	-	
Janakuasa elektrik	1	
Set radio masyarakat	1	
Bekalan air minuman	1	
Tandas awam	2	
Tanah perkuburan	Ada	
Kawasan pembuangan	Ada	

Organisasi sosial: Politik organisasi adalah social organisasi utama untuk kampung.

Nama organisasi	Bilangan (wanita)	Bilangan (Lelaki)	Bilangan ahli	Type (GO, NGO, PO)
JKKK				
UMNO				
Belia 4B				
PIBG				
MIC				
Rukun Tetangga				

Profil Masyarakat : Kampung Baru Kundang, Rawang, Selangor

Latar Belakang

Kampung Baru Kundang terletak kira-kira 10km dari Rawang, Selangor. Kampung ini merupakan tempat pertama bijih timah digali di Selangor dan dikenali sebagai Pengkalan Kundang. Pada masa dahulu kala semasa penggalian bijih timah giat dijalankan, terdapat seramai 150 orang Cina dan enam orang India yang tinggal di sana. Semua aktiviti penggalian telah ditamatkan dan penduduk bertukar ke pertanian dan membela khinzir.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk pertanian tanah rendah.

Kegunaan tanah: Kira-kira 30 ekar digunakan untuk perumahan, 100 ekar merupakan kawasan rumput dan 50 ekar merupakan ladang.

Keadaan cuaca: Cuaca di kamoung ini kering dan basah sepanjang tahun.

Existing water bodies: Sungai Kundang

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kepadatan penduduk juga adalah tinggi. Jumlah perempuan melebihi jumlah lelaki.

	1999	2000
Kadar Perkembangan		
Densiti		
Jumlah penduduk bandar		
Jumlah penduduk luar Bandar		
Jumlah penduduk	4,905	5,000
Jumlah penduduk lelaki	2,905	2,500
Jumlah penduduk perempuan	2,000	2,500
Densiti penduduk		
Taburan umur:		
14 tahun kebawah		
15 – 64		
65 tahun keatas		
Bilangan keluarga	360	400
Kumpulan ethnik	Melayu, India dan Cina	Melayu, India dan Cina
Bahasa/loghat yang digunakan	Melayu	Melayu

Kebanyakan penduduk beragama Muslim dengan orang Cina kebanyakannya beragama Buddha dan orang India, Hindu.

Pendidikan

Tiada pendidikan	5%
Sekolah rendah	45%
Sekolah menengah	-
Sekolah tinggi	40%
Kolej	2%
Ijazah	-
Sekolah vokasional	3%

Perumahan: Semua rumah dibina dengan batu dan kayu.

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Tekanan darah	40	Kedua-dua	
Kanser	45 - 50	Kedua-dua	
Diabetes	35-68	Kedua-dua	
TB	15	Kedua-dua	

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Tekanan darah	40	Kedua-dua	
TB	15	Kedua-dua	
Asthma	-	-	

Status berkhasiat: Tiada maklumat terperinci dapat di perolehi.

Perkhidmatan asas sosial: Kampung Baru Kundung mempunyai dua tadika dan sebuah sekolah rendah. Setiap sekolah tadika mempunyai tiga orang guru dan 25 pelajar. Di sekolah rendah pula terdapat 400 pelajar dan 25 guru. Terdapat sebuah klinik diuruskan oleh tiga pembantu perubatan, empat jururawat dan seorang bidan.

Seorang doktor kerajaan datang pada hari-hari yang tidak tentu dalam seminggu. Terdapat juga tiga penyembuh tradisi. Aktiviti sukan yang biasa dimainkan adalah bola sepak, sepak takraw dan badminton.

Aktiviti ekonomi:

Jenis pekerjaan	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>		
Peladang	10%	10%
Nelayan	1%	1%
Penternak	2%	2%
Pasaran/jualan	4%	4%
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>		
professional/teknikal	21	28
pekerja perkhidmatan	12	18
pekerja pembinaan	3	9
Jualan	20	30
Lain-lain	-	-
Tiada pekerjaan/pengganguran(15 – 65)	-	-

Peranan wanita dalam ekonomi aktiviti: Tiada maklumat terperinci dapat diperolehi.

Sumber Asas makanan: Nasi, ubi kayu, jagung, buah-buahan dan daging menjadi makanan biasa penduduk kampung kecuali buah-buahan yang hanya ada mengikut musim. Tanaman yang dihasilkan oleh petani dijual kepada orang tengah yang datang dalam lori untuk mengangkut bahan makanan tersebut untuk dijual kepada pemberong.

Kemudahan awam:

- a. Pengangkutan yang paling popular di kampung ini ialah basikal, teksi dan bas. Panjang jalan raya di kampung ini ialah 200m dan kesemua jambatan di kampung ini dibina dengan konkrit.
- b. Sumber air utama adalah air hujan, air paip dan air perigi. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik dan peti sejuk untuk menyimpan makanan.
- c. Sumber cahaya di kampung ini ialah bekalan elektrik dan gas petroleum (L.P.G)
- d. Komuniti mempunyai akses mudah ke perkhidmatan telekomunikasi dan media penyiaran.

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	4	
Sekolah Rendah	1	
Sekolah Menengah	1	
Perpustakaan Awam	-	
Pusat kesihatan/klinik	1	
Dewan Masyarakat/Dewan mesyuarat	1	
Taman Herbal	1	
Masjid/tempat bersembahyang	1	
Tapak permainan	1	
Doktor haiwan	-	
Pejabat pos	-	
Telefon	Ada	
Jalan utama/Lebuh raya	-	
Pasar	-	
Farmasi	-	
Bank luar bandar	-	
Koperatif bekerjasama	-	
Perairan	-	
Jentera mengisar padi	-	
Janakuasa elektrik	-	
Set radio masyarakat	-	
Bekalan air minuman	-	
Tandas awam	-	
Tanah perkuburan	Ada	
Kawasan pembuangan	-	

Organisasi sosial: Politik organisasi adalah sosial organisasi utama untuk kampung

Nama organisasi	Bilangan (wanita)	Bilangan (Lelaki)	Bilangan ahli	Type (GO, NGO, PO)
UMNO			800	
MCA			2,000	
MIC			400	
Youth club (Kau Cho)	60	72	132	

Profil Masyarakat : Kampung Seri Tiram Jaya

Latar Belakang

Kampung Seri Tiram Jaya terletak kira-kira 10km dari bandar Tanjung Karang, Selangor. Kampung ini pernah dikenali sebagai Kampung Tiram Buruk dan diasaskan pada tahun 1932. Kampung Tiram Buruk dibahagikan kepada tiga kumpulan: Lampung Tiram Buruk (sekarang Kampung Seri Tiram Jaya); Kampung Baru Tiram Buruk dan Kampung Ulu Tiram Buruk.

Pada masa dahulu, Kampung Tiram Buruk mempunyai paling banyak penduduk dengan penduduk paling ramai iaitu orang Melayu. Orang Cina tinggal di Kampung Baru Tiram Buruk. Kampung Tiram Buruk diasaskan oleh orang Melayu dan komuniti itu berkembang menjadi 3,000 orang yang menetap dalam 350 buah rumah. Selepas itu, orang dari Jawa, Indonesia datang dan menetap di sana dan membuka tanah baru. Sesetengah dari tanah ini dijual kepada orang Cina. Nama Kampung Seri Tiram Jaya diberi oleh Menteri Besar Selangor, Tan Sri Muhammad Taib, pada 1 Julai 1989.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk pertanian tanah rendah.

Kegunaan tanah dan kelas tanah: Sejumlah 2,100 hektar digunakan untuk aktiviti pertanian, 1,600 hektar untuk pertanian tanah rendah bersaliran air dan kawasan penduduk mengambil 500 hektar.

Keadaan cuaca: Cuaca di kampung ini basah sepanjang tahun.

Jenis tanah Dominan: Tanah liat perang dan tanah subur.

Existing Water Bodies: Sungai

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kepadatan penduduk juga adalah tinggi. Jumlah perempuan melebihi jumlah lelaki.

	1999	2000
Kadar Perkembangan	-	-
Densiti	-	-
Jumlah penduduk bandar	-	-
Jumlah penduduk luar Bandar	2,840	2,500
Jumlah penduduk	2,840	2,500
Jumlah penduduk lelaki	1,280	1,240
Jumlah penduduk perempuan	1,560	1,260
Densiti penduduk	-	-
Taburan umur:		
14 tahun kebawah	450	485
15 – 64	1967	1955
65 tahun keatas	633	60
Bilangan keluarga	474	478
Kumpulan ethnik	Orang Java	Orang Java
Bahasa/loghat yang digunakan	Bahasa Java, Melayu	Bahasa Java, Melayu

Semua penduduk ialah Muslim.

Pendidikan

Tiada pendidikan	-
Sekolah rendah	60%
Sekolah menengah	-
Sekolah tinggi	35%
Kolej	5%
Ijazah	-
Sekolah vokasional	-

Hampir kesemua penduduk mencapai sekurang-kurangnya enam tahun pendidikan sekolah rendah.

Perumahan: Kira-kira 35% rumah di kampung ini ialah rumah batu sementara rumah lain dibina daripada kayu balak.

Kesihatan: Tiada maklumat dapat diperolehi.

Perkhidmatan asas sosial: Kampung Seri Tiram Jaya mempunyai satu sekolah tadika, dua sekolah rendah dan sebuah sekolah menengah. Terdapat dua orang guru di sekolah tadika. Disekolah rendah pula, terdapat 18 dan 10 guru masing-masing, sementara sekolah menengah mempunyai 30 guru. Terdapat sebuah klinik di kampung ini dengan 18 kakitangan kesihatan, dimana 2 daripada mereka ialah bidan dan dua ialah jururawat yang melihat secara purata 350 orang pesakit sebulan. Sukan yang paling biasa ialah bola sepak, badminton, bola tampar, bola jaring, permainan pingpong dan sepak takraw. Aktiviti rekreasi ialah berbasikal dan berlari perlahan-lahan.

Aktiviti Ekonomi

Jenis-jenis pekerjaan: Kebanyakan penduduk di kampung ini bekerja di sektor pertanian. Majoriti penduduk bekerja sebagai petani diikuti dengan penternak dan pemasar barang hasilan. Bilangan orang yang tidak bekerja dalam aktiviti pertanian adalah kurang.

Jenis pekerjaan	1998	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>			
Peladang	314	310	310
Penternak	1	1	1
Pasaran/jualan	6	8	8
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>			
professional/teknikal	25	25	25
pekerja perkhidmatan	41	42	48
pekerja pembinaan	12	16	20
Jualan	16	16	14
Lain-lain	-	-	-
Tiada pekerjaan/pengganguran (15 – 65)	-	-	-

Peranan Wanita dalam aktiviti ekonomi: Penduduk wanita di kampung ini sangat aktif dan rajin. Terdapat wanita menceburi dalam bidang kerja kraftangan, tukang jahit kraf logam dan menjual makanan ringan.

	Bilangan pekerja	Perempuan
Kraftangan	2	2
Tukang Jahit	6	6
Kraf Logam	2	2
Makanan ringan	3	3

Sumber asas makanan: Tiada maklumat terperinci diperolehi.

Kemudahan awam:

- a. Pengangkutan yang paling popular di Kampung Seri Tiram Jaya adalah motosikal dan kereta. Di kampung ini terdapat 15km jalan tar dan jambatan konkrit.
- b. Sumber air utama adalah air paip. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik untuk menakung air dan menggunakan peti sejuk dan bekas plastik untuk menyimpan makanan.
- c. Bekalan elektrik dibekalkan untuk seluruh kampung.
- d. Penduduk telah menggunakan perkhidmatan telekomunikasi (40%), media siaran (100%) dan media mencetak (55%).

Profil Masyarakat : Kg. Sungai Serai, Selangor

Latar Belakang

Kampung Sungai Serai terletak kira-kira 18km dari bandar Sungai Buluh di Selangor, pada pantai barat Semenanjung Malaysia. Kampung ini terkenali untuk tanaman serai, atau limau rumput dan pada masa kini, seramai 1,750 orang menetap di sana dalam 205 buah rumah. Kira-kira 10% dari jumlah populasi perempuan memainkan peranan penting dalam aktiviti pertanian. Kampung ini merupakan satu daripada hasil skim "Buku Hijau" oleh kerajaan dimana penduduk dikehendaki menanam tanaman makanan. Di bawah pelan ini, pihak kerajaan membina 145 buah rumah dengan tanah dan mengagihkan tanah ini kepada 103 keluarga Melayu, 22 keluarga Cina dan 20 keluarga India. Kebanyakan penduduk membuat aktiviti pertanian separuh masa.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk kultivasi tanaman tanah rendah.

Kegunaan tanah dan kelas tanah: Sejumlah 156 hektar tanah digunakan untuk aktiviti pertanian dan 26 hektar untuk perumahan dan pertanian rumah untuk tanaman makanan. Kampung ini sering dilanda banjir.

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kapadatan penduduk juga adalah tinggi. Jumlah perempuan melebihi jumlah lelaki. Kebanyakan penduduk di kampung ini ialah Muslim diikuti dengan Hindu dan agama Buddha.

Pendidikan

Tiada pendidikan	45%
Sekolah rendah	45%
Sekolah menengah	8%
Sekolah tinggi	2%
Kolej	-
Ijazah	-
Sekolah vokasional	-

Kesihatan: Tiada Maklumat terperinci dapat diperolehi.

Status berkhasiat: Tiada maklumat dapat diperolehi.

Aktiviti ekonomi:

Jenis pekerjaan	1998	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>			
Peladang	50%	50%	50%
Nelayan	20%	20%	20%
Penternak	20%	20%	20%
Pasaran/jualan	10%	10%	10%
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>			
professional/teknikal	-	-	-
pekerja perkhidmatan	-	-	-
pekerja pembinaan	-	-	-
pekerja penjual	-	-	-
lain-lain	-	-	-
Tidak berpekerjaan/penggangur(15 – 65 tahun)	-	-	-

- Pengangkutan yang paling popular untuk penduduk di kampung ini adalah basikal, bas dan kereta.
- Sumber air utama untuk rumah adalah air hujan dan air pam. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik untuk menakung air dan menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan yang tidak tahan lama.
- Elektrik dibekalkan untuk seluruh kampung terdapat sebilangan rumah mempunyai penjana elektrik dan bateri.
- Penduduk boleh menggunakan perkhidmatan telekomunikasi dan media penyiaran.

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	1	
Sekolah Rendah	1	
Sekolah Menengah	-	3km
Perpustakaan awam/ pusat bacaan	-	
Pusat kesihatan/ klinik	1	
Dewan masyarakat/ Dewan mesyuarat	1	
Masjid/tempat bersembahyang	1	
Taman herba	-	
Tapak permainan	1	
Doktor haiwan	1	
Pejabat pos	Perkhidmatan bergerak	
Telefon	1	
Jalan utama/Lebuh raya	-	3km
Pasar	-	
Farmasi	-	
Bank luar bandar	-	
Koperatif bekerjasama	1	
Gudang/ alat penyimpan	-	
Perairan	-	
Jentera mengisar padi	1	
Janakuasa elektrik	-	
Set radio masyarakat	-	
Bekalan air minuman	Air paip	
Tandas awam	-	
Tanah perkuburan	1	
Kawasan pembuangan	1	

Pengurusan keadaan sekeliling: Cara pembuangan sampah adalah terdapat orang datang mengutip sampah.

Profil Masyarakat : Kampung Parit 4

Latar Balakang

Kampung Parit 4 terletak kira-kira 8km dari bandar Tanjung Karang, Selangor. Penduduk di sana mula menanam padi pada tahun 1945 dan padi yang masak diserang burung pipit yang menyebabkan kadar penghasilan jatuh dengan teruk. Pada masa yang sama, mereka juga digangu oleh orang komunis. Selepas kemerdekaan pada tahun 1957, kawasan itu dibahagikan kepada tiga kawasan pertanian dengan 3,000 hektar tanah kepunyaan orang Melayu, 750 hektar tanah kepunyaan orang Cina dan India. Pada awal 1960, cara penanaman padi moden digunakan dan pada hari ini, petani masih menggunakan alat menuai padi.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk kultivasi pertanian tanah rendah.

Kegunaan tanah dan kelas tanah: Sejumlah 320 hektar tanah digunakan untuk aktiviti pertanian.

Keadaan cuaca: Cuaca di kampung ini basah dari bulan Januari hingga Mac, Mei, Julai, Ogos, November dan Disember. Cuaca kering ialah pada bulan April, Jun dan September.

Sumber air sedia ada: Sungai

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kepadatan penduduk juga adalah tinggi. Jumlah perempuan melebihi jumlah lelaki.

	1999	2000
Kadar Perkembangan		
Densiti		
Jumlah penduduk bandar		
Jumlah penduduk luar Bandar	1,280	1,300
Jumlah penduduk		
Jumlah penduduk lelaki	830	850
Jumlah penduduk perempuan	450	450
Densiti penduduk	-	-
Taburan umur:		
14 tahun kebawah	-	-
15 – 64	-	-
65 tahun keatas		
Bilangan keluarga	-	-
Kumpulan ethnik	-	-
Bahasa/loghat yang digunakan	-	-

Pendidikan

Tiada pendidikan	-
Sekolah rendah	2
Sekolah menengah	2
Sekolah tinggi	3
Kolej	-
Ijazah	-
Sekolah vokasional	-

Perumahan: Terdapat rumah konkrit dan separuh konkrit.

Kesihatan: Tiada maklumat terperinci diperolehi.

Status berkhasiat: Tiada maklumat dapat diperolehi.

Perkhidmatan asas sosial: Kampung Parit 4 mempunyai satu sekolah tadika dengan 321 pelajar dan 12 guru. Terdapat sebuah klinik di kampung ini yang dijaga oleh seorang jururawat dan seorang bidan. Terdapat dua penyembuh tradisional juga. Jumlah kes kemalangan jalan raya meningkat dari 5 kes pada 1999 ke 7 kes pada 2000.

Aktiviti ekonomi:

Jenis-jenis pekerjaan: Kebanyakan penduduk di kampung ini bekerja di sektor pertanian. Majoriti penduduk bekerja sebagai petani diikuti dengan penternak dan pemasar barang hasilan. Bilangan orang yang tidak bekerja dalam aktiviti pertanian adalah kurang.

Jenis pekerjaan	1998	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>			
Peladang	400	400	400
Nelayan	20	20	30
Penternak	-	-	-
Pasaran/jualan	3	3	3
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>			
professional/teknikal	15	15	15
pekerja perkhidmatan	30	30	30
pekerja pembinaan	10	10	10
Jualan	60	80	150
Lain-lain	-	-	-
Tiada pekerjaan/penganguran (15 – 65)	-	-	-

Sumber asas makanan: Nasi, jagung, keladi, sayuran, buah-buahan, hasil ternakan, makanan laut merupakan makanan biasa penduduk. Ketersediaan makanan ini bergantung pada penghasilan makanan, cuaca dan kuasa membeli penduduk. Nasi, jagung, buah-buahan, sayuran, hasil ternakan dan makanan laut sedia ada sepanjang tahun sementara keladi hanya ada mangikut musim. Penduduk biasanya menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan.

Kemudahan awam:

- Pengangkutan yang paling popular di kampung ini ialah basikal, taxi, bas dan kereta.
- Sumber air utama adalah air hujan dan air paip. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik dan peti sejuk untuk menyimpan makanan dan air.
- Bekalan elektrik dibekalkan untuk seluruh kampung.
- 70% penduduk telah menggunakan perkhidmatan telekomunikasi dan kira-kira 90% memperolahi media penyiaran.

Profil Masyarakat : Kampung Sekuduk, Sarawak

Latar Belakang

Kampung Sekuduk terletak di Jalan Melang iaitu kira-kira 2 km dari pekan (Kuala Pilah) yang terdekat. Ia terletak kira-kira 35km dari Seremban iaitu ibu negeri Negeri Sembila. Sebelum ini, kampung ini dikenali sebagai Keviel Estet yang dimiliki oleh seorang orang Eropa. Estet itu kira-kira 75 hekta yang kemudiannya dibeli oleh seorang bangsa India. Selepas rusuhan bangsa yang berlaku pada 13 Mei 1969, estet ini telah diagihkan dan dijualkan kepada individu yang berminat. Selepas rusuhan ini, muncullah tempat seperti Batu Intan, Kampung Delima dan Batu 46. Sejurus selepas itu, dengan perlaksanaan beberapa projek perumahan, ketiga-tiga kawasan penempatan ini telah digabungkan menjadi Kampung Ulu Melang. Kampung ini masih terus menjadi satu kampung yang berasaskan pertanian, getah, sayur-sayuran, ikan tawar dan penternakan.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk tanaman kawasan tinggi dan tanaman kawasan rendah.

Kehaan cuaca: Musim basah dari September hingga Januari dan musim kering dari bulan Februari hingga April.

Jenis tanah: Tanah subur jenis pasir dan tanah merah

Sumber air yang sedia-ada : sungai (kampung ini selalu mengalami kemarau)

Ciri-ciri sosio-demografik: Butir yang dikumpulkan adalah kekurangan oleh itu maklumat adalah tidak sah betul. Kebanyakan orang dalam Kampung Ulu Melang adalah beragama Islam (70%), diikuti oleh agama Hindu (20%) dan Katolik (10%).

Pendidikan

Tiada pendidikan	-
Sekolah rendah	20%
Sekolah menengah	70%
Sekolah tinggi	30%
Kolej	-
Ijazah	-
Sekolah vokasional	-

Perumahan: 70% daripada penduduk tinggal di rumah konkrit dan yang lain tinggal di rumah papan.

Kesihatan: tidak ada maklumat yang diperolehi.

Status berkhasiat: Tiada maklumat yang diperolehi.

Sosial Perkhidmatan Asas: Kampung Sekuduk mempunyai dua tadika, dua sekolah rendah dan sebuah sekolah menengah. Setiap tadika mempunyai dua orang guru dan 25-30 orang pelajar. Sekolah menengah mempunyai 20 guru dan 125 orang pelajar. Terdapat sebuah klinik di kampung dimana mempunyai 5 orang pekerja yang merawati lebih kurang 30 pesakit sebulan. Terdapat juga doktor tradisional yang merawati pesakit dalam kampung ini.

Aktiviti ekonomi:

Jenis-jenis pekerjaan:

Jenis pekerjaan	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>		
Peladang	-	5
Nelayan		5
Penternak		2
Pasaran/jualan		2
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>		
professional/teknikal	-	10
pekerja perkhidmatan		25
pekerja pembinaan		10
Jualan	-	
Lain-lain		6
Tiada pekerjaan/pengganguran(15 – 65)	-	5 - 10

Sumber makanan asas : nasi, jagung, keledek, sayur-sayuran, buah-buahan, ayam, itik dan ikan air tawar merupakan makanan asa orang-orang kampung ini. Ketersediaan makanan adalah bergantung kepada pengeluaran makanan, pembekalan pasaran, keadaan cuaca dan kuasa membeli para penduduk di kampung ini. Beras dan jagung boleh diperolehi sepanjang tahun. Keledek hanya terdapat pada bulan Julai, Ogos dan September, sementara ayam boleh diperolehi dengan senangnya. Orang kampung menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan mereka.

Kemudahan awam:

- Pengangkutan yang paling biasa digunakan di Kampung Lundu adalah bas, jeep, dan lori. Jarak jalan raya di kampung ini adalah 2km. Hanya 40% daripada jalan adalah merupakan jalan tar. 20% merupakan jalan jenis asphalt dan 20% lagi merupakan jalan tanah biasa.
- Sumber air utama untuk rumah adalah air paip, air perigi berpam dan perigi terbuka. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik untuk manakung air dan menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan yang tidak tahan lama.
- Elektrik dibekalkan untuk seluruh kampung. Generator juga digunakan untuk membekalkan tenaga elektrik.
- Penduduk boleh menggunakan perkhidmatan telekomunikasi (100%) dan media penyiaran (50%).

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	2	
Sekolah Rendah	2	
Sekolah Menengah	-	1
Perpustakaan awam	-	
Pusat kesihatan/klinik	1	
Dewan Masyarakat/Dewan mesyuarat	2	
Masjid/tempat bersembahyang	-	
Taman herbal	-	3
Tapak permainan	1	
Doktor haiwan	-	
Pejabat pos	-	1
Telefon	Ada	
Jalan utama/Lebuh raya	-	
Pasar	-	1
Farmasi	-	
Bank luar bandar	-	
Koperatif bekerjasama	-	1
Perairan	-	1
Jentera mengisar padi	-	1
Janakuasa elektrik	-	
Set radio masyarakat	-	
Bekalan air minuman	-	
Tandas awam	-	
Tanah perkuburan	-	3
Kawasan pembuangan	-	

Pengurusan alam sekitar : Biasanya, penduduk kampung menghapuskan sampah-sarap dengan membakar, membuangnya ke dalam sungai atau menanamnya.

Isu-isu dan masalah-masalah yang dihadapi oleh komuniti :

- a) Makanan dan khasiatnya : tidak ada masalah
- b) Pendidikan : tidak ada bimbingan untuk pemuda-pemudi yang telah tamat pendidikan sekolah menengah
- c) Sukan dan rekreasi : tiada sebarang tempat untuk bersukan.
- d) Jenis pekerjaan : kebanyakan orang kampung merupakan pekerja buruh.

Bencana alam : Kampung Ulu Melang sering mengalami kemarau.

Profil Masyarakat : Kg. Batu 10 Pantai

Latar Belakang

Kampung ini terletak kira-kira 15km dari Seremban, ibu negeri Negeri Sembilan. Kampung ini pernah dikenali sebagai Langsat Pantai dan terkenal dengan buah Langsat. Kampung ini merupakan kampung Melayu tradisional, yang seluas 320 ekar dan didiami oleh orang Melayu, Cina dan India. Orang Melayu memiliki kesemua tanah, orang Cina membuat perniagaan kecil dan orang India bekerja di sekitar kawasan kelapa sawit. Pihak kerajaan pernah memperkenalkan skim perumahan ke kawasan tersebut tetapi pertanian masih merupakan aktiviti utama penduduk yang menghasilkan tanaman makanan, buah-buahan dan sayur-sayuran.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk tanaman tanah rendah dan tinggi.

Kegunaan tanah dan kelas tanah: Sejumlah 156 hektar tanah digunakan untuk aktiviti pertanian dan 26 hektar untuk perumahan dan pertanian rumah untuk tanaman makanan. Kampung ini sering dilanda banjir.

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kepadatan penduduk juga adalah tinggi. Jumlah perempuan melebihi jumlah lelaki. Kebanyakkan penduduk di kampung ini ialah Muslim diikuti dengan Hindu dan agama Buddha.

Pendidikan

Tiada pendidikan	45%
Sekolah rendah	45%
Sekolah menengah	8%
Sekolah tinggi	2%
Kolej	-
Ijazah	-
Sekolah vokasional	-

Kesihatan: Tiada maklumat terperinci dapat diperolehi.

Status berkhasiat : Tiada maklumat dapat diperolehi.

Aktiviti Ekonomi:

Jenis pekerjaan	1998	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>			
Peladang	50%	50%	50%
Nelayan	20%	20%	20%
Penternak	20%	20%	20%
Pasaran/jualan	10%	10%	10%
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>			
professional/teknikal, pekerja perkhidmatan pekerja pembinaan, Jualan dan Lain-lain			
Tiada pekerjaan/pengganguran (15 – 65)	-	-	-

Profil Masyarakat : Kampung Taman Jaya, Negeri Sembilan

Latar Belakang

Kampung Taman Jaya terletak 5km dari bandar Bahau di Negeri Sembilan, pantai barat Semenanjung Malaysia. Penempatan di sini dikenalkan sebagai Bahau Estet dipunyai oleh orang Indian. Kemudian, tanah ini dibahagikan dijual kepada pekerja perladangan. Kebanyakan penduduk di sini adalah orang India (70%), diikuti orang Cina (20%) dan orang Melayu (10%). Kebanyakan mereka beroperasi di kebun sendiri dan ada yang juga menanam pokok getah dan pokok kelapa sawit.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk tanaman kawasan rendah.

Sumber air: tasik

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kapadatan penduduk juga adalah tinggi. Jumlah wanita adalah melebihi jumlah lelaki di Taman Jaya.

	1999	2000
Kadar Perkembangan		
Densiti		
Jumlah penduduk bandar	2,400	2,200
Jumlah penduduk luar Bandar	920	800
Jumlah penduduk	3,320	3,000
Jumlah penduduk lelaki	45%	45%
Jumlah penduduk perempuan	55%	55%
Densiti penduduk	-	-
Taburan umur:		
14 tahun kebawah	26%	25%
15 – 64	63%	65%
65 tahun keatas	11%	10%
Bilangan keluarga	950	1,020
Kumpulan ethnik	India, Cina, Melayu	India, Cina, Melayu
Bahasa/loghat yang digunakan	Tamil, Cina, Melayu, Inggeris	Tamil, Cina, Melayu, Inggeris

Terdapat 35% penduduk adalah Muslim, diikuti dengan 28% agama Buddha dan ada yang menyembah nenek moyang, 21% adalah orang Hindu dan 10% adalah Roman Katholik.

Pendidikan: Tiada maklumat yang terperinci

Perumahan: semua rumah di Kampung Taman Jaya adalah dibuat daripada konkrit.

Kesihatan: Tiada maklumat yang diperolehi

Status berkhasiat: Tiada maklumat yang diperolehi.

Sosial perkhidmatan asas: Kampung Taman Jaya terdapat enam Sekolah Rendah dan empat Sekolah Menengah. Di sana, terdapat dua klinik dan empat tradisi penyembuh. Sukan yang biasa dimainkan adalah badminton.

Di samping itu, enam kes jenayah telah dilaporkan dalam tahun 1999 dan 12 kes

dalam tahun 2000. Tiada kes kebakaran dilaporkan dalam dua tahun.

Aktiviti ekonomi:

Jenis-jenis pekerjaan: Majoriti komuniti di kampung ini berkerja sebagai pekerja ladang. Petani adalah terbanyak antara mereka diikuti dengan nelayan, penternak dan pekerja jualan. Jumlah pekerja tidak ditentukan.

Jenis pekerjaan	1998	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>			
Peladang	60%	48%	50%
Nelayan	10%	11%	14%
Penternak	18%	22%	23%
Pasaran/jualan	12%	19%	11%
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>			
professional/teknikal	10	15	20
pekerja perkhidmatan	-	-	-
pekerja pembinaan	-	-	-
pekerja penjual	-	-	-
lain-lain	1000	1,200	1,800
Tidak berpekerjaan/ pengangur(15 – 65 tahun)	-	-	-

Sumber asas makanan: Nasi, sayur-sayuran, buah-buahan, ternakan dan makanan laut adalah sumber makanan utama bagi penduduk kampung. Sumber makanan ini bergantung kepada penghasilan, pembekalan pasaran, cuaca dan daya pembelian orang kampung. Nasi, ternakan, makanan laut, dan sayuran boleh dapat dalam sepanjang tahun dan buah-buahan hanya dari bulan Januari hingga April.

Kemudahan awam:

- a. Pengangkutan yang paling popular di antara penduduk adalah motosikal, bas, kereta. Jarak Jalan raya di kampung ini adalah 10km. Jalan raya adalah jalan tar dan jalan selekeh.
- b. Sumber air utama untuk rumah adalah air hujan, air pam, air perigi dan perigi terbuka. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik untuk manakung air dan menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan yang tidak tahan lama.
- c. Elektrik dibekalkan untuk seluruh kampung.
- d. Penduduk boleh menggunakan perkhidmatan telekomunikasi dan media penyiaran.

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	4	
Sekolah Rendah	6	
Perpustakaan awam	4	
Sekolah Menengah	1	
Pusat kesihatan/klinik	2	
Dewan Masyarakat/Dewan mesyuarat	1	
Taman herbal	-	
Masjid/tempat bersembahyang	6	
Doktor haiwan	1	
Pejabat pos	2	
Telefon	Banyak	
Jalan utama/Lebuh raya	1	
Pasar	1	
Farmasi	-	
Bank luar bandar	-	
Koperatif bekerjasama	1	
Perairan	3	
Jentera mengisar padi		
Janakuasa elektrik		1km
Set radio masyarakat		
Bekalan air minuman	Ada	
Tandas awam	-	
Tanah perkuburan	3	
Kawasan pembuangan	-	

Pengurusan keadaan sekeliling: Cara pembuangan sampah membakar, menanam dan dikutip oleh pekerja mengutip sampah.

Organisasi sosial: Politik organisasi adalah sosial organisasi utama untuk kampung.

Profil Masyarakat : Kampung Lundu, Sarawak

Latar Belakang

Kampung Lundu terletak di timur Malaysia, negeri Sarawak. Ia adalah kawasan pelancongan bertempatan di Gunung Gading Lundu dan dikelilingi oleh gunung. Aktiviti-aktiviti harian adalah penanaman dan menangkap ikan yang merupakan pekerjaan utama untuk penduduk pada 100 tahun yang lepas. Kebanyakan tanah dibentukkan semulajadi.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk tanaman kawasan tinggi.

Kegunaan tanah: Tanah digunakan untuk perumahan, penanaman dan dusun. Kawasan perhutanan adalah sumber utama untuk cara hidup penduduk.

Keadaan cuaca: Cuaca kemarau dan basah sepanjang tahun.

Jenis tanah: tanah liat dan tanah keras.

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kapadatan penduduk juga adalah tinggi.

	1999	2000
Kadar Perkembangan	-	-
Densiti	-	-
Jumlah penduduk bandar	491	450
Jumlah penduduk luar Bandar	3,809	3,900
Jumlah penduduk	4,300	4,350
Jumlah penduduk lelaki	-	-
Jumlah penduduk perempuan	-	-
Densiti penduduk	-	-
Taburan umur:		
14 tahun kebawah	-	-
15 – 64	-	-
65 tahun keatas	-	-
Bilangan keluarga	310	310
Kumpulan ethnik	Bidayuh	Bidayuh
Bahasa/loghat yang digunakan	Bidayuh / Melayu	Melayu

Kebanyakan penduduk adalah Roman Katholik.

Pendidikan

Tiada pendidikan	60%
Sekolah rendah	35%
Sekolah menengah	5%
Sekolah tinggi	-
Kolej	-
Ijazah	-
Sekolah vokasional	-

Perumahan: Kebanyakan penduduk tinggal di rumah konkrit.

Kesihatan

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Selsema dan demam	3 – 6 tahun	Kedua-dua	
Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Umur tua	> 60 tahun	Lelaki	

Status berkhasiat: Tiada maklumat yang diperolehi.

Sosial Perkhidmatan Asas: Kampung Lundu mempunyai sebuah tadika dan sebuah sekolah rendah. Tadika mempunyai seorang guru dan 30 pelajar. Sekolah rendah mempunyai 20 guru dan 250 pelajar. Terdapat sebuah klinik di kampung dimana ada seorang doktor, pembantu perubatan, empat jururawat dan dua bidan. Sukan yang dimainkan adalah bola sepak dan badminton.

Aktiviti ekonomi:

Jenis-jenis pekerjaan: Kebanyakan penduduk di kampung ini bekerja sebagai pekerja ladang. Petani adalah terbanyak antara mereka diikuti dengan penternak dan pekerja jualan. Bilangan orang yang bukan bekerja dalam aktiviti pananaman adalah kurang.

Jenis pekerjaan	1998	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>			
Peladang / Penternak	50%	35%	49%
Pasaran/jualan	36%	49%	36%
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>			
professional/teknikal	-	-	-
pekerja perkhidmatan	10%	10%	10%
pekerja pembinaan	-	-	-
pekerja penjual	5%	4%	4%
lain-lain	-	-	-
Tidak berpekerjaan/ pengangur(15 – 65 tahun)	-	-	-

Sumber makanan asas: Tiada maklumat

Kemudahan awam:

- Pengangkutan yang paling popular di Kampung Lundu adalah bas, van, dan lori. Jarak Jalan raya di kampung ini adalah 3km dan semua jalan adalah konkrit dan jalan selekeh.
- Sumber air utama untuk rumah adalah air paip, air perigi dan perigi terbuka. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik untuk menakung air dan menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan yang tidak tahan lama.
- Elektrik dibekalkan untuk seluruh kampung.
- Penduduk boleh menggunakan perkhidmatan telekomunikasi (100%) dan media penyiaran (50%).

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	1	-
Sekolah Rendah	1	-
Sekolah Menengah	-	-
Pusat kesihatan/klinik	-	-
Dewan Masyarakat/Dewan mesyuarat	-	-
Masjid/tempat bersembahyang	-	-
Tapak permainan	-	-
Doktor haiwan	-	-
Pejabat pos	-	-
Telefon	-	-
Jalan utama/Lebuh raya	-	-
Pasar	-	-
Farmasi	-	-
Bank luar bandar	-	-
Koperatif bekerjasama	-	-
Perairan	-	-
Jentera mengisar padi	-	-
Janakuasa elektrik	-	-
Set radio masyarakat	-	-
Bekalan air minuman	-	-
Tandas awam	-	-
Tanah perkuburan	-	-
Kawasan pembuangan	-	-

Profil Masyarakat : Kampung Sekunduk, Sarawak

Latar Belakang

Kampung Sekunduk terletak di Sarawak. Ia terletak kira-kira 38km dari ibu negeri, Kuching, dan 4 km dari bandar yang terdekat.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk tanaman kawasan tinggi.

Kegunaan tanah: Tanah digunakan untuk perumahan, penanaman dan dusun. Kawasan perhutanan adalah sumber utama untuk cara hidup penduduk.

Keadaan cuaca: Cuaca kemarau dan basah sepanjang tahun.

Jenis tanah: tanah liat dan tanah keras.

Ciri-ciri sosio-demografik: Kadar perkembangan penduduk adalah tinggi dan kapadatan penduduk juga adalah tinggi.

	1999	2000
Kadar Perkembangan	-	-
Densiti	-	-
Jumlah penduduk bandar	491	450
Jumlah penduduk luar Bandar	3,809	3,900
Jumlah penduduk	4,300	4,350
Jumlah penduduk lelaki	-	-
Jumlah penduduk perempuan	-	-
Densiti penduduk	-	-
Taburan umur:		
14 tahun kebawah	-	-
15 – 64	-	-
65 tahun keatas	-	-
Bilangan keluarga	310	310
Kumpulan ethnik	Bidayuh	Bidayuh
Bahasa/loghat yang digunakan	Bidayuh / Melayu	Melayu

Kebanyakan penduduk adalah Roman Katholik.

Pendidikan

Tiada pendidikan	60%
Sekolah rendah	35%
Sekolah menengah	5%
Sekolah tinggi	-
Kolej	-
Ijazah	-
Sekolah vokasional	-

Perumahan: Kebanyakan penduduk tinggal di rumah konkrit.

Kesihatan

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Selsema dan demam	3 – 6 tahun	Kedua-dua	
Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Umur tua	> 60 tahun	Lelaki	

Status berkhasiat: Tiada maklumat yang diperolehi.

Sosial Perkhidmatan Asas: Kampung Lundu mempunyai sebuah tadika dan sebuah sekolah rendah. Tadika mempunyai seorang guru dan 30 pelajar. Sekolah rendah mempunyai 20 guru dan 250 pelajar. Terdapat sebuah klinik di kampung dimana ada seorang doktor, pembantu perubatan, empat jururawat dan dua bidan. Sukan yang dimainkan adalah bola sepak dan badminton.

Aktiviti ekonomi:

Jenis-jenis pekerjaan: Kebanyakan penduduk di kampung ini berkerja sebagai pekerja ladang. Petani adalah terbanyak antara mereka diikuti dengan penternak dan pekerja jualan. Bilangan orang yang bukan bekerja dalam aktiviti papanaman adalah kurang.

Jenis pekerjaan	1998	1999	2000
<i>Jumlah pekerja jenis pertanian:</i>			
Peladang / Penternak	50%	35%	49%
Pasaran/jualan	36%	49%	36%
<i>Jumlah pekerja bukan jenis pertanian pekerja:</i>			
professional/teknikal	-	-	-
pekerja perkhidmatan	10%	10%	10%
pekerja pembinaan	-	-	-
pekerja penjual	5%	4%	4%
lain-lain	-	-	-
Tidak berpekerjaan / pengangur(15 – 65 tahun)	-	-	-

Sumber makanan asas: Tiada maklumat

Kemudahan awam:

- Pengangkutan yang paling popular di Kampung Lundu adalah bas, van, dan lori. Jarak Jalan raya di kampung ini adalah 3km dan semua jalan adalah konkrit dan jalan selekeh.
- Sumber air utama untuk rumah adalah air paip, air perigi dan perigi terbuka. Penduduk selalu menggunakan bekas plastik untuk menakung air dan menggunakan peti sejuk untuk menyimpan makanan yang tidak tahan lama.
- Elektrik dibekalkan untuk seluruh kampung.
- Penduduk boleh menggunakan perkhidmatan telekomunikasi (100%) dan media penyiaran (50%).

Kemudahan-kemudahan:

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	1	-
Sekolah Rendah	1	-
Sekolah Menengah	-	-
Pusat kesihatan/klinik	-	-
Dewan Masyarakat/Dewan mesyuarat	-	-
Masjid/tempat bersembahyang	-	-
Tapak permainan	-	-
Doktor haiwan	-	-
Pejabat pos	-	-
Telefon	-	-
Jalan utama/Lebuh raya	-	-
Pasar	-	-
Farmasi	-	-
Bank luar bandar	-	-

Koperatif bekerjasama	-	-
Perairan	-	-
Jentera mengisar padi	-	-
Janakuasa elektrik	-	-
Set radio masyarakat	-	-
Bekalan air minuman	-	-
Tandas awam	-	-
Tanah perkuburan	-	-
Kawasan pembuangan	-	-

Profil Masyarakat : Kampung Simpok Sarawak

Latar Belakang

Kampung Simpok terletak di Km7, Jalan Padawan dan kira-kira 43km dari ibu negeri Sarawak iaitu Kuching. Kampung ini merupakan kampung Bidayuh dan bahasa ibunda ialah Bisapuh. Pada masa dahulu, orang Bidayuh berasal dari Tanjung Datu. Mereka terlibat dalam aktiviti menanam padi bukit secara pertanian pindah dan mengumpul hasil hutan.

Ciri-Ciri Asal

Kelas Agro Ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk menanam tanaman tanah rendah.

Kegunaan tanah dan kelas tanah: Jumlah tanah di kawasan ini ialah 39,500 hektar di mana 12,500 hektar digunakan untuk pertanian, 12,500 hektar digunakan untuk kegunaan perumahan dan baki 14,500 hektar tanah digunakan untuk menanam padi bukit atau hutan sekunder dimiliki oleh pemegang hak orang asli. Sejumlah 4,500 hektar merupakan ladang tanah tinggi bersaliran air dan 8,000 hektar merupakan kawasan hujan tanah rendah.

Keadaan cuaca: Musim hujan ialah dari bulan November hingga Februari dan musim kering ialah dari bulan Mei hingga Ogos.

Jenis tanah dominant: Tanah liat subur.

Pengairan : Sungai. Kampung ini selalu banjir.

Ciri-ciri sosio demographik: Kadar populasi tinggi dan kepadatan penduduk juga tinggi. Terdapat lebih lelaki daripada wanita di kampung ini.

	1999	2000
Kadar Perkembangan	0.94%	0.91%
Densiti	-	-
Jumlah penduduk bandar	-	-
Jumlah penduduk luar Bandar	-	-
Jumlah penduduk	2,023	2,206
Jumlah penduduk lelaki	1,058	1,165
Jumlah penduduk perempuan	967	1,041
Densiti penduduk	-	-
Taburan umur:		
14 tahun kebawah		
15 – 64		
65 tahun keatas	642	648
Bilangan keluarga	250	258
Kumpulan ethnik		
Bahasa/loghat yang digunakan	Bidayuh	Bidayuh

Agama : Kebanyakan penduduk beragama Katholik.

Pendidikan: Kebanyakan penduduk sekurang-kurangnya belajar hingga ke tahun enam di sekolah rendah.

Perumahan: Kebanyakan rumah di kampung ini dibuat daripada kombinasi papan dan konkrit dengan atap nipah dan ataupun konkrit dengan struktur binaan yang baik.

Kesihatan: Tiada maklumat terperinci mengenai sebab utama kematian.

Punca-punca penyakit	Kumpulan umur yang senang dijangkiti	Jantina (L; P; kedua-dua)	Kekerapan berlaku (per seribu setahun)
Kanser	45 tahun	Kedua-dua	10 per 100

Status Berkhasiat: Tiada maklumat terperinci.

Perkhidmatan sosial asas: Kampung Simpok mempunyai satu sekolah tadika dan satu sekolah rendah. Sekolah tadika mempunyai dua guru dan 40 anak murid sementara terdapat 26 guru dan 300 anak murid di sekolah rendah. Terdapat dua klinik di kampung ini setiap satu mempunyai seorang bidan dan dua orang jururawat. Terdapat dua orang penyembuh tradisional. Aktiviti sukan yang biasa di kampung ini ialah bola sepak dan badminton. Kampung ini mempunyai sebuah padang bola sepak, sebuah padang permainan dan sebuah dewan komuniti. Sebuah projek kesihatan untuk wanita dan kanak-kanak telah diadakan pada September 2000.

Aktiviti ekonomi

Jenis pekerjaan: Kebanyakan penduduk merupakan pekerja di bidang pertanian di mana peladang adalah yang terbanyak diikuti oleh penternak dan penjual hasil ternakan. Jumlah orang yang tidak terlibat dalam aktiviti pertanian kurang.

Peranan wanita dalam aktiviti ekonomi: Wanita di kampung ini aktif dan rajin dan kebanyakannya daripada mereka terlibat dalam pembuatan kraftangan.

Sumber asas makanan: Tiada maklumat dapat diperolehi.

Kemudahan awam:

- Pengangkutan biasa dikampung ini ialah motosikal, bas dan kereta. Jumlah panjang jalanraya ialah 3km dan merupakan konkrit dan tanah debu. Terdapat sebuah jambatan konkrit dan jambatan kaki di kampung ini.
- Sumber air di kampung ini ialah air paip. Penduduk kampung biasanya menggunakan bekas plastik dan peti sejuk untuk menyimpan air dan makanan.
- Kampung ini dibekalkan dengan sumber elektrik.
- Komuniti di kampung ini mempunyai perkhidmatan telekomunikasi.

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	1	
Sekolah Rendah	1	
Sekolah Menengah	-	
Perpusatakan awam	1	
Pusat kesihatan/klinik	2	
Dewan Masyarakat/Dewan mesyuarat	1	
Masjid/tempat bersembahyang	1	
Taman Herbal	-	
Tapak permainan	1	
Doktor haiwan	-	
Pejabat pos	-	
Telefon	Ada	
Jalan utama/Lebuh raya	Ada	
Pasar	-	
Farmasi		120km
Bank luar bandar		120km
Koperatif bekerjasama	-	
Perairan	Ada	
Jentera mengisar padi	2	
Janakuasa elektrik	-	
Set radio masyarakat	-	
Bekalan air minuman	Ada	
Tandas awam		
Tanah perkuburan	1	
Kawasan pembuangan	-	

Pengurusan keadaan sekeliling: Biasanya sampah-sarap rumah dibakar, dibuang ke dalam sungai dan dikutip oleh pemungut sampah.

Organisasi sosial: Organisasi sosial yang biasa untuk penduduk kampung ialah parti politik.

Nama organisasi	Bilangan (wanita)	Bilangan (Lelaki)	Bilangan ahli	Type (GO, NGO, PO)
Kumpulan Gereja Khatolik	890	900	1,790	

Isu-isu komuniti dan masalah:

- a. Makanan dan nutrisi: Keseluruhan tidak baik.
- b. Pendidikan: Tiada kemudahan pendidikan tinggi dan kebanyakan penduduk tidak dapat mampu kerana masalah kewangan.
- c. Keamanan: Pada musim perayaan penduduk kampong tidak mematuhi peraturan kerana penggunaan alkohol yang banyak.
- d. Sukan dan rekreasi: Terdapat minat dalam aktiviti sukan di kalangan penduduk, tetapi tiada latihan atau program.
- e. Pekerjaan: Kebanyakan graduan sekolah/kolej tiada pekerjaan kerana terdapat saingan banyak.

Bencana alam: Tanaman di kawasan tanah rendah kerap musnah kerana banjir kilat.

Profil Masyarakat : Kampung Batu 8, Bintulu, Sarawak

Latar Belakang

Kampung Batu 8 terletak kira-kira 13km dari bandar pelabuhan ke Bintulu di Sarawak, timur Malaysia. Terdapat 500 keluarga tinggal di sana dan mereka mengikut adat tradisi orang Iban. Sumber pencarian utama untuk kehidupan adalah tanaman, lada dan buah-buahan. Mereka tinggal di rumah panjang dan perlu berjalan kaki ke Bintulu untuk mendapatkan makanan dan benda-benda yang diperlukan.

Ciri-ciri Asal

Kelas agro-ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk pertanian tanah rendah, tanah tinggi dan pinggir pantai.

Keadaan cuaca: Musim kemarau ialah dari bulan April hingga September dan musim hujan ialah dari bulan Oktober hingga Mac. Kampung ini sering mengalami kemarau.

Sistem pengairan: sungai

Ciri-ciri sosio-demografik:

	1999	2000
Kadar Perkembangan	-	-
Densiti	-	-
Jumlah penduduk bandar	-	-
Jumlah penduduk luar Bandar	-	-
Jumlah penduduk	2,300	2,300
Jumlah penduduk lelaki	-	-
Jumlah penduduk perempuan	-	-
Densiti penduduk	-	-
Taburan umur:		
14 tahun keawah	-	-
15 – 64	-	-
65 tahun keatas	-	-
Bilangan keluarga	500	500
Kumpulan ethnik	Iban	Iban
Bahasa/loghat yang digunakan	Melayu, Iban	Melayu, Iban

Majoriti penduduk di Kampung Batu 8 adalah Katholik, tetapi terdapat Methodist.

Pendidikan: Terdapat 80% penduduk adalah tidak berpendidikan dan kini terdapat 20% kanak-kanak masuk ke sekolah rendah.

Perumahan: Selain rumah panjang, terdapat juga rumah batu.

Kesihatan: Tiada maklumat lanjut.

Status mutrisi: Tiada maklumat lanjut.

Sumber makanan asas: Tiada maklumat lanjut.

Perkhidmatan sosial asas: Tiada sekolah atau perkhidmatan kesihatan. Terdapat klinik kesihatan bergerak datang ke sini sekali dalam seminggu. Penduduk perlu pergi ke Bintulu untuk mendapatkan keperluan.

Profil Masyarakat : Kampung Gayu Kuching

Latar Belakang

Kampung Gayu terletak di Padawan dan kira-kira 16 km dari Kuching, ibu negeri Sarawak. Orang Bidayuh di Kampung Gayu dan 13 terbitan lain bergabung untuk dikenali sebagai Pinyawa. Walaupun mereka sama seperti orang Bidayuh lain, orang Pinyawa telah dikenali sebagai kumpulan yang berlainan dimana evolusi mereka dijejak dari titik asal permulaan Kampung Gayu.

Orang tua-tua telah bercerita tentang Kampung Gayu. Sejaw, seorang perwira separuh ajaib dikatakan sebagai orang yang menjumpai kampung ini dan bertanggungjawab untuk memperkenalkan adat memuja tuhan mereka iaitu Tapa. Sejarah formal kampung ini bermula pada kurun ke 19 dengan peneroka menulis pengalaman mereka semasa melawat ke kawasan pedalaman dan ini telah digunakan untuk mengesahkan kata-kata orang kampung tentang sejarah kampung mereka. Hanya pada separuh kurun ke 20 dimana perubahan mula menapis di kampung ini.

Pada masa dahulu, penduduk Serin atau Serin-Gayu (Kampung Gayu pernah dikenali dengan nama tersebut) tinggal dalam rumah berasingan di tepi Sungai Serin dan Sungai Bengin, dimana Sungai Serin merupakan anak sungai kepada Sungai Bengin. Mereka mula menanam padi bukit dengan pertanian pindah dan memungut hasil hutan. Menanam padi secara pertanian pindah memerlukan masa satu tahun diikuti dengan membiarkan tanah tersebut untuk 10 hingga 20 tahun untuk kawasan hutan tersebut untuk bertumbuh semula.

Menanam padi bukit merupakan aktiviti tengah untuk kehidupan petani orang Bidayuh. Aktiviti ini sangat penting sehingga terdapat orang mencadangkan bahawa orang Bidayuh dapat di samakan dengan pemuja padi bukit. Pada bulan Mei, petani membersihkan kawasan hutan yang dipilih untuk pertanian. Selepas dua hingga tiga bulan pengeringan, hutan yang telah ditebang mengering dan akan dibakar. Ini berlaku pada bulan Ogos sebelum permulaan musim hujan baru. Sebaik sahaja hujan turun, padi bukit akan ditanam. Petani juga akan menanam tanaman tambahan seperti timun, kacang, halia, labu, bawang putih dan ubi.

Ciri-Ciri Asal

Kelas Agro Ekologi: Tanah di kampung ini sesuai untuk menanam tanaman tanah tinggi. Kebanyakan tanah mempunyai saliran air. Jenis tanah di kampung ini ialah tanah liat, tanah pasir yang subur, tanah liat subur dan berbatu.

Keadaan cuaca: Musim hujan ialah dari bulan September hingga Februari dan musim kering ialah dari bulan Mac hingga Ogos.

Pengairan : Sungai dan air mata. Kampung ini sering mengalami tanah runtuh.

Ciri-ciri sosio demographik: Tiada maklumat dapat diperolehi. Kebanyakan penduduk beragama Katholik Roman dan aktiviti pemujaan padi juga dijalankan.

Pendidikan: Kebanyakan penduduk sekurang-kurangnya 75% tidak mempunyai pendidikan.

Perumahan: Penduduk kampung ini mempunyai rumah yang berlainan jenis.

Kesihatan: Tiada maklumat terperinci mengenai sebab utama kematian.

Status Berkhasiat: Tiada maklumat terperinci.

Perkhidmatan sosial asas: Kampung Gayu tidak mempunyai sekolah tadika tetapi mempunyai sebuah sekolah rendah dengan empat orang guru dan 120 anak murid. Terdapat sebuah klinik di kampung ini dengan dua kakitangan kesihatan yang memberi kemudahan kecemasan dan membantu dalam melahirkan anak. Aktiviti sukan yang biasa di kampung ini ialah bola sepak dan badminton. Terdapat sebuah padang bola sepak dan dewan komuniti.

Aktiviti ekonomi: Tiada maklumat terperinci dapat diperolehi.

Kemudahan awam:

- a. Pengangkutan biasa di kampung ini ialah motosikal dan bas. Kebanyakkan jalan raya ialah tanah debu.
- b. Sumber air di kampong ini ialah air mata dan air paip tetapi air paip dapat diperolehi 20 minit secara berjalan.
- c. Sumber cahaya diperolehi dengan bateri, generator dan lampu kerosin.

Kemudahan	Bilangan	Jika tiada, kemudahan yang terdekat (km)
Tadika	-	-
Sekolah Rendah	1	
Sekolah Menengah	-	5km
Perpusatakan awam	-	
Pusat kesihatan/klinik	1	
Dewan Masyarakat/Dewan mesyuarat	1	
Masjid/tempat bersembahyang	1	
Taman Herbal	-	
Tapak permainan	1	-
Doktor haiwan	-	
Pejabat pos	-	-
Telefon	-	-
Jalan utama/Lebuh raya	-	-
Pasar	-	5km
Farmasi		15km
Bank luar bandar		-
Koperatif bekerjasama	-	-
Perairan	-	-
Jentera mengisar padi	1	-
Janakuasa elektrik	-	
Set radio masyarakat	-	
Bekalan air minuman		20 min jalan ke kampung
Tandas awam	-	-
Tanah perkuburan		20 min jalan ke kampung
Kawasan pembuangan	-	-

Pengurusan keadaan sekeliling: Tiga cara utama sampah-sarap rumah dibuang iaitu melalui pembakaran, membuang ke satu tempat yang tidak jauh dari tempat tinggal mereka atau membina sebuah tempat timbus guna tanah.

Isu-isu komuniti dan masalah:

- Makanan dan nutrisi: Penduduk tidak mempunyai cara pemakanan yang baik.
- Pendidikan: Tiada kemudahan pendidikan. Tiada sekolah tadika dan kebanyakan ibubapa kelihatan tidak mahu menggalakkan anak mereka untuk belajar. Kebanyakan pelajar lepasan sekolah bekerja di ladang sebagai buruh.
- Sukan dan rekreasi: Kemudahan tidak mencukupi.
- Penghasilan makanan: Tiada subsidi diberi dan petani selalu tidak dapat menanam kerana kekurangan kewangan.
- Pekerjaan: Tiada peluang untuk penduduk yang mempunyai tahap pendidikan yang rendah.
- Infrastruktur: Tiada bekalan elektrik dan air.

Bencana alam: Terdapat masalah banjir dan kadang-kala petir memusnahkan rumah.

Lampiran II

Kampung Jaminan Makanan:

Kajian kes bagi Kampung Sungai Serai

Kajian kes ini dilakukan setelah kajian mikro 24 buah kampung siap dilakukan bagi projek ERA Consumer Malaysia untuk menilai tahap dan kefahaman terhadap jaminan pemakanan bagi kampung-kampung di Malaysia.

Negeri Selangor adalah sebagai satu lokasi untuk kajian, dan Kampung Sungai Serai adalah kampung yang difokuskan dan dipilih untuk melaksanakan kajian jaminan makanan ini. Kampung ini terletak di daerah Gombak, dimana ia mengambil masa perjalanan yang singkat dari pusat bandar Kuala Lumpur.

Kampung Sungai Serai adalah sebuah kampung yang terdiri daripada komuniti petani dan 5km daripada bandar, Kuang. Kampung ini bertanah rendah, dan saling bergantungan, seperti jiran tetangga kampung, pengairan untuk pertaniaan.

Kampung

Kampung Sungai Serai terdiri daripada 1750 buah rumah penduduk yang dimiliki dan dihuni oleh 205 isi rumah. Sebanyak 20% dari penduduk berumur kurang dari 21 tahun dan 10% daripada mereka adalah kanak-kanak bawah umur 10 tahun. Setengah dari 10% adalah daripadanya adalah terdiri daripada wanita yang bekerja sebagai petani sepenuh masa.

Kebanyakan daripada mereka bukan pemilik tanah yang mereka duduki dan usahakan. Mereka hidup dalam ketakutan kerana takut diusir oleh kerajaan. Penduduk juga tidak mempunyai air bersih yang mencukupi, elektrik atau kebersihan yang terkawal. Makanan yang mereka makan adalah makanan yang sangat mudah dan terdiri daripada karbohidrat yang tinggi, yang kebanyakannya terdiri daripada beras, sayur-sayuran yang mereka tanam sendiri, telur dan ikan masin.

Kebanyakan daripada mereka menjalankan pertanian sebagai aktiviti sambilan dan hasil dijual di pasar. Semua keperluan makanan diperolehi dan dibeli di Kuang.

Antara tanaman yang di usahakan di kampung serai:

- Seluruh 16 hektar tanah digunakan untuk menanam sayur-sayuran dan antara tanaman sayuran yang ditanam adalah terung, timun, kacang panjang, sayur manis, bunga kantan, daun kari, cili padi, cili, limau kasturi, sengkuas, okra, daun pandan, pegaga, limau dan selum.
- Terdapat juga tanaman campuran ubi di kawasan seluas 4.5 hektar dan antara tanam ubi yang ditanam adalah ubi kayu, kunyit, halia, kacang tanah dan ubi keledek.
- Tanaman orkid pula merangkumi 72 hektar tanah kampung dan antara pokok buah-buahan yang ditanam adalah pokok pisang, ciku, durian, mangga, betik dan

rambutan. Manakala setengah daripada 0.5 hektar tanah ditanam tanaman bunga ros dan bunga melor.

- Petani juga menjalankan aktiviti penternakan untuk menampung keperluan di ladang sayur sayuran dan orkid. Ayam, itik dan anak lembu diternak untuk daging mendapatkan bekalan daging, telur, telur masin, susu dan daging lembu.
- Di kampung ini juga terdapat 6 buah kolam ikan seluas 4 hektar keluasan tanah. Antara ternakan ikan yang dibela adalah ikan talapia, kaloi, haruan dan hantu. Udang galah juga adalah antara ternakan yang dibela di dalam kolam ikan ini.

Semua yang diusahakan digunakan sendiri oleh penduduk kampung dan ada juga yang menjualnya terus ke pasaran dan kurang daripadanya yang menjualkannya kepada orang tengah.

Adakah Kampung Merupakan Komuniti Jaminan Makanan?

1. **Makanan sedia ada:** pengeluaran sayur sayuran, daging, telur dan susu yang mencukupi untuk keperluan penduduk kampung termasuklah keperluan untuk penjualan. Memandangkan di kampung ini mereka tidak menanam beras, maka mereka perlu membelinya dari kampung yang berdekatan. Antara masalah pengeluaran yang perlu ditanggung dan dihadapi oleh penduduk kampung ialah masalah serangga atau binatang perosak (termasuklah monyet), penyakit dan masalah banjir sekiranya tiba musim hujan.
2. **Perolehan makanan:** bergantung kepada harga makanan dan makanan yang sedia ada. Penduduk kampung juga menukar hasil tanaman mereka dengan jiran-jiran mereka dan bagi mereka yang tidak mempunyai pengangkutan, mereka mendapatkan bantuan dari orang lain yang mempunyai pengangkutan untuk mendapatkan bekalan makanan seperti beras, tepung dan makanan dalam tin.
3. **Diet dan nutrisi:** pendapatan isi rumah peladang adalah rendah kerana nutrisi diet bukan keutamaan. Perbelanjaan terhadap makanan adalah kecil.

Sistem Bantuan Untuk Petani

- a) Jabatan pertanian daerah Gombak/Petaling menyediakan baja mengikut kadar subsidi dan memberi maklumat tentang teknik-teknik pertanian yang betul kepada petani.
- b) Jabatan pertanian daerah Gombak/Petaling juga menyediakan dan memberikan subsidi dari segi pemberian anak-anak ikan dan maklumat tentang teknik ternakan kepada mereka.
- c) Penguatkuasa organisasi peladang, selain menjual keperluan alatan dan bantuan baja dan racun perosak, organisasi ini juga menyediakan dan memberi bantuan maklumat terkini tentang teknik-teknik pertanian. Sementara itu Jabatan Perkhidmatan Haiwan pula mengawal dan memantau keperluan kesihatan penternakan.

Petani-petani ini menghabiskan kebanyakan masa mereka dengan kerja-kerja perladangan dan menghabiskan masa lapang mereka dengan menonton televisyen. Isirumah banyak menghabiskan wang atau pendapatan mereka kepada televisyen satelit (Astro), elektrik, air, gas, anak-anak, pakaian, makanan dan kos buruh.

- a) **Tanah pertanian yang tidak mencukupi:** tanah pertanian menghadapi persaingan yang serius dari perbandaran, perindustrian dan lain-lain pembangunan. Sesetengah tanah tak diusahakan, tanah terbiar dan sesetengah daripada tanah itu telah diambil oleh kerajaan untuk dibangunkan.
- b) **Bencana alam:** tidak terdapat sistem pengaliran dalam kampung ini. Sekiranya hujan turun lebih dari 2 jam maka banjir akan berlaku dan ini akan menyebabkan tanaman yang diusahakan musnah.
- c) **Subsidi kerajaan:** hasil pendapatan petani berkurangan apabila kerajaan mengurangkan pemberian subsidi kepada mereka sewaktu menandatangani perjanjian dalam pertanian di bawah World Trade Organisation (WTO).
- d) **Pemasaran:** tidak terdapat sebarang organisasi atau pertubuhan yang dapat membantu petani memasarkan hasil perladangan mereka. Mereka perlu memasarkan sendiri keluaran mereka kepada pasaran. Untuk keperluan makanan, mereka juga menjalankan sistem pertukaran barang (barter trade) diantara mereka, contohnya menukar ubi kayu yang mereka keluarkan untuk mendapatkan ayam atau telur.
- e) **Makanan dan nutrisi:** memandangkan penduduk kampung menghasilkan tanaman yang berlainan, buah buahan, haiwan ternakan dan ikan, pengeluaran makanan ini tidak dapat memenuhi atau mencukupi keperluan mereka. Mereka perlu juga membeli keperluan makanan dari luar dan tidak dapat menampung keseimbangan nutrisi diet setiap hari.
- f) **Ketidakstabilan pengurusan perladangan yang lemah:** petani sangat bergantung kepada baja kimia dan racun perosak dan kebanyakan daripada mereka menjalankan penanaman-mono. Sesetengah daripada mereka tidak sepenuhnya menggunakan tanah mereka.
- g) **Serangga perosak dan penyakit:** serangga perosak dan penyakit menyerang 50% daripada keluaran tanaman. Masalah utama yang perlu dihadapi oleh petani adalah serangan daripada monyet, serangga dan lalang.
- h) **Pengangkutan:** pasar terletak di Kuang dan berada 5km daripada kampung. Kesukaran untuk mendapatkan bekalan makanan dan menjual tanaman akan timbul sekiranya mereka yang tidak mempunyai pengangkutan. Keselamatan jalan di kampung ini juga kurang dan teruk.
- i) **Golongan muda kurang minat dalam pertanian:** maka ini akan meningkatkan lagi masalah tanah pertanian yang tidak diusahakan dan tanah-tanah terbiar. Ibumapa tidak mengalakkan anak-anak mereka berkerja diladang kerana mereka perlu bekerja kuat dan terdedah kepada cahaya matahari yang terik, terdedah kepada bahaya bahan kimia (racun) dan hasil pendapatan yang rendah.

Langkah-langkah untuk memperbaiki keadaan tersebut

- a) **Meningkatkan pendapatan petani:** sistem perladangan yang baik boleh meningkatkan pengeluaran dengan mengurangkan input dan ini akan menyebabkan pendapatan mereka lebih baik daripada dulu dan dapat mempertingkatkan taraf hidup komuniti petani itu sendiri.
Petani boleh diselia melalui kerjasama untuk bantuan kendiri, pertukaran pengetahuan, menyelesaikan masalah secara berkumpulan dan pasarkan keluaran mereka ke pasaran yang lebih baik untuk menstabilkan harga pasaran.

- b) **Tanah yang tidak mencukupi:** petani perlu mengalakkan penggunaan sepenuhnya pada tanah perladangan. Pembantu perlu diwujudkan untuk memulihkan keadaan tanah terbiar dan mereka juga perlu menggalakkan pertukaran kepada pertanian campuran, kitaran pertanian dan hubungan peningkatan dalam penternakan haiwan ditanah ladang.
- c) **Memperbaiki nutrisi:** kerajaan perlu memainkan peranan dalam memberi pendidikan kepada penduduk kampung tentang pemakanan dan nutrisi dan bahaya terhadap penggunaan kimia dalam pengeluaran makanan. Pemakanan dan nutrisi perlu diajar di sekolah dan jawatankuasa kesihatan perlu sentiasa memberi nasihat mengenai makanan dan nutrisi. Kantin-kantin sekolah perlu dihalang daripada menjual makanan ringan dan ibubapa dan guru-guru patut menggalakkan anak-anak mereka mengambil makanan yang berkhasiat.

Polisi cadangan

Penilaian kepada situasi jaminan makanan di kampung Sungai Serai dan perbincangan dengan petani menunjukkan kerajaan perlu memainkan peranan yang penting untuk membangunkan perbadanan keselamatan makanan dan memperkenalkan amalan pengeluaran tanaman makanan yang stabil. Kenyataannya kerajaan perlu memainkan peranan dalam pelbagai bidang sekiranya Malaysia ingin menjadi satu badan keselamatan makanan.

Antara yang boleh dilakukan oleh kerajaan:

- a) Institut dan pembentukan semula untuk pembahagian tanah yang sama rata untuk orang miskin yang tiada tanah dan tumpuan kepada penstrukturkan semula hak milik tanah dikalangan bukan pengusaha atau ketiadaan tuan tanah.
- b) Menawarkan subsidi secara langsung untuk menjadikannya stabil dan teknologi pertanian organik dan menghapuskan subsidi yang dapat menggalakkan aktiviti pencemaran.
- c) Skim perlaksanaan untuk tidak menggalakkan tanah perladangan daripada terbiar, menggalakkan penanaman tanaman makanan dan memperkenalkan sistem pengairan.
- d) Menggalakkan penghasilan tanaman makanan baru, membantu petani memasarkan keluaran pertanian mereka dan memudahkan pemasaran secara terus antara petani dan pengguna.
- e) Membekalkan sumbangan kewangan yang mencukupi untuk membantu komuniti perladangan untuk meningkatkan araf sosial ekonomi dan membekalkan infrastruktur untuk memperbaiki cara hidup mereka.

Terdapat juga beberapa langkah tambahan yang sepatutnya diambil oleh kerajaan Malaysia untuk mengekalkan keselamatan makanan. Iaitu:-

1. **Mengurangkan jurang antara bidang, pekerjaan, jabatan:** dalam sfera biologikal, pengabaian kawasan boleh dilihat dibeberapa bidang antaranya tanaman, haiwan, jerami, pokok, air bawah tanah dan ikan. Melibatkan perkara antara disiplin dan antara jabatan. Contohnya, pakar haiwan lebih menumpukan sains veterinar dan kesihatan haiwan daripada nutrisi haiwan itu sendiri. Pakar pertanian hanya menitikberatkan hal berkaitan tanaman dan penanaman. Kolam-kolam ikan

dikendalikan oleh jabatan perikanan dimana jabatan ini lebih menumpukan kepada bidang yang luas dalam perikanan marin, dan pertanian dan perhutanan yang boleh menghasilkan makanan untuk penternakan ikan. Pembaziran tanaman diabaikan keseluruhannya. Bagi contoh peristiwa ini, pengkhususan yang dibina dari dalam, konservatif dan penegasan pembelajaran di universiti, institut penyelidikan, dan jabatan kerajaan tidak mengendahkan peluang yang wujud. Kerajaan sepatutnya membangunkan bidang pekerjaan yang baru yang berkaitan dengan disiplin dan bidang pekerjaan itu.

2. **Memperkenalkan tanaman baru:** penanaman buah buahan hutan seperti rambutan pacat, redan, kelat layu, kasai, mata kucing, isau, sau dan kakus yang senang didapati di Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak. Dimana tumbuhan buah buahan ini mempunyai potensi yang baik untuk menjadi terkenal sekiranya dikomersilkan. Tanaman ini mampu bertahan daripada serangan serangga perosak dan penyakit kerana ianya adalah tumbuhan hutan dan liar dan senang untuk ditanam tanpa perlu penjagaan yang intensif. Bunching onion (*Allium fistulosum L.*) adalah tanaman tanah rendah baru yang berpotensi. Bunching onion ini lebih lembut, manis dan kurang serat dari bawang perai. Tanaman ini biasanya tahan kepada lembapan. Bunching onion boleh dituai pada 2 $\frac{1}{2}$ -3 bulan selepas pemindahan tanaman. Melibatkan kawasan seluas 35-45 tan per hektar dan pada harga RM 1/kg bekas ladang, anggaran keuntungan bersih per hektar adalah RM 7,325.
3. **Pengeluaran tanaman yang bebas racun serangga:** sayur sayuran yang bebas racun serangga boleh ditanam di bawah perlindungan hujan. Peneduhan ini menghasilkan persekitaran yang lebih sesuai untuk penanaman disamping mengurangkan serangan daripada serangga peosak dan penyakit, menghasilkan kawasan tanaman yang tinggi dan pengeluaran yang lebih berkualiti. Tanaman di bawah perlindungan hujan melindungi tanaman daripada air hujan, mengurangkan berlakunya jangkitan penyakit yang biasanya berlaku sewaktu pokok basah, dan ini akan membolehkan penggunaan kimia dapat digunakan seminimum mungkin.
4. **Ketelitian perladangan:** amalan perladangan yang dilaksanakan adalah untuk mencapai peningkatan dalam ekonomi dan biologikal yang effisien dalam perladangan dan, dalam masa yang sama mengurangkan kesan pertanian kimia pada persekitaran. Kekurangan nutrisi boleh mengurangkan pertumbuhan tanaman dan kualiti tanaman yang rendah, sementara penggunaan baja yang berlebihan juga boleh menyebabkan ketidak suburran keturunan kualiti dan mencemarkan alam sekeliling. Ketelitian perladangan boleh memberi kesan kepada kos input dan kualiti tanaman.

Potensi untuk :

- Hasil tuaian yang lebih tinggi dengan tahap input yang sama
- Hasil tuaian yang tinggi dengan input yang rendah
- Hasil tuaian yang sama dengan input yang kurang

5. **Sistem saliran pertanian:** faktor ini adalah amat penting untuk meningkatkan hasil makanan dan serat-dimana ia adalah amat penting untuk membekalkan keperluan asas seperti nutrisi dan pakaian. Sistem saliran pertanian telah meningkat dan menyebabkan bekalan air menyusut. Untuk meningkatkan keberkesaan penggunaan air menggunakan kaedah “water harvesting” dimana ia bermaksud mengumpulkan bekalan air untuk mengairi tanaman dan penternakan. Keberkesaan penggunaan air boleh dipertingkatkan secara fizikal dengan mengurangkan kandungan air yang digunakan per unit untuk mengairi tanaman. Petani juga boleh menggunakan bekalan air yang terdapat daripada kolam ikan. Ini dapat mengalakkan penggunaan kitar semula air.

ERA Consumer Malaysia

Persatuan Pendidikan dan Penyelidikan untuk Pengguna-Pengguna Malaysia (ERA Consumer Malaysia) adalah sebuah organisasi sukarela, bersifat bukan politik yang ditubuhkan di Ipoh, Perak pada tahun 1985. Kini, ERA Consumer Malaysia telah berkembang menjadi sebuah organisasi kebangsaan yang bertempat di Kuala Lumpur. ERA Consumer Malaysia adalah sebuah organisasi kebangsaan yang berdaftar di bawah Akta Pertubuhan Malaysia 1966.

DHRRA Network Malaysia

DHRRA Network adalah sebuah organisasi yang bekerjasama dengan agensi-agensi sumber strategik yang berlainan untuk membangunkan sumber manusia yang berpotensi di kawasan kuar bandar di Malaysia. DHRRA Network bermatlamat untuk dialog yang lebih rapat dan kefahaman antara kumpulan yang berlainan bangsa serta membangunkan perikatan yang tulen di antara komuniti perkongsian.

Consumers International

Consumers International adalah persekutuan antara organisasi-organisasi pengguna yang berfungsi untuk melindungi dan menawarkan minat pengguna-pengguna secara antarabangsa melalui pembangunan institusi, pendidikan, penyelidikan dan juga pertubuhan badan-badan pembuat keputusan antarabangsa. Sebagai yayasan bebas, Consumers International kini menghubungkan lebih daripada 263 ahli kumpulan daripada 121 negara dan wilayah.

Diterbitkan oleh:

**PERSATUAN PENDIDIKAN DAN
PENYELIDIKAN UNTUK
PENGGUNA-PENGGUNA MALAYSIA
(ERA CONSUMER MALAYSIA)**
No 24, Jalan SS1/22A
47300 Petaling Jaya
Selangor Darul Ehsan
Tel (603) 7877 4741, 7876 4648
Faks (603) 7873 0636
Emel eracons@po.jaring.my
Laman Web www.eraconsumer.org

ISBN : 983-2518-37-7

Edisi Mei 2003

Dicetak oleh : Syarikat Asas Jaya

ISBN 983-2518-37-7

9 789832 518372